

Yeni Türkiye'ye doğru...

Fehmi Kuru 2011.02.21

En zor yazılanlar ilk yazılardır; yazar ne kadar kıdemli olursa olsun, yeni bir gazetede, kendisini, son sınıfta okulu değişmiş bir ilkokul çocuğu gibi hisseder.

Zaman'da böyle bir hisse sahip olmam için bir sebep yok; her şeyimi bilen ve her şeyiyle bildiğim bir ortama yeniden dönmüş gibiyim.

Her bakımdan zor bir dönemden geçiyoruz. Dönemin zorluğu, hayatlarımız üzerinde derin etkileri olabilecek çok yönlü belirsizlikler içermesinden kaynaklanıyor. Yüreklere hoplatan neredeyse tek bir ortak değer var: Değişim... Mısır'da Tahrir Meydanı'nı, Bahreyn'de İnci Meydanı'nı dolduran kitlelerin oralara geliş sebebi de 'değişim' talebi... Yemen'de, Cezayir'de, Libya'da üzerlerine sıkılan kurşunlara göğüslerini siper ediyorsa insanlar, beklentileri, kendilerinden sonra ülkelerinin eylemleriyle 'değişecek' olması...

'Değişim' sihirli sözcük olmasına sihirli sözcük de, değişimin doğru yöne doğru olacağına dair garanti kimden alınacak?

Türkiye'nin kendisi de bir süredir köklü bir değişim sürecinden geçiyor ve yakın coğrafyadaki 'değişim' talepleri için, ülkemiz örnek teşkil ediyor. 'Türkiye gibi olmak', daha fazla özgürlük ve sisteme daha fazla katılım arzu eden milyonlar için başlı başına bir hedef...

Bazen öyle olur; yaşadıklarının ne denli önemli olduğunu yaşayanlar tam anlamıyla fark edemez. Türkiye, bugün on yıl öncesinden hemen her yönden farklı bir ülke: Cılız ve kırılğan bir ekonomik yapıdan sürekli büyüyen bir ekonomi çıktı. Sağa bakılıp hizaya girilen vesayetçi bir siyasi sistemimiz vardı, şimdilerde millet sözünü herkese dinletiyor. Uzun yıllar "Washington ne der? Moskova kızar mı? Avrupa'dan azar gelir mi?" endişesi yaşatırdı dış politikamız, son yıllarda Washington, Moskova ve Avrupa Birliği "Ankara'ya danışalım, Ankara'nın görüşünü alalım, Ankara'yı kızdırmayalım" derdine düştü.

O durumdan bu duruma on yıldan kısa bir sürede gelinirse, bunun etkileri kolay hazmedilemez. Türkiye'nin de şu sıralarda yaşadığı böylesine bir 'hazım' sorunu işte. Yenilenen ekonomik ve siyasal yapılar, farklı diplomatik yaklaşımlar eskiye alışmış zihinleri zorluyor.

Zorluyor da ne oluyor? Eskinin çıkarlar ağı bozulduğu, yeni dengeler farklı yerlerde oluşmaya başladığı, paradigmalarda birlikte söylemler de gelişmelerden etkilendiği için, zeminin altlarından kaydığını düşünenler yaygarayı basıyor.

Mevcut medya düzeni değişime ayak uydurmaya direndiği ve hâlâ eskiye göre oluşmuş çıkar ilişkileri varlığını sürdürdüğü için, yaygaracı sesler samimi feryatlarmış gibi göklere yükseliyor.

Bütün dünyayı hareketlendiren 'değişim' arzusu, eskinin arkasına saklanarak, köhnemiş ilkelere sahip çıkarak engellenemez; 'değişim' ancak başka tür bir 'değişim' anlayışı ile karşılanabilir. Ülkemizde muhalefet yapanların anlayamadığı da bu 'gerçek' işte. Değişimi savunan ve politikalarına yansıtan bir partiye muhalefet, ancak onun değişim modelini yeterli bulmayan başka bir 'değişimci model' ile yapılabilir...

'Yeni' bir Türkiye inşa ediliyor elbirliğiyle; bizim burada yaptığımız, ona harç sağlamak...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ülkenin hayrına olan ve olmayan

Fehmi Kuru 2011.02.23

CHP'li muhalefet, medyadaki uzantılarını da kullanarak, Başbakan Tayyip Erdoğan'ı Libya konusunda köşeye sıkıştırma derdinde.

Mısır'da demokratik hak ve özgürlük taleplerine sahip çıkmış, ama geç kalmış Erdoğan, Libya'daki gelişmelere ise duyarsız kalıyormuş. CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu'nun dillendirdiği "Daha sert tepki verilsin" tavsiyesi kimbilir kaç köşede tekrarlanıyordu dün...

Başbakan Erdoğan, partisinin grup toplantısında, Türkiye'nin çıkarları için en uygun olan neyse öyle davrandığını belirterek cevap verdi eleştirilere. Öyle de olmak zorunda: Türk şirketlerinin en faal olduğu ülkelerin başında geliyor çünkü Libya. Birçok ihtiyacını Türkiye'den karşılıyor... Altyapı inşaatları ve konut alanında Türk müteahhitler öncü konumunda... Ülkenin dört bir tarafındaki şantiyelerde 25 bin civarında işçimiz çalışıyor...

Hiç kuşkunuz olmasın; temkinli davranmak ve ülke çıkarlarını gözeten bir tavır takınmakla doğru hareket etmiş oluyor Başbakan Erdoğan...

Dış politikanın günlük politikaya malzeme yapılması bize özgü bir yanlılık. "Kitlelere sahip çıkılsın" diye yeri göğü inletenlerin, göğüslerini kurşunlara siper eden Libya halkının çilesini bir dakika bile düşündüklerini herhalde sizler de sanmıyorsunuzdur. Başbakan Erdoğan'ın -kendinden önceki hemen bütün başbakanların da yaptığı gibi- bir vesileyle Libya'ya yolunu düşürmesinin ikili ticari ilişkileri biraz daha ileriye götürmek yanında Türk şirketlerinin birikmiş istihkaklarının ödenmesini sağlama amaçlı olduğunun farkında değiller...

Belki farkındalar da, farkında değilmiş gibi davranmak işlerine geliyor.

İnşaat malzemeleri, şekerli mamuller, tekstil, mücevherat, kozmetik ürünleri ve mobilyada Libya'nın en fazla tercih ettiği ülke Türkiye... İkili ticaret hacmi yıllık 2,5 milyara ulaşıyor. 200'ün üzerindeki Türk şirketi ise Libya'da 27 milyar doları bulan taahhüt hizmetleri üstlenmiş durumda.

"Konuş" diyorlar Başbakan Erdoğan'a. Hadi ülkenin ticari çıkarlarını gözden çıkarmış olsalar bile, 25 bin işçimizin canını tehlikeye atma ihtimalini de mi zerre kadar önemsemiyorlar?

Ortadoğu bölgesinde sıcak günler yaşanıyor; 30 ve 40 yıl sürmüş diktatörlükleri düne kadar suskunlukla sineye çekmiş olan kitleler bugünlerde daha fazla hak ve özgürlük talep ediyorlarsa, Türkiye'deki Ak Partili demokrasi

deneyiminin bunda büyük katkısı var. Fas'ta aynı adlı (Adalet ve Kalkınma) bir parti zaten vardı, şimdilerde Mısır'da ve Cezayir'de de AKP'yi hatırlatan isimlerle yeni partiler kuruluyor.

Arap sokaklarında ismi dillerden düşmeyen bir ülke Türkiye ve Tayyip Erdoğan gibi birer lidere sahip olma beklentisi içinde kitleler... Ankara'dan en ufak bir destek açıklaması duyulmasa bile, bulundukları ülkelerde daha fazla demokrasi talebiyle meydanları dolduran Arap kitleleri, arkalarında Türkiye'deki kardeşlerinin bulunduğunu biliyorlar zaten...

Hepimizin... İktidarı destekleyenler kadar, muhalefet partilerine oy verenlerin de...

Son yıllarda ülkemizde izlenen çok yönlü dış politika, belirsizliklerle dolu bugünün dünyasında, Türkiye'yi sözü dinlenen müreffeh bir ülke haline getirmeyi amaçlıyor; bu sebeple de olağanüstü hassas dengeler üzerine oturuyor. Şimdilerde yaşanan altüst oluşları geride bıraktığımızda karşımızda belirecek tablo elbette Türkiye'nin daha etkili olduğu yeni bir dünya tablosu olacak; ancak o zamana kadar çok dikkatli bir çizgi izlemek şart.

O çizgiyi bozacak sıkıştırmalarla muhalefet ne elde etmeyi umuyorsa, o, ülkenin hayrına değil.
f.koru@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Maalesef doğru...

Fehmi Kuru 2011.02.24

"Libya kesinlikle Tunus ve Mısır'a benzemez; ben Zeynelabidin Bin Ali de Hüsnü Mübarek de değilim."

Libya'nın çeşitli kentlerinde baş gösteren ayaklanmalar üzerine ne zaman TV kameraları önüne çıksa Muammer Kaddafi bunu söyleyip duruyor. Dediği maalesef doğru: Ajanslar, Kaddafi'nin sokaklara döktüğü kiralık serserilerin öldürdüğü insan sayısının 1000'in üzerine çıktığını bildiriyor.

Hiçbir diktatör, gözünü ne kadar kan bürümüş olursa olsun, halkını göz göre göre kıyıma uğratmaz. Kaddafi bunu yapıyor.

Tunus'ta Bin Ali ile Mısır'da Mübarek'i koltuğundan eden süreçte devrede olan Amerikalı ve Avrupalı politikacılar, Libya'da dökülen kanları sadece seyretmekle yetiniyorlar. Birkaç cılız kınama sesi, o kadar...

Bunun sebebini anlamak için askerî darbeyle ele geçirdiği ülkenin yönetimini 42 yıldır elinden bırakmayan Muammer Kaddafi figürüne biraz yakından bakmak gerekiyor: Sosyalist arayışlardan İslâm reformculuğuna,

Batı-düşmanlığından "Batı'nın çıkarlarını en iyi ben korurum" iddiasına hemen her kılığa bürünebilen biri o. Ülkesinin zengin petrol ve doğalgaz kaynaklarını peşkeş çekebilen bir manipülatör aynı zamanda.

Berlin'de bir disko, ajanları tarafından bombalandığı için Almanlar, Lockerbie üzerinde düşen Pan Am uçağında 270 kişinin ölümünden onu sorumlu tutan İngilizler ve Amerikalılar Kaddafi'yi kara listeye almıştı 1980'lerde... Son on yıl içerisinde, Libya, İngiliz, Amerikalı ve Alman politikacılarla çeşitli düzeydeki diplomatlarının sempati taarruzuna uğradı. Kaddafi'nin kıvraklığı sayesinde... 1986 yılında ABD Başkanı Ronald Reagan, Libya'nın başkenti Trablus'un üzerine bomba yağdırmaya uçak göndermişti; Irak'a bomba yağdıran George W. Bush ise, 2006 yılında, Libya'yı 'terörü destekleyen ülkeler' listesinden çıkardı, ABD ile Libya arasında diplomatik ilişkileri yeniden oluşturdu.

İki ülke arasındaki yakınlaşmanın mimarı, hepimizin tanıdığı ilginç bir isim: Richard Perle... 'Karanlıklar Prensi' lâkaplı Perle 2006 yılında iki kez Libya'ya uçtu ve Kaddafi'yle **görüştü**. Her iki görüşmesini Bush'un yardımcısı Dick Cheney'e rapor ettiği de biliniyor. Perle'ün ziyaretleri sonrası gerçekleşen ilişkilerdeki düzelmeyi, Kaddafi'yi Amerikan halkına sevimli gösterme çabası izledi. Bu çabayı Kaddafi adına Neo-Çılgınlar takımıyla içli dışlı lobi firmaları yürüttü.

'Libya ve Albay Kaddafi'nin Profilini Yükseltme' başlıklı rapor lobi firmalarından Monitor Group'a ait. Projenin bir parçası olarak Libya'ya götürülüp Kaddafi'yle yüz yüze görüştürülen iki isim özellikle dikkat çekiyor: Dönemin akıl hocaları Francis Fukuyama ile Bernard Lewis...

2000'li yılların ikinci yarısından itibaren, Libya, Amerikan petrol şirketlerinin çıkarları istikametinde politikalar izledi. Fiyatların düşmesi gerektiğinde de artması gerektiğinde de devreye giren ülkeydi Libya. Tunus ve Mısır'daki kitle hareketleri global ekonomiyi fazla etkilememişken, Libya'nın hareketlenmesiyle birlikte petrol fiyatları başını aldı gidiyor.

Türkiye gelişmeden en fazla etkilenen ülkelerin başında geliyor.

Kaddafi, "Libya, Tunus ve Mısır'dan farklıdır, ben de Bin Ali ve Mübarek değilim." diyor ya, dediği maalesef doğru...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tıksırmasin, düşünsünler diye...

Fehmi Kuru 2011.02.26

Kimse kusura bakmasın, 'yaşam tarzı' eşliğinde sürdürülen şarap muhabbetinden gına geldi.

Konuyu ülke gündemine sokanlara bıraksanız, içki içme yaşını ve fiyatını düşürmeyi, okullarda şarap köşeleri açmayı bile teklif edecekler.

Dün bir gazetenin yakın zamanlara kadar yöneticiliğini de yapmış olan yazarı Londra'da katıldığı 'şarap tanıtımı' toplantısını ballandıra ballandıra **anlatıyordu**. Devletimizin resmi temsilcisi "Aspirin iyileştirir, şarap mutlu eder" demiş toplantıda, yazarımız bundan müthiş keyif almış; ancak "Siz Türk şarabını anlatıyorsunuz, ama hükümet alkol tüketimini yasaklayan adımlar atıyor" sorusunun her an dillendirilebileceği korkusunu da duyarak...

Yazar, "İngiliz uzmanlardan biri korktuğumuz soruyu sordu" diyor.

Ne büyük bir ayıp; özellikle de Britanya söz konusu olduğu için... Britanya'da tıp dünyası en ciddi itirazı koalisyon hükümetinin alkollü içecekler politikasına yöneltiyor çünkü.

'Lancet' adlı ünlü tıp dergisinin son sayısında, Britanya'nın öndegelen üç uzmanı, ülkede 'kronik bir içki sorunu' olduğundan hareketle, geniş bir mücadele planı yayımladı. Ucuz içkilerin satışını yasaklamayı, biradan alınan vergiyi yüzde 7,5 artırmayı öngörüyormuş hükümet; uzmanlar bunu yetersiz buluyor. İçki fiyatlarına enflasyonun yüzde 2 üzerinde otomatik zam yapılmış...

Uzmanlar, karaciğerle ilgili ölümcül hastalıkların ülkelerinde 1986 yılından buyana ikiye katlandığını, alkolle ilişkili kazalarda ölenlerin sayısının korkunç arttığını belirterek, "Hükümet içki sanayiine çok yakın, herkesin hayatını tehlikeye atıyor" iddiasıyla alarm zillerini çaldırmakta.

Bizim yazar 'şarap' konusunun bu denli tartışıldığı bir ülkede olduğundan habersiz, henüz bireyleri alkolle ilişkili tehlikelerden koruyucu Avrupa Birliği standartlarında yasalara sahip bulunmayan ülkemiz insanının büsbütün korunmasız hale gelmesinin propagandasını yapıyor.

Fransa'da içki reklâmı, alkollü içecek üretenlerin sosyal etkinliklere sponsorluğu yasak; İngiliz doktorlar "Bizde de böyle olmalı" görüşünde.

Tıp dergisinde yayımlanan makaleye göre, alkolizmin ve alkolden kaynaklanan zararların azaltılmasının bilinen yalnızca iki yolu var: Fiyatın pahalı ve içkiye erişimin zor olması...

Kraliyet Tıp Koleji'nin (Royal College of Physicians) başkanı Sir Richard Thompson, "Hükümetin bu konuya da bütün tehlikesini ciddiye almasına benzer bir ciddiyetle yaklaşması için, daha ne kadar insan alkol yüzünden hayatını kaybetmeli, daha ne kadar aile yıkıma uğramalı?" diye sormadan edememiş...

Kendilerine yönelik bu eleştirilere hükümet sözcüsünün verdiği cevabı da sunayım: "İçki sorununu hükümetimiz çok ciddiye alıyor; süpermarketlerde ucuz içki satışını durdurmak ve içki satılan yerleri sınırlamak için planlarımız var..."

Şaraba kendisini bu kadar vurmasaydı yazarımız, yazısında göz attığını söylediği Guardian gazetesinin ileriki sayfalarında burada özetlediğim tartışmayla ilgili [haberle](#) de karşılaşacaktı.

Bugünün dünyası yalnızca toplumlara karşı işlenen cürümlerle, savaşıla, terörle, diktatörlükle başı hoş olmayan bir dünya değil; aynı zamanda bireyin -hatta gerekirse kendisine karşı- korunması da önemseniyor.

Dünya bir yana gidiyor, bizimkiler başka yana...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir örnek insan olarak Necmettin Erbakan

Fehmi Kuru 2011.02.28

Her insan bir hayat sürdürür, pek azımız o hayata bir anlam katarız; Prof. Necmettin Erbakan hayatına anlam katmış o küçük azınlıktandı.

Ömrünün tamamını bir gaye uğruna vakfetmişti.

Siyasi hayatının henüz başlangıcındayken, 1969 seçimi öncesinde, İzmir'de çıkan 'Tekyol' dergisi adına kendisine yönelttiğim "Profesörlüğe kadar yükselmiş bir bilimadamıyken Odalar Birliği'nde genel sekreter ve sonra başkan oldunuz, şimdi ise milletvekili olmak istiyorsunuz; neden?" soruma verdiği cevap zihnimde hâlâ kazılı: "Benim tek bir amacım var, Türkiye'yi saygı duyulacak bir ülke haline getirmek..."

Esas mesajı ise şuydu: "Bunu önce salt ilim yoluyla yapmak istedim; engel çıkardılar... Ben de işadamlığına soyundum, yine engel çıkardılar... İş dünyasında etkin hale gelirim belki durum değişir düşüncesiyle Odalar Birliği'ne genel sekreter oldum, engel çıkardılar; başkan seçildim, engeller büyüdü. Anladım ki, amacımı gerçekleştirebilmem için tek yol, siyaset yapmak..."

Milletvekili oldu, parti kurdu, partisini siyasete ağırlık koyar hale getirdi, başbakan yardımcısı olarak koalisyonlara girdi, sonunda başbakanlık görevini de üstlendi...

Dün kaybettiğimiz Prof. Necmettin Erbakan'ın hayatının bütünü, yaklaşık 40 yıl önce bana verdiği o cevap akılda tutularak daha iyi anlaşılıyor. Ne yapmak istedi ve ne kadarını yapabildiyse, hepsini, kendisini çok aşan tek bir gaye uğruna benimsedi Necmettin Erbakan... Siyasi hayatta karşısına çıkmış en keskin muhalifleri bile onun bu yönünü teslim ederler. Etmezlerse, gerçeklere ters düşeceklerini bildikleri için...

Türkiye, zor bir ülke. 'El bebek gül bebek' üzerine titrenecek nâdir özel insanlarını bile pek çok çilelere muhatap edebiliyor. Bir ceza mahkemesi reisinin oğluydu Necmettin Erbakan... Aile fertlerinin her biri çok iyi yetişmiş insanlardı; üçü kendi alanlarında isim yapmış birer profesör... İTÜ'de akranlarından her zaman birkaç adım ileride bir öğrencilik hayatı... Almanya'da takdirlerin ve dikkatlerin üzerinde toplanmasını getiren doktora... Çok genç yaşta elde edilen profesörlük unvanı...

Önünde ceketini iliklemesi gereken kişilerin siyasi yanlışlıklarını nezaketle yüzlerine vurduğu için hakaretlerine tahammül etmek bile yeterince zor gelmiş olmalı. Üstelik 12 Eylül (1980) askeri darbesinin sebebi olarak gösterilebildi Erbakan ve 28 Şubat (1997) müdahalesiyle başbakanlıktan uzaklaştıracak yolun yapı taşları onun için döşendi.

Akıl alır gibi değil.

Sadece "Siyaset böyle bir şey" deyip geçemeyeceğimiz ciddiyette bir durum söz konusu... Hayatının büyük bir bölümü boyunca Necmettin Erbakan'ın önüne sürekli engeller çıkartılmasını, aile bağlarıyla, eğitimiyle, yetiştirme tarzıyla, hizmet anlayışıyla açıklamak asla mümkün değildir. Açıklayıcı tek nokta var: İnancı... Hayatının bilinen her döneminde 'inançlı' ve 'inançları istikametinde yaşayan' bir insan olarak tanındı Necmettin Erbakan...

Bu da onu bir kesimin gözünde 'sakıncalı' kılmak için yetti.

Yakından tanıyanların vâkıf olduğu birçok özelliği yanında, bir de doğru bildiği yolda ısrarı, her karşılaştığı engelde onu yıkmak için hedef büyütmesi ve hemen her hedefini sonunda elde etmesiyle hizmet aşkıyla dolu birkaç nesle örnek teşkil etti; bundan sonra da edecektir.

Allah rahmet eylesin.

Türkiye bugün bir başka ülkedir

Fehmi Kuru 2011.03.02

Hiç tereddütsüz şunu söyleyebiliriz: Dün yaşanan, ülkemiz için, ciddi bir dönüm noktasıdır.

Eski bir başbakan, bir siyasi partinin lideriydi Prof. Necmettin Erbakan; ancak cenaze töreni, yaşarken kendisinden esirgenenler için bir 'özür' dileme vesilesi yerine geçti. Aralarında devletin üst düzeyi ile sivil ve askerî erkânın da bulunduğu muhteşem bir kalabalık eşliğinde kılındı cenaze namazı; kitleler kilometrelerce yolu dondurucu soğukta yürüyerek kendisini ebediyete uğurladılar.

Dillerde 'tekbir' olsa bile, yüreklerde kadr-ü kıymetinin yeterince bilinmemesinin büyük acısı olduğu o kadar belliydi ki...

Önceki partileri sürekli kapatıldığı için yeniden parti kurmak zorunda bırakılmış kaç lider vardır dünyada? Genel başkanı olduğu Saadet Partisi Necmettin Erbakan'ın beşinci partisiydi. Partilerini birbiri ardına kapatanlar ve her partisi kapatılsın diye devamlı baskı yapanlar bile vardı cenaze töreninde. Ya da onları temsil edenler... Hayatı boyunca önüne engel çıkaranlar, sözlerini çarpıtanlar, çarpıtılmış sözleri üzerine yıpratıcı muhalefet sergileyenler, kendisini 'büyük tehlike' görenler veya 'büyük tehlike' imiş gibi tanıtanlar...

Hepsi hepsi vardı. Gelmeyenler, gelmeye yüzü tutmayanlar da yazıları veya yorumlarıyla övmekten geri durmadılar Necmettin Erbakan'ı...

Neden acaba?

"Yaşananlar ülkemiz için bir dönüm noktasıdır" tespitim bu soruya verilen cevapla yakından ilişkili: İnsanları hayattayken farklı göstermek, iyiyi kötü, kötüyü iyi olarak tanıtmak pekâlâ mümkündür; ancak ölüm nihai belirleyici olduğunda, tek seçici olarak halk devreye giriyor ve gerçeği kendi aynasından yansıtıyor.

Dün, bir milyonun üzerinde insan, Necmettin Erbakan'a 'iyi hal' kâğıdı verdi.

Bu dünyadan uğurlanmada esas geçerli olan, uğurlanan kişiye halkın verdiği 'iyi hal kâğıdı'dır... İnsanlar yanıltılabiliyor elbette, aldanabiliyor, her zaman doğru tercihte bulunamıyor, kafası karışabiliyor; ancak yine de kendisine hizmet edenleri tanıyor ve zamanı geldiğinde takdirlerini esirgemiyor...

Gerektiğinde siyasi kimliğini bir tarafa bırakmasını da biliyor insanlar...

Aksi halde kendi partisi dışındaki kalabalıkların cenazedeki varlığını nasıl anlayabilirdik? Muhalliflerini, muarızlarını, kendisine engel çıkartanları, sürgüne ve cezaevine gönderenleri, hakkında akla hayale gelmez tezviratta bulunanları, olduğundan başka göstermenin binbir yoluna başvuranları?

Kalabalık arasında onlar da vardı çünkü.

Cenaze törenleri riyakârlık yapılacak zeminler değildir. Kaldı ki, ailesi 'devlet protokolü' istemediği için, son yolculuğunda Necmettin Erbakan'a eşlik edenler, her türlü teklif ve tekellüften uzak bir gönüllü katılım içerisindeydiler. Sevdikleri, beğendikleri, destek çıktıkları, üzerinde hakları bulunduğunu bildikleri veya haksızlık yaptıkları, hayatını cehenneme çevirdikleri, bu yüzden pişmanlık duydukları için katıldılar cenaze törenine...

Necmettin Erbakan'ın cenazesi, dünyanın dört bir köşesinden ve Türkiye'nin her yerinden Fatih Camii'ne koşan katılımcılar için bir arınma törenine dönüştüyse, bundandır.

En bilinen özelliği öğretmenliği idi Erbakan'ın, bu sebeple genç yaşından itibaren 'Hoca' diye anılıyordu; vefatıyla da hepimize ders vermiş oldu.

Türkiye bugün bir başka ülkedir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

28 Şubat sona erdi mi?

Fehmi Kuru 2011.03.03

"Artık 28 Şubat'ın bittiğini ilân edebiliriz" diyorlar, eski başbakan Prof. Necmettin Erbakan'ın cenazesine asker in gösterdiği ilgiye bakarak...

Askerler Genelkurmay Başkanı Org. Işık Koşaner imzasıyla bir "Büyük adamdı" bildirisi yayımlamakla yetinmedi, 1. Ordu Komutanı Org. Hayri Kıvrıkoğlu Fatih Camii'nde yapılan törene bizzat katıldı da.

28 Şubat günlerinden ne kadar farklı bir manzara... Prof. Erbakan henüz başbakanlık koltuğunda otururken, bir rütbeli kendisine ağza alınmayacak sıfatları uygun gördüğünde Genelkurmay Başkanlığı, ilk YAŞ'ta küfürbazı terfi ettirmekten çekinmemişti.

Genelkurmay Başkanı unvanını taşıyan Org. Hüseyin Kıvrıkoğlu 28 Şubat'ın '1000 yıl' süreceğini duyurduğunda, Refahiyol Hükümeti yıkılmış, Erbakan'ın partisi kapatılmıştı.

Bugün ise, Silivri'de görülen davanın asker sanıklarından biri 28 Şubat döneminde Necmettin Erbakan'a uygun görülen muamele yüzünden duyduğu pişmanlığı mahkeme heyetine karşı ifade edebildi... Genelkurmay Başkanı Org. Koşaner'in mesajından da öyle bir hava koklayanlar çıktı. 1. Ordu kaynaklı 'Balyoz' operasyonu bazı önemli hedefleri bombalamayı öngörüyordu davanın iddianamesine göre; hedefler arasında yer alan iki camiden biri olan Fatih Camii'ndeki törene 1. Ordu Komutanı'nın katılması da gerçekten manidar...

Ne yani, '1000 yıl' sürececek 28 Şubat 14. yıldönümünde tarihe mi karıştı? Erbakan'ın cenazesiyle birlikte 28 Şubat'ın cenazesini de mi kaldırdık, onun için de mi "El Fatiha" dedik?

Gönül bu temenninin doğru çıkmasını bekliyor elbette. Asker neden yaşananlardan ders çıkarmış, dünyanın gittiği istikameti doğru değerlendirmiş ve ülkemiz insanının demokratik olgunluğa kavuştuğuna inanır hale gelmiş olmasın?

Yıllarca baskı altında tutulmuş halklar diktatörlüklere isyan ediyor bugünün dünyasında... Türkiye'ye bakarak kendi kaderinin sahibi olma derdine düşüyor insanlar ve bunun için ölümü göze alabiliyor... Toplum

mühendisliğin sonuç vermediği bir lke Türkiye ve yok edilmek istenenler doğrulup ülke yönetimini ele alabiliyor... İtilip kakılanlar, itibarsızlaştırıldığı zannedilenler halkın gözünde büyüyor; cenaze törenleri toplum mühendisliğine isyana dönüşüyor bizde.

Asker bu duruma bakarak kendini yeniden konumlandırıyor galiba; Erbakan'ın kaybına biraz da bu gecikme yüzünden zlmş olabilirler.

Bitti mi, bitmedi mi 28 Şubat?

'28 Şubat'ı yalnızca bir müdahale olarak görmemek gerekiyor; 'raya oturtma' hamlelerinden sadece biri o. Devletin yeniden kurulduğu dönemde belirlenmiş 'ideolojik kimliği' referans alan ve ondan kopuş anlamına gelen her gelişmeyi 'tehlike' gören, istenmeyen iktidarların işbaşına geldiği veya sürekli­lik kazandığı anlaşılınca devreye giren bir şartlı refleks... Yalnızca asker değil, ortak amaca kilitlenmiş 'silâhsız kuvvetler' (bürokrasi, iş dünyası ve medya) de gerektiğinde aynı refleksi veriyor.

Elde 27 Mayıs (1960) ncesinde hazırlanan bir tek 'müdahale planı' olması, her dönemde o planın güncellenerek hayata geçirilmesi de bu yüzden...

Temel soruya cevap aranırken yalnız askere bakmak hatalı sonuç verecektir; bürokrasi, iş dünyası ve medyada 27 Mayıs sonrası kurulmuş dengeler dağılmışsa "28 Şubat bitti" diyebiliriz...

Ne dersiniz, bitti mi?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gl, demokrasiye destek için Kahire'de

Fehmi Kuru 2011.03.04

KAHİRE- Mısır'ın başkentinde hemen her nokta Tahrir Meydanı'na çıkıyor; yolu uzatma pahasına da olsa... Otomobillerin, taksilerin, otobüslerin arka camları Arapça '25 Ocak' yazılı renkli ıkartmalarla süslü... Kahirelilerin yüzleriyle yürüyüş tarzlarına da sinmiş son iki ay boyunca yaşadıkları; yüzleri daha gle, daha kendinden emin görünüyorlar...

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Kahire'ye bundan daha uygun bir zamanda gelemezdi.

Hsn Mübarek'i koltuğunu boşaltmaya zorlayan halk hareketlenmesi kolay kolay dineceğe benzemiyor; lkede ipleri elinde tutan askerler ise ne yapacaklarını tam bilemez durumda. Kahire'ye ayak bastığımız sabah, Mısır halkı, Ahmed Shafiq başkanlığındaki hükümetin istifası haberine uyandı. Yeni hükümeti kurmakla görevlendirilen Ulaştırma Bakanı Essam Sharaf ılımlı kimliğiyle popüler bir politikacı...

Ülkeyi tamamı askerlerden oluşan Silahlı Kuvvetler Yüksek Konseyi yönetiyor. Cumhurbaşkanı Gl günübirlik ziyaretinde zamanın önemli bir bölümünü Konsey'in başkanı Mareşal Mohamed Hussain Tantawi ile geçirdi; öğle yemeğini Konsey üyeleriyle yedi. Öğleden sonra da aralarında Müslüman Kardeşler rgt temsilcisinin de bulunduğu Mısır'ın yarınında söz sahibi olacağı düşünülen siyasi şahsiyetlerle bir araya geldi Cumhurbaşkanı Gl...

Kahire'ye doğru hareketinden hemen sonra görüştüğümüzde, gezisinin sebebini, Cumhurbaşkanı Gül, 'Mısır halkının demokratik taleplerine destek vermek' olarak tanımladı. Türkiye tarihî ve kültürel bağlara sahip olduğu Mısır'ı 'bölgenin en önemli ülkesi' sayıyor, önemsiyor ve bir an önce demokrasiye geçmesini bekliyor.

"Geçiş süreçleri sıkıntılı olur" dedi Cumhurbaşkanı Gül ve ekledi: "Biz bu konuda deneyimliyiz ve deneyimlerimizi rahatlıkla paylaşmaya da hazırız. Batılılar statükoyu devam ettirmeyi istikrar sandı ve istikrarı demokrasiye tercih etti; son zamanlarda coğrafyamızda meydana gelenler bu yanlış yaklaşımın doğal sonucudur. Biz bu coğrafyanın ülkesiyiz, diğer ülkelerle pek çok şeyi paylaşıyoruz. Ortak paydalarımız çok olduğu için de bizimki hariçten gazel okumak sayılmaz."

Türkiye, Mısır'da demokrasiye geçiş sürecinin daha az sıkıntılı olması için halkın taleplerine kulak verilmesini baştan beri tavsiye ediyor. Yönelimin demokrasiye doğru olmasının açıklık ve şeffaflıkla ilişkisine dikkat çekiyor. Türkiye'den yükselen seslerin demokrasi, insan hakları, hukukun üstünlüğü gibi kavramlara vurgusu bu yüzden. Cumhurbaşkanı Gül, "Asgari şart demokrasidir, ama tabii her mutfakta yemek farklı pişer" dedi.

Hassas olunan bir konu da Mısır ordusunun, bir kurum olarak, gücünü koruması; bunu da peyderpey kendisini siyasetin dışına çıkarmasıyla gerçekleştirebilir. İsrail-Filistin ihtilâfına sıhhatli bir zeminde çözüm arayışı için de bu bir şart. "Çoğunluğu genç Mısır halkı, haysiyetleri için meydanları doldurdu, bunu herkes iyi değerlendirmeli" dedi Cumhurbaşkanı Gül.

Demokrasiye geçiş sürecinin aşamaları belli: Anayasa hazırlanacak, cumhurbaşkanı seçimi yapılacak, genel seçime gidilerek Meclis'in yeniden oluşması sağlanacak, kalıcı anayasayı da oluşan Meclis kotaracak... Türkiye'nin 1946 deneyimiyle başlayan çok partili demokratik sürecini, Mısır, yeni kurulacak partileriyle şimdilerde yaşamış olacak.

Olağanüstü iyi niyetli bir çıkartma Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün Kahire ziyareti; etkisi Gül henüz buraya ayak basmadan belli olduğuna göre Mısırlılar da bunun farkında olmalı. f.koru@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Farklı bir geleceğe doğru

Fehmi Kuru 2011.03.05

KAHİRE- Önümüzdeki dönemde Mısır'ın siyasi hayatında isimleri en fazla duyulacakların bir listesi çıkarılsa içinde mutlaka yer alacak bir düzineye yakın insan...

İçlerinde halen Arap Birliği genel sekreteri sıfatını taşıyan Amr Musa da var, yakın zamana kadar Uluslararası Atom Enerjisi Kurumu başkanlığını yürütmüş Mohammed El-Baradei de...

Müslüman Kardeşler örgütünün 'mürşid-i âm' unvanlı reisi Mohammed Badei de, Kifaye Hareketi lideri George İshaq da...

'25 Ocak devrimi'ni mümkün kılan hareketin ön saflarında bulunmuş çok sayıda kızılı-erkekli genç Mısırlı da...

Mısır'ı yöneten Silâhlı Kuvvetler Komuta Konseyi üyeleriyle öğleden önce buluşup tavsiyelerini not ettiren Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, öğleden sonra 'yeni Mısır' oluşumunda rol oynayabilecek genç-yaşlı siyasi

figürlerle ayrı ayrı bir araya geldi.

Giza semtindeki görkemli Türkiye Büyükelçiliği ikametgâhında; yanında Dışışleri Bakanı Ahmet Davutoğlu bulunduğu halde...

Temaslarının özetini kendi ağzından dinledik: "Hemen herkes -askeri de sivil de, genci de, yaşlısı da- olanı 'devrim' olarak adlandırmakta hiçbir çekingenlik duymuyor. Halkın tepkisini saygın buluyor ve o ruhun titizlikle korunmasını istiyorlar. Görüştüğüm herkes iki noktaya özellikle işaret etti: Ziyaretimi doğru zamanda yaptığımı ve Türkiye'nin kendileri için bir ilham kaynağı, örnek ve model olduğuna..."

Cumhurbaşkanı Gül'ün "Bir an önce demokrasiye geçin, çok partili rejime yol açın, tartışmasız seçimleri gerçekleştirin, devlet yönetimini sivillere devredin, insan hakları ve hukuk devleti ilkelerine uyumlu yeni anayasa yapın" tavsiyelerini dinleyen askeri yöneticiler, "Bizlerin niyeti de o; demokratik sisteme geçeceğiz" demişler.

Askerleri bu niyetlerinde samimi bulmuş Cumhurbaşkanı Gül. "Yapıcıydılar, iyimserdiler, geleceğe güvenle bakıyorlardı" dedi tanıştığı insanlar için... "Gelirken doğrusu biraz tereddütlüydüm, karamsar olmak için sebep çoktu çünkü; ancak şimdi umutlu ve sevinçliyim." dedi dönüş yolunda...

Endişelerden birinin de, halkın her şeyin bir çırpıda halledilmesini isteyeceği, yönetimin de popülist davranarak gereken tedbirleri almakta zorlanacağı endişesi olduğu anlaşılıyor. Oysa görüşülen herkes, özellikle gençler, ne istediklerini bildiklerini belli etmişler...

"Kendi başbakanlık dönemimden, siyasi hayatta bulunduğum sırada gözlemlediklerimden örnekler verdiğimde çok dikkatle dinlediler. 'Doğru olanı yapın, yanışın üzerine gidin, halk ve gençler kandırılmaz' dediğimde de... Bizde anayasaları ihtilâller sonrasında askerler yapmıştı; unutmayın ki burada gerçekleşen bir halk devrimi, anayasayı halk yapacak..."

Bunları da Cumhurbaşkanı Gül yine dönüş yolunda anlattı.

Türkiye'ye duydukları büyük saygı ve hayranlığı dile getiren Mısırlı siyasiler her alanda birlikte hareket etme temennisinde bulunmuşlar. Vaktiyle "Türkiye ile Mısır bu coğrafyanın birbirine rakip iki ülkesi" denirdi ya, bundan böyle en yakın iki ülke haline gelirlse kimseye sürpriz olmasın. "Bu yakınlık İsrail'i de Filistin sorununun çözümünde rasyonelleştirir." dedi Cumhurbaşkanı Gül.

Gençler, "Vizeler kaldırılсын" dileğini de dillendirmişler. İki ülkenin siyasileri, aydınları ve gençleri arasında fikir alış-verişini sağlayacak 'Türk-Mısır Forumu' oluşturulmuş; toplantılar iki ay içerisinde başlayacakmış...

Geleceğin Ortadoğu'su farklı olacak.

Son 'dalga' üzerine

Kamuoyunun dikkatle izlediği bir süreçtir 'Ergenekon' ve bu yüzden onunla ilintili her yeni gelişmenin de müthiş titizlikle sürdürülmesi beklenir. Sorunca cevabı alınabilecek meraklar için gözaltına alma işlemi başlatmak yanııştır; gazetecilik sınırları içinde yorumlanabilecek faaliyetleri 'ağır cezalı' saymak da öyle...

Sadece bir yanıış bile üzerine titizlenilmesi gereken süreci ciddi biçimde yaralayabilir.

Bol ödüllü gazeteciden, Ergenekon'u yakından izleyen muhabirden 'suçlu' üretmeye kalkışmanın bir anlamı yok. Tabii esas amaç, 'basın özgürlüğü' konusunda hassas iç ve dış çevreleri ayağa kaldırmak, Ergenekon sürecine olumlu bakanları bunu alenen yapamaz hale getirmek değilse...

Son 'dalga' sanki Ergenekon'la dalga geçiyor gibi geldi bana.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yanlış yapma lüksümüz yok

Fehmi Kuru 2011.03.07

Hiç kuşkunuz olmasın, Türkiye bugün daha yaşanılır bir ülke haline gelmişse, demokratik işleyiş artık ikide bir 'alarm' vermiyorsa, bunu, büyük çapta, devlet içinde yuvalanmış çetelerin ve darbeci zihniyetin üzerine gidilmesine borçluyuz.

Ne zaman kritik bir döneme girilse ortamı kirletmek üzere harekete geçip siyasi cinayetler işleyenler, halkı birbirine karşı kışkırtanlar çıkardı; birkaç yılda bir darbe tehdidi altına düştüğümüzü unutmadık. Şimdilerde "Artık darbe olmaz" cümlesini daha inanarak tekrarlayabiliyorsak, sebebi, demokrasiyi tehlikeye düşüren girişimlerde bulunabilecekleri caydıran gelişmelerin yaşanmasıdır.

Darbeciler için pabuç bayağı pahalı bugün; 'Ergenekon' ve 'Balyoz' türü davalar sayesinde, geleceğe daha güvenle bakabiliyor ülkemiz insanları...

Gelişmelere herkesin bizim gibi yaklaşmadığını, süreci rayından çıkarmak ve başarısızlığa mahkum etmek isteyenler bulunduğunu biliyoruz. En az 60 yıllık karanlık bir dönemle hesaplaşılır ve darbeci zihniyete dokunulurken, o süre içerisinde yolları çeteler ve darbecilerle kesişmiş tiplerin "Sıra bana da gelir mi?" tedirginliği yaşaması doğal.

Hem kendi derdine düşmüş olanlar, hem de ülkeyi sarsacak altüst oluşlardan her zaman medet duymuş çevreler, sürecin sarpa sarmasını, sonuca ulaşmamasını, en azından sulanmasını bekliyor.

En fazla da medyada...

Çetelerin darbelere zemin hazırlayabilmek amacıyla işledikleri siyasi cinayetlerin ve kışkırtarak kitleleri sokağa dökmesinin farklı şekilde yansıtılması, darbelerin öncesi ve sonrasında gerçeklerin çarpıtılabilmesi için devreye medya girer ya, o yüzden...

Örnek olay olarak Uğur Mumcu suikastını (24 Ocak 1993) düşünün veya 28 Şubat (1997) 'post-modern darbesi'ni... Cinayetten sonra 1,5 milyon insan "Kahrolsun Şeriat" çığlıkları atarak sokaklara döküldüyse, medya o insanlara 'caniler' diye yanlış bir adresi gösterdiği içindir. Askerlerden "Silâhsız kuvvetler görevle!" talimatını alan medya, manşetleriyle, 28 Şubat'ı bir gergef gibi işleyip başarıya ulaştırmıştı.

Bu gerçekler 'Ergenekon' ve 'Balyoz' gibi geçmişin yanlışlarıyla hesaplaşılmasına demokrasi adına sahip çıkan herkese, hepimize ek sorumluluklar yüklüyor. Sürecin rayından çıkartılmasına, sulandırılmasına, başarısız kılınmasına veya hafife alınmasına yol açacak yanlışlıklardan kaçınmak şart.

'Sıfır yanlış' ile götürmek gerekiyor süreci... Yani, elmalarla armutları birbirine karıştırmadan... Çeteler ve darbecilerin al takke ver külâh ilişkiler içerisinde oldukları ile farklı merakları yüzünden benzer özellikler

gösterenleri ayırmayı bilerek... Sürece sahip çıkanları yapılanları savunamayacak hale düşürmeden...

Toplumun hassasiyet duyduğu sinir uçlarına dokunmadan yürütülmezse, bir tek kişi bile 'yanlışlık' ile çeteciler ve darbeciler arasına katılırsa, ülkeyi karıştırmayı, kitleleri birbirine düşürmeyi, demokrasiyi inkıtaa uğratmayı doğal karşılayanlarla hesaplaşıırken farklı hesaplar da gündeme taşınırsa, süreç başarıya ulaşamaz.

Son bir kaç gündür böyle bir tehlikenin sınırlarında dolaşılıyor. Hâlâ dışarıdaki çete unsurları ve sıranın kendilerine ne zaman geleceği endişesi taşıyan darbeciler ile hemen her kesimdeki işbirlikçilerini sevindiren her şey demokrasi için 'tehlike' sayılır.

Aman dikkat...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kızmayalım, düşünelim

Fehmi Kuru 2011.03.09

Başbakan Tayyip Erdoğan dün partisinin Meclis grubunda basın konusunda pek çok doğru şey söyledi: Ak Parti iktidarının ilk döneminde çıkan 'Basın Kanunu' gerçekten ileri standarttır; bu doğru... Kanun medya kuruluşlarının temsilcilerinin de mutabakatıyla hazırlanmıştır ve yasa maddelerinin yanlış yorumlanmasından dolayı yaşanan sorunları ortadan kaldırmıştır; bunlar da doğru tespitler...

Aynı konuşmada yer alan "Eğer basın özgürlüğüne yönelik en küçük bir kısıtlama görürsek bunun karşısında ilk duracak olan Ak Parti olur" teminatı da yüreklere su serpecek önemde. Doğru tavır budur çünkü. Coğrafyamızın pek çok ülkesinde insanlar Türkiye'ye bakarak 'daha fazla özgürlük' talebiyle sokaklara dökülürken, Türkiye'yi yönetenlerin basını zincirli o ülkelere özenmesi herhalde büyük bir garabet olurdu.

Halkımızdan ülkeyi yönetme mührünü iki kez alan, önümüzdeki seçimden daha da güçlenerek çıkması beklenen iktidar partisine yakışan da 'özgürlüklerden yana' tavır almaktır zaten...

Din ve vicdan, fikir ve ifade özgürlükleri de kuşkusuz önemlidir, ancak onları da kapsamaması ve o olmadığı zaman diğerleri anlamsız kaldığı için 'basın özgürlüğü' her ülke için vazgeçilmez bir değerdir. Bir ülkede basın özgür ise, o ülkede din ve vicdan özgürlüğü de, fikir ve ifade özgürlüğü de teminat altında demektir.

Basını özgür kılan ise çok seslilik; hatta her kafadan farklı ses çıktığını düşündürecek kadar çok seslilik... Herkesin aynı kalıplarla düşünmesi, her olayı benzer biçimde değerlendirip yorumlaması insanın doğasına aykırıdır. Doğru fikrin doğruluğu yanlış fikirlerin de dolaşabildiği piyasada bir anlam taşır. Siyaset nasıl muhalefetsiz düşünülemezse, medya da değişik görüşleri içinde barındıracaktır.

Grup toplantısında, Başbakan Erdoğan, medyanın kendisine ve partisine cephe açtığı bir ortama rağmen iktidara ulaştıklarını söyledi ki, bu da çok doğru bir tespit. Kendisini 'merkez medya' olarak tanıtan gazeteler ve TV kanallarının, iktidara gelemesin diye, Ak Parti aleyhine açtıkları yıpratma kampanyaları herkesin belleğinde capcanlı. Aynı medya organları Erdoğan'ın sekiz yıllık iktidarını ateşten gömleğe çevirmek için de elinden geleni ardına koymadı.

Tespit doğru olmasına doğru, ama bir gerçeği de unutmamak kaydıyla: Aynı dönemde 'merkez' sayılanlar dışındaki medya organları ile her eğilimden pek çok yazar, 'merkez medya'da köşeleri tutmuş azılı muhaliflerin saldırılarını da göze alarak Tayyip Erdoğan ve partisine destek çıkmaktan çekinmedi. Aynı gazeteler ve TV kanalları, bugün de, her doğrusunu destekliyor Erdoğan'ın; 'yandaş' diye kınanmayı da göze alarak...

Ak Parti tek sesli bir medya ortamında gelmedi iktidara; muktedirlere kafa tutabilen az sayıdaki gazeteci ve yazarın sadece cezaevine düşmeyi değil küçümsenmeyi de önemsemeyerek sağladığı çok seslilik ortamında değerli bir siyasi zafer kazandı Ak Parti...

Bugün aynı kalemler "Aman ha, sakın yanlış yapılmasın" diyorlar.

Özgürlüğe alışanlar hep daha fazlasını ister; kızacak ne var bunda?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yurtdışında yaşıyana seçim çok masraflı, YSK yüzünden...

Fehmi Kuru 2011.03.10

Yurtdışını mesken tutmuş vatandaşlarımızın oy kullanmasını büyük çapta engelleyen yalnızca gümrük girişlerinde sandık bulundurma uygulamasının sebebini hep merak ederdim; sağolsun Milliyet gazetesi zihnimi açıklığa kavuşturdu. Meğer sebep çok basitmiş: Yurtdışında yaşayan her seçmen oy kullansa bundan iktidar partisi kârlı çıkarmış...

Milliyet'in zahmete girip yaptığı hesaba göre, 2007'de ülke içinde yüzde 47 oy oranını yakalayan AK Parti'nin oyu gümrüklerde yüzde 56; "Hükümet" diyor Milliyet, "Daha fazla gurbetçinin sandığa gitmesi halinde, AK Parti'nin genel seçimde alacağı oyun da yüzde 2-3 oranında artabileceğini hesap ediyor."

Her seçim öncesinde "Yurtdışında yaşayan vatandaşlarımız gümrük kapılarında değil, yaşadıkları yerlere en yakın temsilciliklerimizde oy kullansın" başvurularına hep "Olmaz" cevabını veren Yüksek Seçim Kurulu'nun (YSK) sergilediği tavrın arkasında siyasi bir hesap bulunduğunu çıkarabilir miyiz gazetenin bu değerlendirmesinden?

Böyle bir sonuç çıkarmak ve onun üzerine yorum yapmak yerine konuya serinkanlı yaklaşmayı tercih ederim.

Türkiye teknolojiyi en geniş biçimiyle yurtdışı temsilciliklerinde kullanıyor; hem de nice zamandır... Pasaport yenileme, nüfus cüzdanı çıkarma, askerlik, eğitim gibi konularda süreler kısaldığı gibi, işlemler elektronik ortamda yapıldığı için, vatandaşın bulunduğu yerden kıpırdaması bile gerekmiyor. Yurt içinde de, işlemler tek bir merkezde (Ankara'da) yapıldığı halde, üç gün içerisinde teslim alınıyor pasaportlar...

Bunları becerebilen bir ülkenin yurtdışında yaşayan vatandaşlarına oy kullandıramayacağını kimse söyleyemez.

Çevremizdeki ülkelerin (Yunanistan, Bulgaristan, İran ve hatta Irak) Türkiye'de yaşayan vatandaşları seçimlerde Ankara ve İstanbul'daki resmi temsilciliklerinde oy kullanabiliyorlar. Onların becerdiğini Türkiye'nin

yapamayacağını iddia etmek büyük bir bühtan olmaz mı?

Kaldı ki, Dışişleri Bakanlığı, tartışmalar üzerine, "Yurtdışındaki seçmenlerin sandık başında oy kullanmalarına yönelik imkân ve kabiliyete sahip olduğunu, seçimlerin usulüne uygun şekilde ve oy/sandık güvenliğine hâle getirilmeyecek biçimde gerçekleştirilmesine yönelik teknik, fiziki ve personel kapasitesini haiz bulunduğunu" defalarca kamuoyunun bilgisine sundu.

En kalabalık yurtdışı seçmen kitlesinin bulunduğu Avrupa ülkelerinde de, ABD, Kanada ve Avustralya'da da yeterli konsolosluk ve devlet görevlisi var zaten; sandık güvencesini sağlamak üzere ek görevliler gönderilebileceği gibi sandık kurulu için mahallinde parti temsilcileri bile bulunabilir.

Kısacası, YSK'nın yurtdışı seçmenlerin yalnızca gümrük kapılarında oy kullanılmasında ısrarı için herhangi bir makul gerekçe yok. İstenirse bu genel seçimden itibaren yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın bulundukları yerlerde oy kullanmaları pekâlâ sağlanabilir.

YSK üyeleri yargı sınıfından deneyimli devlet memurları; muhtemelen tutuculuklarının altında bu özellikleri yattıyor. Her yenilik onlara ters geliyor olmalı; onun için de alışılmıştan şaşmama kolaycılığı kararlarını belirliyor gibi. Tıpkı kitap çoğaltmak için en ideal yöntem ve kadroya sahip olduğunu düşünen Osmanlı'nın matbaa makinesi 'yeniliği'ne direnmesi gibi...

Biz bu mantığı anlasak bile, Milliyet'in dünkü haberinin akla düşürdüğü "Acaba bu işin altında siyasi bir hesap mı var?" yanlısı sorusunun zihinlere üşüşmesini nasıl önleyeceğiz? Hatanın neresinden dönülse kârdır; YSK konuyu âcilen bir kez daha ele almalı.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İklim değişir, Akdeniz olur...

Fehmi Kuru 2011.03.12

Komploların en kötü tarafı, alışkanlık yapmasıdır: Bir kez hakkınız olmayan bir şeyi kuralları esneterek elde etmiş iseniz, aklınızdan "Neden başkaları için de aynı yöntemi uygulamayayım?" sorusu hiç çıkmaz...

Ya da, 'komplo' yoluyla sonuç alındığını gören veya 'komplo' mağduru olan başkaları da kendi çıkarları için 'komplolar' kurma hevesine kapılabilirler...

Buna 'komplo' kolaylığının zihinleri teslim alması veya kısaca 'komplo teshiri' diyebiliriz.

CHP'yi sarsma eğilimi gösteren 'İklim' kasırgası hangi karmaşık hislerin sonucudur, şu aşamada bilmek imkânsız; ancak yine de bilgimiz dahilinde olan bir önemli nokta var: CHP bir süreden beri komplolara açık bir parti halindedir.

Önemli bir partinin genel başkanı (ve eski genel başkanı) her isteyen kolayca ulaşabildiği bir kişi midir? Daha önce 'komplo'ya uğramış bir siyaset adamı, kendisinden ısrarla randevu isteyen kişinin, karşısına çıktığında sergilediği lâubali tavırdan hemen nasıl kuşku duymaz ve küçücük bir odada 15 dakika baş başa kalmayı nasıl

göze alabilir? Yeni genel başkan, önceden uyarıldığı halde, aynı kişiye her arayışında neden cevap verir, "Bel altı vurma ekibin yok mu senin?" sorusuna muhatap olunca telefonu neden yüzüne kapatmaz, ardından eski genel başkanı arayıp niçin uyarmaz?

Daha önemlisi de şu: Kendileriyle 'senli-benli' konuşan 'gazeteci' kılıklı kişiye neden haddini bildirmez ve durumu etraflarıyla paylaşmaz bunca insan?

Kadın olduğu için mi? Sarışın bir kadın olduğu için mi? Yıpratıcı yayınlar yapan bir sitede yazı yazan sarışın bir kadın olduğu için mi? Yoksa bir yerlerden 'güvenilir' referansıyla kendilerine gönderildiği için mi?

Aradan bunca zaman geçtikten sonra, ancak şimdilerde 'kuşku' belirtmeye başladı CHP yöneticileri; eski genel başkan dava da açtı. Bir yerlerde bulacağı âlet-edevat sayesinde elde edilmiş 'büyük balık' ile ilgili ses kaydı getirmesini son ana kadar bekleyen oldu mu acaba?

İsmet Berkan haklı olarak "Şaşırtıcı olan" diyordu dün, "CHP Genel Başkanının eski genel başkanına iftira attığını ima ettiği kişinin rakip partiyle ilgili iddiasını benimser gibi konuşması." Şaşılacak bir şey yok aslında; 'komplo teshiri' ile açıklanabilecek bir durum söz konusu. Siyasiler birbirlerine ve siyasi rakiplerine karşı kullanabilecekleri malzeme için medet ummuşlar belli ki karşılarına 'gazeteci' kılığında çıkan kişiden...

Telefon görüşmeleri derhal gazetelere yansımaysaydı, iş daha nerelere kadar varırdı acaba? Âlet-edevat bulunur, beklenen görüntülü malzemeler elde edilir miydi? Elde edilen malzeme birilerine zarar verecek biçimde yayımlanır mıydı, yoksa varlığı duyurularak mı sonuç alınmaya çalışılırdı?

Neyse ki, gazeteler, dava dosyasında bulunduğu anlaşılan birkaç telefon görüşmesini hemen haberleştirdiler de rezalet daha ileri noktalara varmadı.

Sezen Aksu şarkısının ölümsüzleştiği Kemal Burkay dizesini gel de hatırlama şimdi: "İklim değişir, Akdeniz olur, gülümse..."

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Özgürüm, özgürsün, özgür

Fehmi Kuru 2011.03.14

Gazeteciler huzursuz. Dün huzursuzluklarını Taksim Meydanı'na kadar yürüyerek dışa vurdu bazı gazeteciler...

Katılımcılara biraz da benim gözümle baktıysanız, herhalde "Ne kadar da birbirlerine benziyorlar" hissine sizler de kapılmışsınızdır.

Sadece katılımcıların çalıştıkları gazeteler ve kanalların hep bildik medya kuruluşları olduğu gerçeğine dayanmıyor bu gözlemim; katılımcılar, erkekleri ve kadınlarıyla, görüntü olarak da fena halde birbirlerine benziyordu.

Ülkemizde var olan renklilik, nedense, "Batı'daki kadar özgürlük istiyoruz" mesajını vermek üzere protesto gösterisine başvuran medya mensupları arasında yok. Gözüm yanılıyor olabilir, ama benim gözlemim bu.

Türkiye'de medyanın bir 'özgürlük' sorunu varsa bu durumun beni de rahatsız etmesi gerekir. Nitekim basın özgürlüğünün tehdit altına düştüğü her dönemde, benim de içinde yer aldığım gazeteciler, rahatsızlıklarını birlikte ifade etmenin yollarını buluyordu. Şimdi ise ihmal edilebilecek kadar az sayıda bir grup hareketli; çoğunluk olan biteni seyretmekle meşgul.

Bu, ülkemizde olması gereken genişlikte bir basın özgürlüğü bulunduğu anlamına gelmiyor elbette. İlgili kuruluşların verdiği rakamlara göre 68'i tutuklu ve hükümlü olmak üzere epey basın mensubu cezaevlerinde; yargının elinde basınla ilgili dörtbinin üzerinde dosya olduğu da biliniyor.

Hükümet de durumun vahametinin farkında; önümüzdeki hafta Meclis'e sevk edilmesi beklenen bir kanun tasarısıyla gazetecilerin üzerine kâbus gibi çöken dâvâların büyük bir çoğunluğunun düşmesi sağlanmaya çalışılacak...

Sokaklara dökülen gazeteciler için bu gelişme fazla önemli değil, belki de hiç önemli değil. Kâbus gibi çöken dâvâ yoğunluğundan etkilenen gazetecilerin çok büyük bir bölümü protesto yürüyüşüne katılmadılar zaten. Protestocular, geçen hafta tutuklanan iki gazeteciden hareketle 'basına özgürlük' talep ediyorlar.

Bir tek insanın bile hak etmediği bir sebeple bir saatliğine dahi olsa özgürlüğünden mahrum hale düşürülmesi kabul edilemez. O iki gazeteciye gösterilen bu yakın ilgi umarım sonuç verir de tutukluluk halleri erkenden sona erer.

Peki öyle bir gelişme yaşanırsa basının özgürlük sorunu ortadan kalkmış olur mu?

'Gazetecilik' mesleği bugün ciddi yaralar alıyor; ancak 'dışarıdan' değil 'içeriden' bu yaralanmalar... 'Gazeteci' kılığına büründürülmüş bir kadının siyasi hayatta meydana getirdiği sarsıntılar neredeyse Japonya'da yaşanan depreme eş değer... Onunla eş zamanlı başlayan tepeden gelen emir ve talimatlarla manşetlere müdahale edildiği tartışması da en az o kadar yaralayıcı.

Medya bugün 27 Mayıs'la (1960) açılmış demokrasiye müdahale yolunun kolaylaştırıcısı olarak töhmet altında; o töhmeti zihinlere yerleştiren isimler bugün de hayli etkili yerlerindeler medya düzeninin... Yalan haberlerle milletin iradesine ipotek koyma ve insanları yıpratma sabıkası toplumda kimlere karşı işlenmedi ki? Uzun yıllardır izlenen tek sesli bir medya oluşturma gayretinin sonucunu protesto eylemine katılanların tek tip görüntüsünden çıkarabiliyor bizim insanımız...

Yazdıklarına bakıp sakın yanlış anlamayın: Elbette ben de en geniş biçimiyle basına özgürlük istiyorum; ama bunun ancak özgürlüğü her bakımdan hak eden bir medya yapısıyla mümkün olabileceğinin de farkındayım.

Manşetlere itinaıyla müdahale edilir

Fehmi Kuru 2011.03.16

Herkes tam farkında olmayabilir, ama "Sekiz yıl boyunca manşetine karıştırdığımız bir gazete var mı?" diye soran Başbakan Tayyip Erdoğan'a CHP genel başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun cevabıyla başlayan 'nur topu' gibi bir tartışma konumuz daha var.

CHP lideri Kılıçdaroğlu "Var, o da TMSF dönemindeki Sabah gazetesinde yaşandı" örneğini verdi.

'Örnek' diye sunulan tek olayın bir tarafın abartılı iddiası olduğu kısa sürede anlaşıldı. Başbakan adına baskıyı uyguladığı söylenen eski görevli, iddianın gerçeği yansıtmadığını ikna edici biçimde belirtti. Havada kalan iddia dışında basından "Bize de müdahale edildi" diyen de çıkmadı zaten...

Daha doğrusu çıktı, ama farklı biçimde... Hürriyet yazarı Sedat Ergin, "Milliyet'teki yöneticilik dönemimde hükümetin böyle bir girişiyle karşılaştığımı hatırlamıyorum" tanıklığını sundu; hem de 'basına müdahale edildiği' sonucunun çıkarılmasını bekleyerek yazdığı dünkü yazısında.

Pazar günü yapılan protesto gösterisinde ağzına siyah bant çekerek ön safta yürüyen Hürriyet yazarı, kendi 'basına müdahale' örneklerini sıralamış. Örneklerin hepsi, partisiyle ilgili olarak gazetelerde çıkan haber ve yorumlara Başbakan Erdoğan'ın verdiği değişik tepkilerden ibaret. Ergin yazısında şu genellemeyi yapıyor: "Erdoğan'ı rahatsız edecek bir manşet attığınız zaman ertesi günü şiddetli bir misillemeyle karşılaşacağınızı önceden tartmanız gerekir."

AK Parti 8,5 yıldır iktidar, Tayyip Erdoğan'ın başbakanlığı sekiz yılını kısa süre önce doldurdu; bu uzun süre içerisinde 'basına müdahale' iddiasına Erdoğan'ın zamana yayılmış altı-yedi takılmasını örnek olarak sunmak ve o takılmaları 'basına müdahale' olarak yansıtmak doğru değildir.

Tam tersi anlama bile çekilebilir o takılmalar; iktidarın ve Erdoğan'ın basına müdahale etme niyetinde olmadığına...

Basın üzerinde etkili olmak isteyen odaklar, bunu, genellikle 'açıkça' yapmazlar. Kılıçdaroğlu'nun verdiği doğrulanmayan örnek çok sık rastlanan bir yöntemdir. Mesleğin eskilerinin anıları veya gazetelerle ilgili monografilerde bu tür müdahalelerle ilgili sayısız örnek yer alır. Devletli veya onun adına devreye giren bir yetkili, gazetenin en etkili kişisi üzerinden, manşetlere, haberlere, yazarlara müdahale eder, etmiştir...

RTÜK Yasası medya patronlarının istekleri yerine getirilerek çıkartılırken, hastalığı iyice belirginleşen Başbakan Bülent Ecevit, o haliyle sabaha kadar Meclis'te nöbet tutarken, aynı gece Milliyet gazetesinin beş yazarının köşeleri ilk baskıdan sonra karartılmıştı. Pek çok yazıdan, yazarına haber bile verilmeden, dönemin devletlusu suçlayıcı sözcüklerin cımbızla ayıklandığını, ilk elden tanıklıklarla biliyoruz.

Esas baskı ise askerlerin sistem üzerindeki ağırlıklarının arttığı dönemlerde yaşandı. 28 Şubat'ta (1997) bir Tümgeneral (Erol Özkasnak) ve bir albay (Hüsnü Dağ) belirliyordu manşetleri... Manşetler üzerinde yapılacak bir araştırmada, 1 Mart (2003) tezkeresi öncesi ve sonrasında da, karargâhın hayli faal olduğu görülecektir.

Doğrudan müdahaleleri sineye çekenlerin aleni eleştirileri şikâyet konusu yapmaları biraz garip kaçmıyor mu? Yanlış veya yalan olduğunu bildiği bir konuda ne yapsın siyaset adamı; patrona veya yayın yönetmenine 'gereğini yerine getirmeleri için' baskıda bulunmak veya emir vermek gibi bir arayış içerisinde değilse?

28 Şubat'ta emir ve talimatla atıldığı her halinden belli 60'a yakın manşetin çıktığı gazetenin yazarı bu soru üzerinde düşünmeli...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Seçime giderken Türkiye: BDP barajı aşarsa...

Fehmi Kuru 2011.03.18

Herhalde iktidar partisi mensupları da, özel sohbetlerde, yüzde 10 seçim barajının yüksekliğini kabul ediyordur. 1980 sonrası şartlarında konulmuş baraj, 'temsilde adalet' yerine 'yönetimde istikrar' ilkesini önceleyen bir anlayışı yansıtıyor.

Adaletsiz istikrar sütsüz sütlâça benziyor.

Türkiye'nin bugünkü şartlarında barajın makul bir orana indirilmesi gerekir. İyi de bunu kim, nasıl gerçekleştirecek? İktidar partilerinin her zaman işine geliyor baraj; oyunun yeteceğini düşünen partiler de fazla ses çıkartmıyor; baraja takılma derdi olanlar ise ya bağımsız adaylar yoluyla sorunun kenarından dolaşmayı ya da 'ittifak' arayışına girmeyi yeğliyor.

"Ha bu seçimde kalkar, ha bir dahakinde" diye diye bugünlere biraz da bu yüzden geldik. Oysa tek bir parti bile, kendinden beklenmeyen bir davranış gösterse, hep orada duracakmış gibi görünen barajı yıkabilir.

Bu seçimde böyle bir farklı davranış yoluna saparsa anlam taşıyacak parti BDP... Yüksek Seçim Kurulu (YSK) her partinin adaylarını belirleme yöntemini bugün bildirmesini bekliyor; BDP çevreleri kendilerine 20 milletvekiliyle Meclis'te temsil imkânı sağlayan bağımsız adaylarla seçime girmeye bu defa da sıcak bakıyor.

YSK'ya hangi yöntemle aday belirleyeceğini bildirmediği takdirde, BDP'nin bu kez de kolay yolu tercih ettiğini anlayacağız.

Uzun yıllardan beri seçmen eğilimleriyle ilgili araştırmalar yürüten Tarhan Erdem, dün, Radikal gazetesinde, BDP'ye "Seçime parti olarak girerse barajı geçebileceği" mesajını verdi. "Tüm ülke seçmenini hedefleyen ve demokrasi talebine dayanan söylem ve tanıtım programı" ile dört milyonun üzerinde oy alabileceği tahmininde bulunuyor BDP'nin... Doğru adaylarla oyların daha da artması mümkün...

Meclis'e kuvvetli bir grupta girmiş BDP, hiç kuşku yok, daha sahici bir parti haline dönüşecek ve toplumdan gördüğü muamele de değişecektir. Kendini siyaset-dışı etkilerden uzak tutabileceği için söyledikleri daha dikkatle dinlenecektir. Meclis'te hak ettiği sayıda milletvekiliyle temsil edilen bir BDP'nin siyasi hayatımızı derinden etkileyeceği de muhakkak.

Yüzde 10 beklentisiyle yola çıktığı ve parti listesindeki adaylarla her ilde seçime girdiği takdirde BDP'nin barajın altında kalması ve Meclis'e milletvekili sokamaması riski de var elbette; hiç de küçük olmayan bir risk bu. Zaten bu yüzden bağımsız adaylarla seçime katılma tercihinde bulunursa BDP yönetimi, kimse onları suçlamayacaktır.

Ancak Tarhan Erdem'in teklifi üzerinde düşünmelerinde yine de yarar var. Küçük bir oy farkıyla yüzde 10 barajına takılmış BDP'nin, Meclis'te temsil imkânı bulamasa dahi, toplumsal hayatta edineceği itibar ona çok şey kazandırabilir. Daha da önemlisi şu: BDP'nin başına gelen kaza yüzde 10 barajı heyulasına karşı en güçlü gerekçe halini alacaktır.

Herhalde anladınız: Benim gönlüm hem yüzde 10 barajının mâkul bir düzeye çekilmesinden yana, hem de BDP'nin artık bir bölge partisi olmaktan çıkıp 'Türkiye partisi' haline dönüşmesinden...

Bakalım, BDP, kendisine hangi konumu münasip görüyor...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Libya'da olanın anlamı

Fehmi Kuru 2011.03.19

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi (BMGK) önceki akşam Libya'ya müdahale kararı aldı. GK üyesi birkaç ülkenin (Çin, Rusya, Almanya, Hindistan ve Brezilya) katılmadığı, buna karşılık Arap Birliği ile Körfez İşbirliği Örgütü'nün zorladığı kararla, Libya üzerindeki uçuşlara yasak getirilmiş oldu. Kaddafi yönetimi BMGK kararına uyacağını açıklamış olsa da, Libya'ya derhal müdahale tarafıslı ülkeler kararın uygulanabilmesi için askerî uçaklarını bölgeye gönderme hazırlığında...

Türkiye de kararı destekleyeceğini son dakikada bildirdi.

Kısaca özetlediğim gelişme aslında olanı açıklamaya yetmiyor. Ülkede tam 41 yıl önce gerçekleşmiş askerî darbeyle iktidarı eline geçirmiş bir diktatörün, yerinde kalabilmek için iç savaşı zorlayıp kan dökmekten medet umabileceği belliydi; ancak yine de iktidar hırsının 'elde zulmedecek ahali kalmayana kadar' sürebileceğini akıl kabul etmiyordu. Özellikle bugünün dünyasında...

O da oldu. Yaklaşık bir ay süren çatışmalardan sonra, Libya, devlet olarak varlığını kaybetmenin eşiğinde. 1950'lerin başında, Sirenayka (doğu), Fizan (güneybatı) ve Trablusgarb (geniş çevresiyle birlikte Trablus kenti) bölgeleri birleşerek oluşturmuşlardı Libya devletini; Kaddafi'nin iktidar hırsı, bu üç bölgeyi dikiş tutmayacak biçimde birbirinden çözdü.

Libya'nın bundan böyle tek parça halinde varlığını sürdürmesi hayli zor görünüyor.

Halk hareketlenmesinin başlarında, Kaddafi ve onunla birlikte hareket edenler, yalnızca Trablus kentini elde tutmakla yetinecek görüntüsü verdi. Kaybettiği kentleri geri almak için aşırı güç kullanımına başvurması, muhaliflerin üzerine uçaklarla ölüm yağdırması, dostlarından gelen "Uygun birini yerine getir, sen kenara çekil" tavsiyesini dinlememesi, karşısındaki cepheyi genişletti.

Uluslararası ajanslar, dün bile, muhaliflerin elindeki kentlerde operasyonların sürdüğünü haber veriyordu. Karara uyduğunu açıklamasına rağmen şiddet kullanmaktan vazgeçmezse Kaddafi, BMGK kararı bir doğrudan müdahale için kullanılır mı? ABD ve müttefikleri Saddam Hüseyin'i devirmek için Irak'a doğrudan askerî müdahalede bulundu; Libya'da da rejimi değiştirmek için benzer bir topyekün savaş söz konusu olabilir mi?

ABD'de hava yeni bir cephe açmak için çok müsait değil; Barack Obama'nın Amerikalılardan yeniden fedakârlık istemesi de, istediği desteği bulması da hayli zor. Eğer Libya'ya karşı bir kara savaşı başlarsa, Fransa ve İngiltere başı çekmek için olağanüstü istekli görünüyor. Bu iki ülke, daha şimdiden, maceralarında kendilerine ortaklık edecek Arap ülkesi arayışına girdi.

Halkın zorlamasıyla rejimlerin değiştiği yeni bir döneme girilmiş, meydanlar demokrasiye beşiklik etmeye başlamıştı; Kaddafi'nin inadı, artık kapandı gözüyle bakılan eski yöntemle sonuç almayı yeniden gündeme taşıdı. Bu hayırlı bir gelişme değil; tam tersine, bölgeyi karıştıracak, halkı sindirecek ve 'istikrar' görüntülü kaotik ortamları zorlayacak bir gelişme...

Irak'a askerî müdahalenin yol açtığı sorunlar aradan geçen bunca zamana rağmen azalmamış iken, bölgede yeni Irak'lar çıkmasına kapı aralanıyor.

Ne tesadüf, Libya da, tıpkı Irak gibi, petrol ve doğalgaz zengini Müslüman bir ülke. Kaddafi paralı askerlerini sokağa salmış kan dökerken, askerî müdahaleyle sonuç alma hazırlığına giren Batılı ülkeler Libya'nın geleceğinde kim(ler)in söz sahibi olacağının pazarlığını yaptılarsa, hiç şaşırmamak gerekir.

Bölge hâlâ büyük sürprizlere açık.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Benzerliğin bu kadarı

Fehmi Kuru 2011.03.21

Kimse temas etmedi diye saldırıya uğrayan Libya ile Irak arasındaki benzerlikler yok olacak değil herhalde.

19 Mart (2003) tarihinde ABD ve müttefiklerinin Irak'a saldırısı öncesinde yaşananlar ile sekiz yıl sonra aynı gün (19 Mart 2011) ABD'nin başını çektiği uluslararası gücün Libya'ya başlattığı saldırı araya karbon kopya çekilmiş gibi birbirine benziyor.

İkisi de petrol ve doğalgaz zengini ülkeler... İkisinin de başında herkesin 'diktatör' olduğunu kabullendiği yöneticiler var... İkisinin liderleri de halklarının üzerine ateş açmaktan çekinmeyecek denli gözü dönmüş tipler... İki lider de uluslararası câmianın taleplerine açık değil; ikisinin de gözünde uluslararası hukuk bir anlam taşımıyor...

Onların karşısında konuşlananlar açısından da benzerlikler had safhada: Irak'a savaşa hazırlanırken Batı cephesinde çatlak vardı; Bush'un 'ihtiyar Batı' dediği ülkeler savaşı çözümü yanlıydı. Bu defa 'eski Batı'dan Nicolas Sarkozy liderliğindeki Fransa kendini savaşı cepheye kaydırды; aykırı davranan Almanya'nın yanına Çin ve Rusya koştu. Bir de Brezilya.

Durum değişmedi: Irak'a saldırırken de Libya konusunda da, farklı düşünenler 'veto' haklarını kullanmadıkları için, savaş başlayabildi.

Sekiz yıl önce Irak'a saldırırken bu yolla ülkeye demokrasi getirileceği iddiası dillendiriliyordu; sekiz yıl içerisinde bir milyona yakın insanını kaybeden, dört milyon insanı ülkeyi terketmek zorunda kalan, fakirleşmiş Irak bugün perişan halde... Buna rağmen Libya'ya saldırıların ağızlarından aynı terane düşmüyor; üzerine bombalar yağdırırken ülkeye demokrasi getireceklerini iddia ediyorlar.

Türkiye'nin iyi ki petrolü ve doğalgazı yok.

Libya ile ortak sınırimız olmadığı için topraklarımızdan geçiş izni istemiyorlar, bu sebeple TBMM'nin devreye girmesi gerekmiyor; zaten böyle bir talep gelseydi tezkerenin reddedilmesi herhalde bu defa mümkün olmazdı. 1 Mart (2003) tezkeresi TBMM'de reddedildiğinde 100 kadar Ak Parti milletvekili olumsuz oy kullanmıştı, ama sonuç almada esas etkili olan, Deniz Baykal liderliğindeki CHP'de bütün milletvekillerinin tek bir fire vermeksizin 'Hayır' oyu kullanmasıydı.

CHP'de lider artık Deniz Baykal değil ve yeni lider Kemal Kılıçdaroğlu Libya'ya askerî müdahaleye destek verdiğini hiç vakit kaybetmeden açıkladı.

Eldeki tabloya bakıp söylenebilecek olan şu: Irak'ta yaşananlardan Muammer Kaddafi kendisine dersler çıkartmışa ve kendince tedbirler almışa benziyor; buna karşılık, Irak'ın perişan olmasına yol açan Batılı ülkeler, gökten bomba yağdırarak bir ülkenin rejiminin değiştirilemeyeceği dersini almış görünmüyor.

Özellikle de beş binden fazla askerini ve trilyonlarca dolarını Irak batağında kaybetmiş olan ABD...

Barack Obama Türkiye ziyareti sırasında Ankara ve İstanbul'da yaptığı konuşmaları, Kahire'de İslâm Dünyası'na hitap ederken verdiği sözleri bütünüyle unutmışa benziyor. Tunus'ta ve Mısır'da sokaklara dökölüp göğüslerini rejimin kurşunlarına siper edenler bile, Libya'ya yönelik bu saldırgan tavırdan rahatsız olmuşlarsa bunda şaşılabacak bir şey yok.

Olan bitene hiç şaşırmayan, herhalde yalnızca Kaddafi'dir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kendi sorunumuzu kendimiz çözmeliyiz

Fehmi Kuru 2011.03.23

Lügatlarından 'insaf' sözcüğünü silmiş olmalılar...

Başını ABD, Fransa ile İngiltere'nin çektiği 'Batı Cephesi' Libya diktatörü Muammer Kaddafi'yi yerinden etmek için güç kullanma yarışına girdi. Türkiye, sesi cılız çıkan birkaç başka ülkeyle birlikte, yapılane itirazda bulunuyor. Hafif tertip itiraz bile kimilerince kınanıyor. Gazetelerde çıkan değerlendirmelere bakılırsa, 'çılıgın' bir lider olan ve halkını öldürmekten çekinmeyen Kaddafi'ye karşı kurulan cephede baş köşeyi Türkiye tutmalıydı.

Çok insafsızlar, çok...

Eğer dünyanın başına büyük dertler açmış Afganistan ve Irak deneyimleri yaşanmamış olsaydı, oluşturulan cephenin niyetini sorgulamayışlarını anlayabilirdik bu kalemlerin; ancak onca yaşanmışlıktan sonra hâlâ "Yıkılım, yakılım" türü yaklaşımlarla sonuç aranmasına destek çıkmaları, Batı Cephesi arkasında saf tutan kalemşörlerin belki de akıllarından zoru olabileceğini düşündürüyor.

Kaddafi için 'çılğın' diyorlar ya, dedikleri kesinlikle doğru; ancak galiba bu yakıştırmayı yapanların da akılları başında değil.

Sekiz yıl önce Irak'a saldırırken Batı Cephesi, çok kısa zamanda sonuç alınacağı iddiasındaydı. Halk sokaklara taşarak Saddam Hüseyin'i alaşağı etmeye gelenleri bağrına basacak, 'demokrasi' ve kalıcı istikrar ile ülke cennete çevrilecekti.

Aradan geçen sekiz yıl içerisinde perişan olan Irak'ın başına gelenleri herkes biliyor: Bir milyona yakın Iraklı hayatını kaybetti, dört milyon Iraklı ülkesini terk etti. İstikrar uzakta bile görünmüyor, 'demokrasi' yerine etnik ve dinsel ayrışmaya dayalı garip bir düzene sahip Irak...

Libya'ya askerî müdahaleyle farklı bir sonuç alınacağını ummak için gözlerin bütünüyle kapanmış, aklın devre dışı kalmış olması gerek. Belki de öyledir...

İllâ iktidara muhalefetse dertleri, Türkiye'nin itirazının yeterli olmadığını, sadece itirazla yetinilmeyip daha doğrudan görev üstlenilmesi gerektiğini söyleseler ve bu yolda akıl verip zorlasalar ya...

Demokrasi iştahlarının 'sahte' olduğu belli. Öyle olmasaydı, Tunus'ta başlayıp Mısır'a sıçrayan, oradan coğrafyamızdaki başka ülkelerde de benzer sonuçlar almayı getirebilecek olumlu süreci kendi elleriyle baltaladıklarını fark ederlerdi. Libya üzerine bombaların yağmaya başladığı ilk gün, Kahire'yi ziyaret etmekte olan Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Ban Ki Moon'un halktan tepki görmesinin altında yatan büyük hayal kırıklığını anlamaktan da yoksunlar.

Uçaklar Libya üzerinde ölüm kusmaya devam ederse, Ortadoğu coğrafyasında daha fazla hak ve özgürlük talebiyle meydanları dolduran insanların, bu kez, yapıları protesto için ayaklanacağını görebiliriz. İşin şakası yok çünkü.

Kaddafi gitsin elbette, ancak mümkünse tek bir masum Libyanın burnu kanamadan...

İslâm Dünyası bunu kendisi sağlayamaz mı? Arap Birliği ve Körfez İşbirliği Konseyi gibi örgütlerin, Batı Cephesi'nin sorunu çözmede önalmalarına destek çıkmak yerine, İslam Konferansı Örgütü'nü de yanlarına alarak, gerekli diplomatik -ve gerekirse askerî- hamleleri yapmaları elbette daha doğru olacaktır.

Batı'nın saldırısı Kaddafi'nin eline kullanabileceği türden lüzumsuz kozlar verir, İslâm Dünyası'ndan gelecek güçlü bir ultimatom bile onu düşünmeye -ve muhtemelen gereğini yerine getirmeye- sevk edecektir.

Ortalığı sarıp sarmalayan arsız kakafoniye bakarak söylenebilecek olan şu: Acaba Türkiye'nin bunu gerçekleştirmek üzere harekete geçmesini mi gürültüye getirme çabasındalar?

Soru doğru sorulmazsa her cevap yanlış olur

Fehmi Kuru 2011.03.24

Her dönemin kendine göre 'makul görünen' soruları var; o sorulara muhatap edildiğimizde aklımızın karışması ve yanlış destek vermemiz bekleniyor.

1 Mart tezkeresi öncesinde, Irak'a savaş yoluyla demokrasi götürülmesi projesine itiraz edenlere, "Halepçe'de Kürtleri, eline geçen her fırsatta Türkmenleri öldüren Saddam Hüseyin'e arka çıkılabilir mi?" diye soruyorlardı. Doğru gibi görünüyordu soru; Halepçe katliamında, Türkmen kıyımında gözünü kırpmayan biriydi Saddam Hüseyin...

Temelde doğru görünse de gerekçe yapılmak istendiği 'olay' için yanlış bir soruydu bu. Nitekim, yönetimde bulunduğu bütün yıllar boyunca Saddam'ın sebep olduğu zarardan çok daha fazlasını, bir-iki yıl içerisinde, ittifak güçleri, Irak'a kendileri verdi.

Bugünlerde sorulan soru daha dolambaçlı, ama yine kafa karıştırıyor: "Kaddafi türü biri, Kürtleri yok etmek için Diyarbakır'a saldırsa, ya da 'lâikçi' bir darbe gerçekleştirip dindarları öldürtmek üzere planlar yapsa, veya 'şeriatçı' bir darbe gerçekleştirip 'modern' hayat sürenleri temizlemeye kalksa... Birileri buna müdahale etsin istemez misiniz?"

Ne dersiniz? İstemez misiniz, Kürtler, dindarlar, lâikçiler?

"İsterim" cevabı beklenerek sorulmuş bir soru bu. Ancak kendi hesabıma, 'Kürt', 'dindar' veya 'lâikçi' kimliklerine büründüğümde de, bu soruya "İsterim" cevabını veremiyorum. Tıpkı, Halepçe'de yaptıklarından, Türkmenler başta olmak üzere halkına yaşattıklarından hiç de hoşnut olmadığım Saddam'ın, Irak üzerine bombalar yağdırılarak yerinden edilmesini 'meşru' kılmak üzere sorulmuş soruya da "Evet" cevabını veremediğim gibi...

Yine de o dönemde "Evet" diyenlerin arkasına sığınabilecekleri 'bilgisizlik' mazereti vardı; Irak ve Afganistan'da yaşananlardan sonra Libya'da "İster misiniz?" sorusuna "Evet" cevabını verebilmenin ise herhangi bir mazereti yok.

Pisliği daha büyük bir pislikle örtebilirsiniz, ama bu yaptığınıza 'temizlemek' denebilir mi?

Galiba bu tür soruları gündeme taşıyanlarla önemli bir konuda farklılaşıyoruz: Saddam Hüseyin veya Muammer Kaddafi gibileri yerinden etmede kullanılan yöntem hakkında bizlerden anlayış bekleyenlerin samimiyetine inanma konusunda...

ABD, Fransa, İngiltere gibi bombalarla bir ülkeye demokrasi getirecekleri iddiasındaki ülkeler samimi değiller. Saddam ve Kaddafi'nin kendi halklarına yaptıkları, onlar için, ülkelerini hizaya getirmek, etkisizleştirmek ve o ülkelerin insanlarını kendi sorunlarıyla başbaşa bırakmak için birer bahane sadece...

Zamanında kanıtlarıyla sergilendiği için artık herkesin bilgisi dahilinde olması gereken gerçek şu: Müdahale için kullanılan gerekçelerin hiçbiri henüz telâffuz edilmezken, Irak'ın işgali senaryoları Washington'da iktidara yakın odaklar tarafından planlanmıştı bile. 1991'deki Körfez Savaşı sonrasında baba Bush Beyaz Saray'ı erken terk etmek zorunda kalmasaydı uygulamaya konulacak senaryo için, Oğul Bush'un başkan olmasını sabırla bekledi o odak...

Arada Bill Clinton'a defalarca "Irak'ı işgal et" aklını verdikleri de biliniyor.

Şimdi nasıl olur da, Irak'ı perişan edenlerin, iyi niyetle, salt Libyalıları düşünerek, Libya'ya müdahale ettiklerine inanmamız beklenebilir?

Sorun, Kaddafi'nin yanında durmak veya durmamak değil; sorun, sorulan sorunun yanlış olması...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

O tablo ve ince çizgi

Fehmi Kuru 2011.03.26

Önümüzdeki tabloda hemen dikkati çeken vahim bir yanlışlık var.Tabloda önde bir kitap görünüyor; henüz gün yüzüne çıkmamış, bir bilgisayardan diğerlerine aktarılarak birkaç adet çoğaltılmış bir kitap...

Kitabın üzerine polisler üşüşmüş; onları bilgisayarların peşine düşüren de bir mahkeme kararı... Mahkeme kararı ise savcının 'gizli örgüt belgesi' mütalaası üzerine verilmiş; kararı veren yargıç, polisleri, 'gizli örgüt belgesi' sayılan nüshaları bilgisayarlardan yok etmek üzere göndermiş oluyor...

Herhalde tabloyu gözünüzün önünde canlandırdınız. TV haberleri ve tartışmaları bir tarafa, çünkü gazete başlıkları bile vahameti ortaya koyuyor: Bugünün dünyasında yazılı bir metni kaynağında yok etmeyi amaçlayan her türlü müdahale yadırganıyor.

'Yadırganıyor' fiilinin bu olayda zayıf kaçtığıнын farkındayım elbette. Artık bu tür müdahaleler genellikle demokrasiye aldırmanın yönetimler tarafından yapılıyor; 'düşünceye müdahale' anlamına gelen her türlü tasarruf, yalnızca yadırganmıyor demokrasilerde, büyük bir ayıp -hatta 'suç'-olarak kabul ediliyor. Yazılı metin, makale, broşür, kitap, 'düşünce özgürlüğü' kapsamı içerisinde korunuyor bugünün dünyasında...

Peki o metin gerçekten bir 'gizli örgüt belgesi' ise?

Hiç kuşku yok, hukuk sistemlerinde düşünce ve düşünceyi ifade söz konusu olduğunda, 'yasal' ile 'yasaklı' arasındaki çizgi olağanüstü ince. Düşüncenin nerede bitip nerede yasak eyleme dönüştüğü biraz muğlak. Ancak üzerinde durduğumuz tablo, belli bir 'kitap' ile ilgili olduğu için, öyle fazla karışık değil.

Sağdan-soldan gelen iddialar doğru bile olsa, yayınlanıp resmen takibata uğrayana kadar, her düşünce ürünü 'yasallık sınırları içinde' kabul edilmek zorunda.

Kitaplı bir uygarlığın mensupları olduğumuz ve demokrasi-dışı dönemlerde 'yasak kitap' kavramı yüzünden okuyamadığımız ve okutamadığımız eserlere en fazla bizler yandığımız için, bu konuda en fazla hassasiyet duyması gereken insanlar bizleriz.

Düşünceден zarar gelmez, en kötü düşünce bile onun yanlışlığını ortaya koyma fırsatı sağladığı için yararlıdır. Bizim uygarlık alanımıza girenlerin en temel özelliği şudur: Her görüşü dikkatle dinler ve içlerinden en doğrusunu benimseriz... Bir zamanlar yaygın kullanımda bulunan 'Dar-ül İslâm' kavramı da aslında 'her düşüncenin serbestçe ifade edilebildiği özgürlük coğrafyası' anlamına gelir...

Savcılar 'suçlu' peşinde koşarken, ya da mahkemeler onların bu çabalarına destek çıkarken, yasaların kendilerine verdiği yetkileri kullanıyor olabilirler; ancak kullanılan yetkinin 'özgürlük' alanına ait olduğunu, bu

görevi yerine getirirken 'yasal olan' ile 'yasaklı olan' arasındaki o ince çizgiyi zedelememek gerektiğini onlar da unutmamalı.

Vahim tabloyu karşımıza çıkartanların görmezden geldiği önemli bir gerçeği daha burada hatırlatayım: Bugünün dünyasına şekil veren düşünceler bir zamanlar 'yasaklı' olan kitaplarda yer alıyordu; bu sebeple 'yasak kitap' önemli bir statüdür. 'Yasaklı' statüsüne eriştirilen kitap(lar)ın bu statüyü hak edip etmediği üzerinde de mutlaka düşünölmeli...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Derin devleti bütünöyle tasfiye edeceksek...

Fehmi Kuru 2011.03.28

Bazıları 'kirli sayfalar' yalnızca bizim siyasi tarihimizde var sanıyor, öyle sandığı için de koruma güdüsüyle hareket ediyor.

Oysa 'derin devlet' neredeyse bütün ölkelerin gerçeğı; özellikle de NATO ölkesi demokrasilerin...

İki kutuplu dünyada, kendisine 'Hür Dünya' adını lâıık görmüş olan ölkeler topluluğı, içlerinden birinin yanlış cepheye düşmesi ihtimalini sıfırlamak üzere, her NATO üyesi ölkede oluşturmuştu 'derin devlet' yapısını; İngiliz gizli servisinin yardım ettiği CIA'in eliyle...

Türkiye'yi diğer NATO üyelerinden farklılaştıran, benzer bir yapılanmanın bizde daha önceden de var olduğı gerçeğidir. Sonraları partileşerek iktidarı ele geçiren İttihat ve Terakki (İT), önce gizli örgüt, ardından dernek olarak kurulmuştu. İlk gününden itibaren ölkede ipleri hep elinde tutmasını sağlayacak bir örgüt oldu İT; kendi istihbarat, vurucu timler ve tetikçiler yapısıyla birlikte...

Zaten bu sebeptir ki, NATO tarafından oluşturulan 'stay behind' (Gladio) gizli örgütleri diğer üye ölkelerde tasfiye edilebildiğı halde, bizdeki hâlâ direnebiliyor. İT'nin tetikçileri ve vurucu timleri NATO örgütlenmesine uyum sağlamıştı, o yapıdan başka biçimlere geçmesi bu sebeple zor olmadı.

Aslında İtalya'daki Gladio Soğuk Savaş yıllarında neler yapmışsa, savaşın cephe ölkesi Türkiye'deki kardeş örgüt, aynı dönemde benzer eylemler gerçekleştirmişti. Sol-sağ vuruşması, siyasi suikastlar, bombalamalar, kışkırtıcı eylemler... Bizde yekün daha fazla, tahribat daha ağır olsa da, İtalya'daki örgüt de kendi ölkesinde az eylem yapmadı.

İki ölkedeki farklılık tasfiye sürecini de etkiliyor. 'Gladio' ve benzeri örgütlerin tasfiyesine gidildiğinde, fena halde kullanıldıklarını anılayarak kendiliklerinden 'muhbir' veya 'tanık' haline dönüşenler, mahkeme sırasında itirafta bulunanlar çok olmuştu; bizde yeminine sadık kalma anlayışı bu tür çıkışları engelliyor.

Yakın geçmişte adı bazı karanlık eylemlere karışmış Ayhan Çarkın'ın gazeteler aracılığıyla yaptığı itiraflar bu yüzden önemli. Sadece 'içerik' açısından değil taşıdığı önem, öne atılıp bildiklerini anlatmak istemesi de onu sürüden ayırıyor.

Söylediklerinin bir bölümü kendisi gibilerden işittikleri veya noktaları birleştirerek vardığı sonuçlar olduğı için az güvenilir olsa da, bizzat karıştığı eylemlerle ilgili anlattıkları bile açık seçik bir resim çıkarmak için yeterli.

Kaldı ki, onun gibi birinin şahsen karışmadığı eylemlere dair verdiği bilgiler bile, konuyu bilenler için yol gösterici olabilir.

Her tanışın başına gelen onun için de söz konusu oluyor: Söylediklerinin değerini azaltmak için hakkında tezvirat yapılıyor... Özellikle 'gizli devlet' yapılanmasının peşine düşenlerin, tezviratlara kulak asmak yerine, anlattıklarından hareketle kendi vardıkları bulgular istikametinde soruşturmayı genişletmeleri gerekir.

Kendiliğinden öne çıkan bir tanığa gösterilen nâzik ilgi başkaları için özendirici olur, bunu unutmayalım. Türkiye'nin bağırsaklarının gerçekten temizlenmesini isteyenlerin birinci el tanıklıklara ihtiyacı var. Bugüne kadar 'tanıklık' etmeye yanaşanların azlığı özendirici tavır ve davranışların azlığından olmasın?

Dikkatlerimizi anlatılanlar üzerine yoğunlaştırmanın zamanı...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

TÜSİAD'a anayasa metni bol geldi

Fehmi Kuru 2011.03.30

Sadece birkaç gün önce, bir dizi toplantı ve bir gala yemeğiyle kamuoyuna tanıttığı 'yeni anayasa' çalışmasının arkasından çekiliverdi TÜSİAD; meğer sundukları çalışma bütünüyle hocaların sorumluluğundaymış...

Kendi hazırlattığı, kamuoyuna sunduğu, destek talep ettiği çalışmayı ortada bırakabildi TÜSİAD. "Arkasında biz yokuz" demek için gazetelere tam sayfa ilân vermeyi bile düşünmüş, 1980 öncesinin hükümet düşüren ilânlarını akla düşürür diye vazgeçmişler...

Sonuç değişmiyor: Prof. Ergun Özbudun ile Prof. Turgut Tarhanlı'nın uzman arkadaşlarıyla yürüttüğü çalışmanın ürünü olan özgürlükçü, demokrat ve çağa uygun 'yeni anayasa' metni dımdızlak ortada kalıverdi işte.

Pek çok yönden hayret edilecek bir durum bu: TÜSİAD 300 kadar ailenin fertlerinden oluşan üye sayısı az bir dernek olsa bile, o ailelerin temsil ettiği sermaye yapısı açısından önem verilen bir örgüt. Zenginlikle özgürlükler arasında doğrudan ilişki kurulduğu için, benzer örgütler, bütün dünyada, demokratik ortamlardan beslenir.

TÜSİAD'da temsil edilen sınıfsal çıkarlar bizde Batılı benzerlerinden hayli farklı; bu sebeple de bu son gelişmeye fazla şaşırmamak gerekiyor.

Yalnızca Anadolu sermayesinin nefesini ensesinde hissettiği için tedirgin değil TÜSİAD; zengin olma yöntemlerinin alışkanlıkları rağmına değişmesi de TÜSİAD çatısı altında buluşmuş sermayeyi zorluyor. Devletin gölgesinde palazlanmış, himaye görmezse kendini çıplak hisseden bir kitle, kâr marjlarını aşağıya çekerken uluslararası rekabete uygun kaliteli ürün bekleyen günümüz ekonomik hayatında ne yapacağını bilemez halde.

Perde gerisinde ipleri elinde tuttuğu eski mutlu-mesut-bahtiyar dönemin özlemini duyuyor o sınıfın işadamları... Kalkınma ve zenginleşmeyi özgürlükçü demokrasi ortamıyla ilintileyen bir anlayış 'büyük' bilinen işadamlarına yabancı...

İktidarların halktan yana kararlar almayı yeğledikleri her dönemde, yollarını Ankara'ya düşürüp önce "Yanlış yapıyorsunuz" turu atardı o işadamları, nasihatları dinlenmezse "Yanlış yapıyorlar" diye başka kapılara başvururlardı. Kenan Evren'in anıları kadar Özden Örnek'in günlükleri de o tür temaslara ışık tutabiliyor.

Bülent Ecevit'le tek maceraları başında bulunduğu hükümeti 1979'da ilânla düşürmekten ibaret değildi; ikinci kez 2002'de kendisini başbakanlıktan uzaklaştırmak için kulis yaptıkları da biliniyor. İlkinde 12 Eylül'e (1980) giden yolun önünü açmışlardı, ikincisinde ise dertleri 28 Şubat'a (1997) verdikleri desteğin karşılığını almaktı.

Eskiden perde gerisinde ne yaparlarsa yapsınlar önde 'özgürlükçü' görünmeye çabalar, bu amaçla raporlar hazırlatır, milletvekillerine demokrasi dersi vermek üzere Ankara'da sempozyumlar düzenlemeyi ihmal etmezlerdi; şimdi daha netler, içlerindeki dışlarına da vuruyor.

Önemli mi? Pek çok yönüyle önemli değil elbette. Bugünün Türkiye'si onların tavırlarının sonuç doğurabildiği dönemlerden çok farklı. Elllerinde çantaları dünyanın dört bir yanında ülkemizde üretilmiş malları pazarlayan işadamları ile canını dişine takarak kaliteli mal üreten yeni sanayici nesli ön plana çıkıyor. Yeni neslin tarzı daha fazla demokrasi ve daha çok özgürlüğü gerektiriyor.

Anayasanın iş dünyasındaki esas teminatı da onlar zaten...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aynı gemideyiz ve savruluyoruz

Fehmi Kuru 2011.03.31

Hepimiz aynı gemideyiz; gazeteciler de, savcılar ve yargıçlar da...

Başbakan Tayyip Erdoğan ile CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu da aynı gemide... Etyen Mahçupyan ile ben sadece aynı gemide değil aynı gazetede de...

Aynı ülkede yaşamak, hatta aynı gazetede yazmak fazla bir şey ifade etmiyor. Ahmet Şık ve Nedim Şener söz konusu olduğunda bir yana savruluveriyoruz. Bir çokları Ergenekon sürecini sulandırmak amaçlı veya içinde taşıdığı husumet hislerinin etkisiyle tavır alıyor olsa da, baştan itibaren sürece sahip çıktığı halde son gelişmeye kuşkuyla yaklaşanlar da az değil.

Ciddi bir kırılmaya yol açtı 'kitap' ekseninde patlak veren tartışmalar...

Farklılaşma nereden kaynaklanıyor? Özgürlükler konusunda titiz, demokratlığı müsellem kişileri birbirinden farklı köşelere savuran temel unsur ne? Dünyadaki gelişmeleri yakından izlediklerini düşünmememiz için bir sebep bulunmayan savcılar ve yargıçlar, söz konusu 'kitap' için neden etrafı umursamaz bir tavır alıyor, yapılan itirazları birbiri ardına reddediyorlar?

Etyen Mahçupyan'ın dünkü [yazısı](#)ndaki akıl yürütmesi benim için de geçerli: "Meselenin 'çıkar' yönüyle başlarsak, savcılığın bu son eyleminin ne AKP'nin ne Gülen Hareketi'nin işine gelmediğini teslim etmek zorundayız. Dolayısıyla siyaseten 'suçlanacak' merciler bunlar değil. Hatta hemen herkes bu eylemin bizzat Ergenekon davasını yürütenlerin de çıkarına karşı olduğunu haklı olarak söylemekte. O halde soru şu: Acaba savcı ve mahkeme niçin bu 'kitap olayına' sebebiyet verdi?"

Dost çevrelerden gelen uyarılara rağmen 'kitap olayına sebebiyet vermeye' devam ediyor savcı ve mahkeme... Neden?

Akla makul gelen bir cevap "Herhalde ellerinde bizim bilmediğimiz kanıtlar var" oluyor. Bir de kitabın bilgisayardan bilgisayara dolaşması ve yazılım sürecine pek çok elin katkıda bulunduğu iddiası... Kopan gürültüyü hak edecek, Ergenekon davasını, süreci savunanları, hükümeti, Gülen Hareketi'ni, hatta ülkeyi dünyanın spot ışıkları altına düşürecek bir ısrara değmiyor gerekçeler...

Savcılar 'kitap' konusunda ayak sürümeye, mahkeme heyetini her defasında savcılara hak vermeye sevk edecek sebep başka ne olabilir?

'Ergenekon' denilen örgütün 'kurucu belgeleri' olmasın?

Silivri'de mahkemesi görülmekte olan 'Ergenekon'un kurucu belgeleri sayılabilecek iki metin var. Biri üzerinde Ekim 1999 tarihini taşıyan 'Analiz', diğeri de Aralık 1999 tarihli 'Lobi' belgeleri... Devlet içerisinde 'gizli' bir örgütlenmeyi amaçlayan metinlere göre, yalnızca zararlı gördüğü siyasi unsurları ortadan kaldırmayı veya elektronik hırsızlığı planlamıyor örgüt, medya da yakın ilgi alanında ve 'kara propaganda' yöntemi de benimseniyor.

Şu satırlar 'Analiz' **belgesi**nden: "Ergenekon medya kuruluşlarını kontrol etme yönündeki faaliyetlerini kendi medya kuruluşlarını oluşturarak, mevcut ulusal ve uluslararası oluşumları, doğal işleyişi içinde örtülü bir biçimde etkileme, denetleme ve kontrol altına alma yöntemini uygulamaya koymaya kaçınılmaz bir biçimde zorunludur."

Ergenekon'un 'gizli' yürütüleceği özellikle belirtilen faaliyetlerinin çerçevesini çizen 'Lobi' belgesinde ise, bilgi toplamaya, analiz yapmaya, teori ve senaryo üretmeye, iletişim ve propagandaya yoğunlaşacak bir birim de öngörülüyor. **Okuyalım:**

"İletişim ve Propaganda Departmanı bir başkan ve beş yardımcından oluşmaktadır. Bu departmanın görevi amaçlara uygun olarak, ulusal, yerel ve uluslararası medya kuruluşlarını bilgilendirmek, yönlendirmek ve bu yolla kontrol altında tutmaktır. Ayrıca, faaliyetlerde amaçlara uygun kamuoyu oluşturulması ve kamuoyunun desteğinin sağlanması çalışmalarını yürütür. Bunların yanı sıra, organizasyonun ilişki kurmayı tasarladığı kişi, kurum ve kuruluşlar üzerinde etkileme çalışmaları gerçekleştirerek sağlıklı ilişkiler kurulabilmesinin alt yapısını hazırlar."

Savcılar ve mahkeme, olaya, bu belgeler ışığında ve yazılanlar ile olanlar arasında benzerlikler kurarak yaklaşıyor galiba.

Öyle bile olsa Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün bir yabancı konuğuyla yan yanayken sorulan konuyla ilgili soruyu cevaplarken yaptığı, "Başka bir bildikleri varsa bir an önce ortaya döksünler" **tavsiyesi**ne kulak verseler iyi olacak...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Savcı Zekeriya Öz'ün ardından...

Önemli olan bir makam işgal ederken yakın ve uzak çevrenizin hakkınızda düşünüp söyledikleri değildir; önemli olan, o makamı terk ettiğinizde size verilen tepkilerdir.

Bu ölçüye vurulduğunda Zekeriya Öz 'mutluluk' hissi duyabilir; iki gündür arkasından yazılanlar kendisinin 'beraat-ı zimmeti' sayılır çünkü... Ergenekon davasını dört yıla yakın bir süredir elinde tutan savcı olarak pek çok kişinin ayağına bastı, nicelerinin korkulu rüyası oldu Zekeriya Öz; buna rağmen arkasından zılgıt çeken pek çıkmadı. Eleştireni yok mu? Var da, eleştirenleri bile cesaretini vurgulamaktan geri durmuyor.

Sıkıyönetim veya olağanüstü hal ile yönetilmediğimiz dönemlerde siyasi davaları mahkeme safhasına kadar ulaştırmak çok zordur bizde. Zordur, çünkü böyle bir geleneğimiz yoktur. Devletle bir biçimde yolları kesişmiş insanlar hiçbir zaman yargı önüne çıkarılmayacaklarına inandırılmış ve onlar da herkesi buna inandırmışlardır.

'Devlet' neredeyse kutsal bir varlık olarak kabul edildiğinden, onun adına yapılan her türlü tasarruf yargıdan muafmiş muamelesi görmüştür.

Zekeriya Öz yalnızca siyasi bir davayı mahkeme safhasına erdirtip yargılanmasını sağlamadı, bundan sonrası için de 'kriter' teşkil edecek bir zemini fayans fayans döşedi. Son birkaç haftadır tartıştığımız 'kitap yasağı' konusuna yaklaşımı bile bu tespitimizi yanlışlamıyor; tepkilerin etkili olmasının sebebi yine kendisiydi. Savcı Öz'ün alıştırdığı titizlik ile tam uyuşmadığı için bu denli tepki çekti son gelişme...

Başka ülkelerdeki benzer davalardan da biliyoruz: Meşru hükümete veya demokrasiye karşı suçların sorgulanması, sorumluların yargılanması hiç de kolay bir süreç değildir. Dosyayı ellerine alanlar, kapağını açtıklarında, kimlerle karşılaşacaklarını bilmiyor, ilişkilerin nereye/kime kadar gittiğinden habersiz oluyorlar. Yaptıkları her hukuk sisteminde en ağır cezaların öngörüldüğü bir 'suç' teşkil ettiği için, 'zanlılar' izlerini yok etmekte, geride kanıtlar ve tanıklar bırakmamakta olağanüstü dikkatli davranıyorlar.

Zülf -ü yâre dokunmak, fincancı katırlarını ürkütmek, şimşekleri üzerine çekmek çok kolay yargı süreci boyunca...

Güçlünün üzerine gitmek zaten zor, bir de o güçlünün de gücünü kendisinden aldığı daha güçlünün hışmının savcının üzerine yağdığını düşünün... İspanya'da öyle oldu, İtalya'da da...

İspanya ve İtalya'nın benzer süreçlerde görev almış cesur savcıları vardı; onların yanına ülkemizden de bir isim eklenmiş oldu: Zekeriya Öz... Savcı Öz bu onuru hayatının sonuna kadar taşıyacaktı.

Hatası da oldu elbette, ancak üstlendiği görevi en iyi biçimde yerine getirme niyetinin ürünü olarak görebiliriz hatalarını... Güçlülerle uğraşanlar ister istemez kendileri de güç kullanmaya -hatta güç haline gelmeye- ve kendi koydukları standartları aşındırmaya başlar; hatalar da genellikle o zaman suyüzüne vurur. Aynı âkıbet İspanya ve İtalya'da 'GAL' ve 'Gladio' savcılarının da başına gelmişti.

Türkiye önemli bir dönemden geçiyor; ülkenin daha çok Zekeriya Öz'lere ihtiyacı var.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şifre iddiası doğru değilse bile...

Her şeyden önce bizim meslekdaşları kutlarım: 2. Dünya Savaşı sırasında Almanya'nın yazışmalarının şifresini kırabilmek için dünyanın en akıllı bilimadamlarının aylarca çalışması gerekmişti; geçtiğimiz pazar günü yapılan YGS sınavında soruların şifresi gazeteciler tarafından şıpınışı çözölüverdi...

Şifre çok basitmiş: Seçenekleri en büyüğünden en küçüğüne sıralayarak yeniden yazdığınızda, üstündeki rakamla uyuşan doğru cevabı teşkil ediyor. En kritik matematik sorularının 40'ı bu yöntemle çözölülebiliyormuş...

Bu yıl 1.7 milyon genç üniversiteye girişin bu ilk basamak sınavına katıldı; haberler doğruysa, yani sorular şifreyle çözölülebiliyor ve şifre birilerine verilmiş ise, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) büyük bir haksızlığa aracılık etmiş demektir.

Doğruysa, ÖSYM'nin ilk vukuatı olmayacak bu sınav. Geçen yıl peşpeşe yaşanan 'kopya' skandalları yüzünden Merkez'in yönetim kadrosu baştan aşağı değıştirilmişti; yeni gelenlerin işi çok daha sıkı tutmaları, bir zamanlar ölkemizin en güvenilir kurumu olma özelliğı taşıyan Merkez'i yeniden eski itibarına kavuşturmaları bekleniyordu.

ÖSYM başkanı, dün, 'şifre' iddialarının gerçeğı yansıtmadığını açıkladı. Her aday için farklı bir kitapçık hazırlanıyor, herkes isimlerinin yazılı olduğı farklı basılmış kitapçıkta değışik yerlere konmuş cevap seçenekleri arasında tercihte bulunuyor, buna göre puanlandırılıyor. Soru kitapçıklarının biri diğeri tutmuyormuş, bu sebeple de 'şifreli' veya 'şifresiz' haksızlık yapılması imkânsızmış...

Gazetecilerin elindeki 'şifre' söylentilerine kaynaklık eden kitapçığın öğrencilere verileden çok farklı bir nüsha olduğunu söyledi ÖSYM başkanı... Olağanüstü karmaşık bir sistemle güvenlik sağlamaya çalışmışlar, ama fazla özenmeden yalnızca gazeteciler için hazırlanan nüsha spekülasyonlara sebep olmuş... Anlaşılan bu.

Çok sayıda gencin geleceğıyle ilgili bir sınavın güvenilirliğinin gölgelenmesi üzücü gerçekten. Sakınılan göze çöp batmış. Ancak o çöpün battığı yerden çıkartılması gerektiğı de açık. Gerçi üniversite önünde bir sınav daha var, ancak ilk elemelerde şansını kaybedenlerin şimdiki spekülasyonlar yüzünden koparacakları vâveyla sistemin bütünü zedeleyebilir.

Yapılan açıklamanın sizi-beni ikna etmesi fazla önemli değil; soruna doğrudan muhatap olan, sınava giren, özellikle de sınavdan başarısız çıkanları kim ikna edecek?

Akla gelen ilk çözüm henüz yolun başındayken yeni bir sınav yapılmasıdır. Masraflar veya zamanında yetişmesi sorun olaksa bu sınav geçersiz sayılarak ikinci basamak sınavının sonuçlarıyla yetinilir; o sınavın soruları da bu durum göz önünde tutularak hazırlanabilir. Bu da sakıncalıysa, spekülasyonları başlatan muhabir ve yazarlar Merkez'e çağrılıp iddiaların geçersizliğı konusunda tatmin olmaları sağlanır.

Hiç yapılmaması gereken, "Biz doğrusunu açıkladık, kanıtları internete koyduk" deyip yola devam etmektir. Sorunun krize dönüşmeden çözölümü için, doğrunun 'doğru' olduğunun 'yanlış' diyenler tarafından tasdik edilmesine çalışılmalı.

Uzun vadede yapılması gereken ise, gençlerin kaderini yalnızca sınavlara bağlamayan yeni bir sisteme gitmek ve üniversitelere de kabul sürecinde inisiyatif vermektir.

Mimar Sinan'ın bir çocuğun eğri olduğunu iddia ettiğı minareyi 'düzeltme' gayretini unutmayalım.

Başörtülü milletvekili demokratik zorunluluktur

Fehmi Kuru 2011.04.06

Partiler seçimde milletin karşısına çıkacakları aday listeleri üzerinde son çalışmalarını yürütüyorlar. Her partinin elinde çok ve çeşitli aday seçenekleri var. Geleneksel olarak siyasetten uzak duran kesimler, sivil toplum örgütleri, çıkar grupları bile Meclis'e temsilci sokmak üzere çaba harcıyor, kulis faaliyeti yürütüyor.

Umarım, bundan sonraki seçimlerde, aday belirleme sürecinde parti tabanlarına daha etkin olma hakkı tanınır, seçim barajı da şimdikinden makul bir orana çekilir...

Bu seçim öncesinde dikkat çeken bir gelişme, toplumda var olan farklı renklerin Meclis'e girmek istemeleri... Çok sayıda engelli aday var her partide, Roman vatandaşlarımız, dinsel azınlık mensupları... Meclis'e daha fazla hemcinslerini sokabilmek için kadınlar da örgütlü bir çalışma içerisinde.

Demokrasi böyle bir şey işte. Demokrasiyi belli aralıklarla sandık başına giderek önümüze konulan listelerden birini onaylama olarak gören anlayışı artık geride bırakma yolundayız; Meclis'te kendileri gibi yaşayan, kendileri için düşünen vekiller görmek istiyor insanlar... Kadınların da, konulara 'kendileri gibi' yaklaşan milletvekillerinin sayısını artırma gayretine girmesi demokrasinin bir gereği...

Peki de, kadınlarımızın yarısından fazlası bu defa da Meclis'te temsil edilmeyecek mi?

Adı çok iddialı konulmuş olsa da "Başörtülü aday yoksa, oy da yok" girişimi bu soruya "Edilmeli" cevabını verenleri buluşturuyor.

Sistemlerine dudak büktüğümüz etrafımızdaki ülkelerin parlamentolarında bile başörtülü milletvekilleri var; Batı parlamentoları bu noktada herhangi bir bağnazlık zaten sergilemiyor. Yalnızca Türkiye, büyük bir ayrımcılık ayıbını 'demokrasi' iddiasıyla birlikte sisteminde barındırıyor.

Konuya 'lâiklik' veya 'dinsel inançlar' açısından bakanlar yanılıyorlar. Başını örten kadınların bir bölümü başlarını inançları sebebiyle örtüyorlar, buna kuşku yok; ancak başörtüsü azımsanmayacak sayıda kadın için geleneksel giysinin bir parçası aynı zamanda. Bu sebeple de, siyasi hayatta başörtüsü konusu 'yasakçı' bir zihniyetle ele alınamaz.

Meclis'te temsil edilmeyen bir gruptur başörtülü kadınlar ve partiler bu alandaki boşluğu da doldurmanın çaresini bulmak zorundadır. Her parti...

Geçmişte yaşanan talihsiz olay o dönemin özel şartları yüzünden yaşandı; sorun olarak ülkenin karşısına çıktığında yanlış bir zeminde tartışıldı. Hazımsızlık ve inatlaşma demokrasi ayıbını sürdürme sonucunu getirdi.

Şimdi farklı bir ortam var ülkemizde ve kendilerini dışlanmış hisseden başörtülü kadınlar daha görünür hale gelmek, toplumsal alanda söz sahibi olmak istiyorlar. Onlara bunun çok görülmesi vahim yanlışlığı kalıcılaştırabilir.

Kadınsız demokrasi eksik demokrasidir.

CHP bu yolda ilk adımı atabilir mi? Herhalde boş bir beklenti bu; oysa keşke ilk adım CHP'den gelebilseydi. Ancak her parti hiç çekinmeden yasama ve yürütmede başarılı hizmet vereceğine inandığı başörtülü mensuplarını seçilecek yerlerden aday göstermekten çekinmemeli. Mümkün olduğu kadar çok parti, mümkün olduğu kadar nitelikli başörtülü adayla toplumun karşısına çıkmanın yollarını aramalı.

Aksi halde demokrasimiz hep eksik kalır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Daha zenginler, ama...

Fehmi Kuru 2011.04.07

Herhalde başka bir ülkede yaşıyor olsaydım, en büyük sanayi kuruluşunun patron ve yöneticilerinin Amerikalı diplomatlara çizdikleri karamsar tabloyu okuyunca çok şaşırdım; ama burası Türkiye ve söz konusu da Koç Grubu olunca fazla şaşırmadım.

Ak Parti hükümetleri sekiz yıl boyunca ülkeyi sürekli büyüttü; bunun doğal sonucu tüketimin artması ve sanayicinin kasasının dolmasıdır. Aynı süre içerisinde ihracat rakamları da aldı başını gitti; bu da sanayicinin yüzünü güldüren bir başka güzellik... Nitekim, Koç Grubu da büyüyen Türkiye'de daha gürbüzleşti, dünya devleriyle yarış eder hale geldi, patronları zenginleşti.

Enflasyonun yüzde 4'e düştüğü, büyüme oranının yüzde 10 çizgisini zorladığı bir ülkede siyasi istikrarın varlığı, sanayicinin önünü görmesini de sağlıyor. Hükümet, ithal girdilere muhtaç sanayiciyi, cari açığın artmasına rağmen, korumayı sürdürüyor.

Koç Grubu yine de mutlu değil... Görüştikleri Amerikalı diplomatlara, "IMF'yle anlaşmazsa Türkiye, mutlaka batır" demiş ve umutlarını ilk genel seçimde sandıktan bir koalisyon hükümeti çıkmasına bağladıklarını söylemiş Koç'un patronları ve yöneticileri... Belli ki, 2002 yılına kadar sürmüş olan parça-bölük hükümetlere özlem duyuyorlar; aksi halde "İster AKP-MHP, ister CHP-MHP olsun, yeter ki koalisyon hükümeti olsun" derler miydi?

Dün Taraf'ta yayımlanan 2009 yılına ait Wikileaks belgesinden öğrendiğimiz bu 'gerçek' TÜSİAD'ın 40. yıldönümü vesilesiyle kamuoyuna tanıtılan daha demokrat ve daha özgürlükçü 'yeni anayasa' çalışmasının öksüz çocuk gibi ortalıkta bırakılmasının sebebini de açıklıyor. TÜSİAD demek Koç Holding demek ve Amerikalı diplomatlara 'karamsar tablolar' çizenler, TÜSİAD'ta balans ayarı çekebilecek etkinliğe sahip...

Hükümet Anadolu girişimcisinin önünü açacak politikalar uyguladı, ama bunu İstanbul sermayesinin aleyhine olacak yöntemlerle yapmadı. TÜSİAD'ta temsil edilen 300 kadar ailenin serveti, son sekiz yıl içerisinde, herhalde birkaç misline çıkmıştır. Bu dönemde İstanbul patronlarını rahatsız eden tek şey, politikalarını belirler ve uygularken Ak Parti'nin patronların etkilemesine kendisini kapatması olabilir ancak...

Vaktiyle, siyasetin de patronu olan bir avuç zengin Ankara'ya gidip değişik kapıları çaldıklarında üst perdeden konuşabiliyor, dedikleri dinlenmezse hükümetleri devirebiliyordu; şimdi sivillerden ricada bulunmak ağırlarına gidiyor olmalı...

Patronlar da iktidarın bir parçasıydı Türkiye'de, Ak Parti hükümetlerine kadar... Siyasi denklemden çıkarılmaları onları yeniden parça-bölük iktidar formülleri için dua edecek noktaya getirmiş besbelli. 12 Haziran'da yapılacak seçimde sandıktan koalisyon çıkması duasına...

Ülke yeniden IMF'nin ayağına gidip on yılını bağlayan anlaşmaların altına imza atsın, büyüme tersine dönsün, ihracat azalsın, bütçe disiplini kaybolsun, istikrar yok olsun, fakirleşelim razılar; yeter ki, ülkede onların borusu ötsün...

Ne yalan söyleyeyim, eski kuşakların hâlâ bu düşüncede olduğunu seziyordum da, yeni kuşak patron ve yöneticilerin biraz farklı olacağına dair umudum vardı; yayımlanan belgede sergilenen 'köhne' anlayışın nispeten genç kuşağın ağzından çıkmasıdır biraz da olsun beni şaşırtan...

Bu yazıyı siz şaşırmayın diye yazdım.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gerçeklerin üstündeki örtüyü açalım

Fehmi Kuru 2011.04.09

Acaba şöyle mi oluyor: Bir sorun eğer 'devlet sorunu' halini almışsa Milli Güvenlik Kurulu'nun (MGK) ilgi alanına girmiş oluyor... MGK üyesi politikacılar ile askerler sorunun çözümü için bir plan hazırlanmasını kararlaştırıyor; görevlendirmeyi de yapıyor MGK... Planı icrayla görevlendirilenler, arada ne geçerse geçsin, zamanı geldiğinde duruma müdahale ediyorlar...

Devlet arşivindeki adının 'Tufan' olduğu neden sonra açıklanan 11 yıl öncesine ait 'Hayata Dönüş Operasyonu' için aynen böyle olmuş: Bayrampaşa Cezaevi'nde uygulamaları protesto için açlık grevi başlatan hükümlülerle ilgilenen MGK 'müdahale' kararı almış ve bu görevi Jandarma'ya vermiş; Jandarma da 'operasyonu' gözünü kırpmadan hayata geçirmiş... 12 hükümlü ile iki erin hayatını kaybettiği, sağ kalanların "Kaldığımız hücrelere tepeden gaz sıkıldılar" şikâyetini her yıldönümünde tekrarladıkları 'operasyonu'...

MGK üyesi bakanların anlatımından anlaşılan bu...

'Tufan' kod adlı operasyonda 'arada geçen', eylemi sona erdirmek için açlık grevi yapanlar ile devlet yetkilileri arasında 'arabuluculuk' misyonu üstlenenlerin çabasıydı. Günler boyu cezaevine taşındı beş aydın, grevcilerin direnişlerini yumuşatmaya çalıştı; müdahaleden sonra da "Çabalarımıza şans tanımak için bir süre daha verilseydi, kan dökmek gerekmecekti" açıklamasını yaptı.

Geriye dönüp bakınca, onların da, çabalarına umut bağlayan bizlerin de ne kadar saf olduğumuz anlaşılıyor. MGK'nın aldığı kararı uygulamakla görevli olanların 'şans' tanımayacakları bir arabuluculuğun, grevciler yumuşasa bile olumlu bir sonuca erişmesi nasıl mümkün olabilirdi ki?

Acaba son 50 yıl boyunca ülkemizi karıştıran siyasi suikastlar ve kitle eylemleri için de MGK'da karar alınmış mıdır? Sözelimi Susurluk'ta ortalığa dökülen kirli ilişkilerin ipuçlarını da MGK toplantı tutanaklarında aramalı mıyız? Yurtdışında 'devlet adına' girildiğinden kuşku edilen bazı eylemler için de MGK kararı var mıydı? 1990'ların ortalarından itibaren Adapazarı-Düzce-Hendek üçgeninde birbiri ardına sahnelenen suikastlar kendiliğinden miydi, yoksa MGK kararı sonucu mu?

Şimdilerde 'hükümete karşı suç' işledikleri gerekçesiyle yargılananların bir türlü ağızlarından çıkaramadıkları bakla, bu işlere karıştırılanların 'operasyonu' devlet onayıyla yaptıklarına inandırılmaları bile olabilir.

Bu soruların hemen hepsinin cevabını elde etme fırsatını sağlıyor 'Tufan' belgesi... Jandarma'nın açlık grevine müdahale için hazırladığı ve harfi harfine uygulanmış bir 'operasyon' olduğu anlaşılıyor... Dönemin Cezaevleri genel müdürünün ve MGK üyesi bakanlarının yaptıkları açıklamalar da müdahale kararının hangi düzeyde alındığına ışık tutuyor... Operasyonun mahkemelik olan sonucu ise zaten ortada.

Davayı gören mahkeme nasıl belgenin peşine düşmüş ve 11 yıl sonra da olsa gerçeğin bir parçasını öğrenmişse, aynı mahkeme politikacı ve bürokratların itiraflarından hareketle MGK tutanaklarını da talep edebilir. Daha kestirme yol ise şu: Hükümet, yakın tarihimizin kritik dönemeçlerde yapılan MGK toplantılarının tutanaklarını açıklamasını MGK Genel Sekreterliği'nden isteyebilir.

Gerçeklerin üstünün örtülü kaldığı ortamlarda özgürlüklerden söz edilemez.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Heyecana mahal yok

Fehmi Kuru 2011.04.11

Eğer bizzat kendiniz veya yakınlarınızdan biri milletvekili olma hevesine kapılmadıysa kalbinizin pıt pıt atması gerekmez; ama bu akşam açıklanması beklenen her partinin seçimde aday gösterdiği kişilerle ilgili liste onbinlerce kişi ve yakınları tarafından heyecanla bekleniyor.

550 milletvekilliği için her partiye binlerce kişi adaylık için başvurdu çünkü...

Yine de heyecanlanmayın derim ben.

Kimi parti 'temayül yoklaması', kimi bazı illerde önseçim, kimi de anket uygulayarak yaptı ön elemeyi; hazırlanmasında çok sayıda parti yetkilisi görev almış olsa bile listelere son biçimi genel başkanlar verecek... Seçilebilecek yerler çok sınırlı; listeler açıklandığında, bu yüzden, kalbi burukların sayısı hayli fazla olacak...

Politikanın kendine özgü bir cazibesi var; herkesin gözünü milletvekilliğine dikmesi de doğal. Eskiden kimin Meclis'e gireceği konusunda her partinin yerel örgütleri belirleyici olurdu; genel merkez ve liderlere az sayıda 'kontenjan' bırakılırdı. Şimdilerde eleme yöntemlerinin hiçbiri listeler için 'kesin sonuç' doğurmuyor; son ana kadar kendisini listede bilenler dışarıda kalabildikleri gibi, sürpriz isimlere şans tanındığı da çok oluyor.

Parti iç disiplinini korumak açısından en ideal yöntem milletvekilleri listesini genel merkezlerin ve liderlerin hazırlaması elbette; ancak uygulamanın en demokratik yöntem olduğunu iddia etmek kolay değil.

Tabana yayılmayınca demokrasi, gözlerin Meclis'e dikilmesi ve milletvekilliği adaylığının olağanüstü önem kazanması kaçınılmaz oluyor. Oysa en ufak ilçelerden başlayarak tabana yayılacak politik faaliyet, bütünüyle bir

'misyon işi' ve ağır bir yük haline getirerek, milletvekilliğine eski cazibesini kaybettirebilir. Geçmişte başbakanları hesaba çekebilen Meclis grupları çıkmıştır; milletvekilleri partili bakanları görevden alabilirdi. Şimdinin uygulamaları milletvekilliğini çok cazip hale getirdi, ama gücünü de tırpanladı.

Bu akşam açıklanacak listelere göz attığınızda, hangi partinin seçmeni olursanız olun ve baktığınız hangi partinin milletvekili listesi olursa olsun, hayal kırıklığına uğradığınızı göreceksiniz. Bugünkü sistemin en ideal sonucu getirmemesinden kaynaklanmıyor hayal kırıklığı; hayır, her partide listeleri hazırlayanların tercih sebebiyle sizin/bizim beklentilerimiz arasındaki fark daha belirleyici...

İktidar partisi yönetimi, hemen gerisinden gelen iki partinin listesini daha büyük bir merakla bekliyor. Neredeyse bütün kampanyayı üzerine oturtabilecekleri bir açık yakalama umuduyla... Hiç kuşkunuz olmasın; CHP ve MHP'nin listelerinde 'Ergenekon' ile yolları kesişmiş bir veya birden fazla adayla seçmen karşısına çıkması Ak Parti için kampanyayı müthiş kolaylaştıracak...

'Ergenekon' eksenli bir seçim kampanyası, önümüzdeki iki ayı, seçmen için de ilginç hale getirecektir.

12 Haziran seçiminde Meclis'e girip hizmetlerine orada devam etmek isteyen veya zaten orada ve hizmetlerinin devamını bekleyen her partiden dostlar, umarım, arzularına erişirler. Beklentileri yerine gelmemişse yine de yüreklerini ferah tutsunlar; nasıl olsa dört yılda bir tekrarlanıyor seçimler...

Fazla heyecana mahal yok sizin anlayacağınız.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Acemilik, kalfalık, ustalık derken...

Fehmi Kuru 2011.04.14

Bazı Ak Parti milletvekilleri için önümüzdeki dönem Meclis'teki ömürlerinin sonu olacak; bunlar arasında Tayyip Erdoğan da var.

Sebebi, partiyi kurarken alınan, milletvekilliğini üç dönemle sınırlayan ilke kararı...

En azından bir dönem dinlendikten sonra yeniden aday olabilecek 'nadasa çekilmiş' Ak Partililer...

Diğer partilerde böyle bir ilke yok ve Ak Parti dışındakilerin zaten hayli kıdemlilerden oluşan kadrosu, bu seçimde 'devlet partisi' mensuplarından da takviye alarak, çok daha deneyimli hale geldi. "Milletvekillerimizin yaş ortalaması 30'un altında" propagandası aklınızı karıştırmamasın, CHP'de ipler, yıllarını Meclis koridorlarını arşınlayarak geçirmişlerin elinde hâlâ...

'Kıdem' ve 'deneyim' sözcüklerinin anlam taşıdığı nadir uğraş alanlarından biridir politika ve bu yüzden her partinin kadrosunda siyasi tarihe tanıklık etmişlerin bulunması doğaldır. Meclis ömrünü sınırlamak darbelerle

yapılanı darbesiz dönemde de sürdürmek anlamına gelir. Darbecilerin sistemi kesintiye uğratarak, o olmadı siyasi yasak getirerek yaptığını, 'ilke kararı' ile darbesiz dönemde tekrarlamak hatalıdır.

Amerikan Kongresi'nde 1963 yılından beri Senato'ya seçilip duran bir politikacı var (Daniel Inouye); Obama'nın başkan yardımcısı Joe Biden ilk kez 1973 yılında senatör seçilerek Washington'a gelmişti, başkan yardımcısı olduğu için istifasına kadar hiç terk etmedi Kongre'yi...

Fransa, Almanya ve İngiltere'de de yasama organlarında 'deneyimli üye' durumu ABD'den pek farklı değildir.

Nüfusunun üçte ikisi 35 yaşın altındaki gençlerden oluşan bir ülkede Meclis'in 'yaşlılar koğu'u görüntüsü vermesi düşünülemez elbette, ancak her üç dönemde bir, grubu zorunlu kesintiye uğramış bir parti de fazla güven vermez.

Bu konuyu bana düşündüren, 'ilke kararı' konusunda sert mesajlar verilmesine ve çok sayıda milletvekilini bu seçimde aday göstermemesine rağmen, Ak Parti'nin beş-altı dönemdir Meclis'te bulunan bazı isimlerden bu defa da vazgeçememesi... Siyasi tarihi partinin kuruluşuyla başlatan bir hesap anlayışını dışa vuruyor belki bu tercih, ancak 'kıdem' ve 'deneyim' konusunun önemini kavrayışın bir tezahürü olarak da görülebilir.

Siyasi hayata gözünü başka partilerde açmış isimlerin eski kıdemi sayılmayacak da, tırpan, Ak Parti'yle siyasete girmiş olanlar için mi çalışacak yalnızca? Neden? O kişilerin vazgeçilmez oluşlarının veya siyasete Ak Parti'de başlamışların nadasa bırakılabilmelerinin mantıklı sebebi nedir?

Tayyip Erdoğan ilke kararının kendisine de uygulanacağını defaetle vurgulamış olmasaydı, bu konu üzerinde durmanın fazla bir anlamı olmayabilirdi; ancak "Benim son dönemim" ısrarı hem kendisini hem de partisini ileriki günlerde gereksiz yere zorlayabilecek bir psikolojik engel teşkil ediyor. Önümüzdeki dönemin gündeminde bulunan anayasa çalışmalarını sıkıntıya sokabilecek, cumhurbaşkanlığı seçiminde sonucu olumsuz etkileyebilecek yanlışlıklara kapı aralayabilir bu ısrar...

Acemilik ve kalfalık dönemlerinin kısa sürmesinde hiç mahzur yok, ancak ustalaşanların birdenbire ortalıktan çekildiği ve acemilerle kalfaların güdümüne bırakılmış bir siyasi ortamın tadı da hayrı da olmaz...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Can sıkıcı yanlışlıklar

Fehmi Kuru 2011.04.16

Başbakan Tayyip Erdoğan, Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi'nde (AKPM) yaptığı konuşma sonrasında üyeler tarafından soru yağmuruna tutuldu.

Kendisine yöneltilen sorulara verdiği keskin cevaplar medyada günlerdir tartışılan yorumlara yol açtı. Kimi üslubu tam kararında buluyor, kimi ise fazla sert... Kimi o sözleri Türkiye'yi Avrupa Birliği üyeliğine kabulde zorlanan ülkelere samimi bir meydan okuma olarak görüyor, kimi ise seçimlere gidilirken seçmene verilen mesaj olarak...

Yanlışlık da tam bu noktada işte: AKPM üyelerinin Başbakan Erdoğan'a yönelttikleri soruların çoğu, Türkiye'nin -özellikle sekiz yıllık Ak Parti döneminde- hiç rahatsızlık duyması gerekmeyen 'basın özgürlüğü' ile 'azınlık

hakları' konularında...

Türkiye fikir ve ifade özgürlüğü bakımından dünden çok farklı bir durumda bugün; zor oldu, geç oldu, ama yine de pek çok yasa son yıllarda değıştirildiğı için hukuki açıdan hiç de azar işitilecek bir durumumuz yok. Birkaç küçük fırça darbesiyle, bu alanda evrensel standartlara sahip olduğumuz için övünebileceğiz...

Türk Ceza Kanunu'ndan iki, Terörle Mücadele Kanunu'ndan bir maddenin yeniden yazılması yeterli... Üç maddelik değışiklik cezaevlerindeki 'fikir suçlusu' sayılan kişilerin çoğunun saliverilmesini ve açılmış binleri bulan davanın da düşmesini getirecektir.

Strazburg'ta AKPM'nde dillendirilen Türkiye'de basın özgürlüğü ihlalleri sorunuyla hükümet de ilgileniyor zaten; dönem sonuna kaldığı için kadükleşen yasa tasarıları Meclis yeniden oluştuğunda mutlaka canlandırılacaktır. Canlandırılmasının bizler de takipçisi olacağız; Türkiye şu üç madde yüzünden Asya ve Afrika ülkelerinin gerisinde kalmayı hak etmiyor çünkü...

Avrupalı politikacıların üzerinde durduğu aynı konudaki diğer örnekler yasama ve yürütmeyele değil doğrudan yargıyla ilgili; 'kuvvetler ayrılığı' ilkesi ortada dururken, yargının görev alanına giren eleştirileri bir siyasi sorumlunun üzerine alınması için hiçbir sebep yok.

Ergenekon ve Balyoz davaları yüzünden 'gazeteciler' hapse düşmüşse, bundan herhalde siyasiler de mutluluk duymuyordur. Keşke böyle bir olay yaşanmasaydı, keşke yargının kolunun uzanacağı bir yerde bulunmasaydı gazeteciler... Yargı elbette bağımsız, ama ülkenin görünümünü olumsuz yönde etkileyen eleştiriler yargı tarafından da dikkate alınıyordur.

İkinci şikâyet konusu olan 'azınlık hakları' ise geçmişe ait bir yanlışlığımız; Türkiye'de yaşayan veya Türkiye ile ilgilenen herkes son yıllarda birbiri ardına çıkarılan yasalar ve başlatılan uygulamalarla vatandaşı olan farklı dinlilere karşı resmi tavrın köklü biçimde değıştiğini biliyor. İbadetlerini zaten istedikleri gibi yapıyordu ülkemizdeki dinsel azınlık mensupları; şimdilerde tarihi değeri olan metrûk ibadethaneleri devlet tarafından elden geçirilip açılıyor.

Türkiye'nin doğru yolda attığı adımlarla Fransa başta olmak üzere bazı Avrupa ülkelerinin aynı dönemde sergilediğı yanlışlar tam bir tezat teşkil ediyor. Artık vatandaşı olmuş, ya da uzun yıllardır ülkelerinde yaşayan farklı dinden azınlıklara karşı müsamahasız davranıyor bazı Avrupa ülkeleri...

Azınlıklar konusunda, Türkiye, giderek Batı için de örnek hale geliyor...

Gerçekler bu iken, Strazburg konuşmasının çekildiğı yön anlaşılır gibi değil...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Vaatler de önemli, ama daha önemli şeyler var

Fehmi Kuru 2011.04.18

AK Parti'nin Başbakan Tayyip Erdoğan tarafından açıklanan 'seçim beyannamesi'ne muhalefetin verdiği tepki ilginç.

2023 yılına kadar gerçekleştirilmesi planlananlar listesi gibi yazılmış 'beyanname'; yakın, orta ve uzun vadede yapılacaklara ayrıntılı biçimde yer veriliyor. Özgürlükçü bir anayasa veya 'lider ülke Türkiye' gibi soyut vaatler yanında somut pek çok proje de var beyannamede...

Muhalefet, özellikle somut projelerden bazılarına bakıp, "Bunu daha önce biz dile getirmiştik" deme yarışına girdi.

Oysa bugünün Türkiye'sini bir tarafa bırakın, bugünün dünyasında siyasi iktidarların yapabilecekleri şeyler partiden partiye fazla değişmiyor. Birinin kapıya kadar götürüp teslim ettiği fakirlere yardım paketini diğeri aylık maaşa çevirdiğinde 'farklı bir proje' olabiliyorsa, orman vasfını kaybetmiş '2B' arazilerine tapu verme yasasını iptal ettiren parti şimdi bunu kendisi teklif edebiliyorsa...

Vaatler birbirini andıracaktır doğal olarak...

Seçime hazırlanan partilerin beyannameleri arasında yapılacak mukayeseli bir araştırma, vaatlerin üç aşağı beş yukarı birbirine benzediğini gösterecektir. Sonuçta bütün partiler aynı sorunlara muhatap bir kitleden oy talep ediyor; sorunların çözümünü de ülkenin kaynakları içerisinde arayacaklar...

Lâfi uzatmaya gerek yok: Partilerin seçim vaatlerinin birbirine benzemesinde de, bir partinin rakibinin projesine sahip çıkmasında da yadırganacak bir yön yok. Biraz derinliğine gidilirse, bize özel konular dışındaki pek çok vaadin başka ülkelerde değişik partiler tarafından daha önce seslendirildiği de görülebilir.

E ne yapalım, bugünün dünyası böyle bir dünya işte.

Hepsini birbirinden ayıran ve seçmene tercih için seçenek haline getiren partilerin vaatleri değildir yalnızca; elinden gelse bütün partiler ülkeyi ve insanlarını daha müreffeh yapmak ve bunu en güzel biçimde yerine getirmek ister. Neden istemesin?

Ayırım başka yerde, partinin izlediği çizgide ve kadrosunda, odaklanıyor... Hangi parti bugünün evrensel düzeyini ölçü sayıyor ve ülkeyi o düzeyin de üzerine çıkarmak için çabalama istidadı gösteriyor? Bu sorunun cevabı vaatlerinden çok, partilerin hak ve özgürlükler alanındaki tutumlarından öğrenilebilir...

Bir de o konularda ellerine fırsat geçtiğinde ne yaptıklarına bakılarak...

Kadro bu sebeple önemli işte. Eline fırsat geçtiğini fark edebilecek, o fırsatı heba etmeden değerlendirebilecek, bunu yaparken halkının ve ülkesinin yararını gözetebilecek bir kadrosu varsa bir partinin, eğilim belirlerken seçmenler bunu mutlaka hesaba katacaklardır.

Dünün ölçülerini günümüzde de geçerli kılma nafile çabasından vazgeçmeyen, her konuya evrensel değerler yerine katı ideolojik çerçeveden yaklaşan, çağı yorumlamaktan mahrum, dar kafalı kadrolarla bir yere gidilemeyeceğini insanlar çok iyi bilir.

Yetersiz ve beceriksiz bir kadronun eline en iyi seçim beyannamesini ve uygulamaya konulduğunda her biri ülkenin yüzünü olumluya doğru değiştirecek bir 'vaatler listesi'ni verseniz ne kıymeti var?

Seçime gidilirken hepimizin dikkati partilerin çizgileri ve kadroları üzerinde yoğunlaşmalı.

Siyaset de kan gibidir, akacaksa akar

Fehmi Kuru 2011.04.20

Akakak kan damarda duruyor mu ki, toplumda karşılığı bulunan siyasetin önu kesilebilsin?

Toplumlar siyasi temsilcileriyle buluşmadan durulmazlar; bundan hiç kuşkunuz olmasın...

Eğer siyasetin veya siyasetçinin önu kesilerek sonuç alınabilseydi, bugün siyasi hayatımızda ne Ak Parti olurdu, ne de Tayyip Erdoğan... Partiler kapatıldı, toplumun 'lider' kabul ettiği kişiler siyaseten yasaklandı da ne oldu? Süleyman Demirel yedinci kez başbakan ve sonra cumhurbaşkanı oldu; Bülent Ecevit ile Necmettin Erbakan da başbakan...

Yüksek Seçim Kurulu (YSK) bazı bağımsızların milletvekili olamayacakları kararını önlerini kesme amaçlı aldıysa, bu kararın doğuracağı tepki istenenin tam tersi bir sonuca yol açabilir.

Paradigmalarını yenileme sürecine girmiş bir dünyada kendi ince ayarlarını yapmakta olan bir ülke Türkiye... Her ülke, her toplumsal güç, her siyasi çizgi ve herkes için zorlu bir süreç bu. Kendilerini değişime göre konumlandıramayanlar yarıştan çekiliyor, ya da varlık sebeplerini yitirdiklerini anlamadıkları için tasfiye oluyor.

Türkiye, üzerinde çok oynanan bir ülke olduğu için midir, nedir, değişimin yönünü başkalarından erken fark edebiliyor. Turgut Özal geleceği doğru okudu ve bazı değişiklikleri tam zamanında gündeme almayı bildi. Ak Parti de değişimin doğrultusunu kavramada fazla hata yapmıyor.

Bu kısa özet bir gerçeğe işaret ediyor: Değişimi öngörebilen liderler ve kadrolar olduğu kadar, olanı görmezden gelen, sürecin bizi etkilemeyeceğine veya durdurulabileceğine inanan, bu sebeple de yanlışa oynayan lider ve kadrolar da var.

1990 ile 2002 arası, bazı kısa süreli vahalar dışında, siyaseten demkurak bir dönemse ülkemiz için, bu yüzdendir...

Yeni dönemin en önemli belirleyenlerinden biri Güneydoğu Anadolu olacak. Ekonomik, toplumsal ve siyasal özellikleriyle önemli bir bölge Güneydoğu; Türkiye'nin bütünlüğü içerisinde burası için bulunacak formüller önümüzdeki dönemde dünyada ve çevremizde ne denli güçlü bir rol oynayacağımıza ışık tutacak... Eğer o formülleri devreye sokamaz ve fırsatı ıskalarsak, önde başladığı yarıştan kopabilir Türkiye...

Pek çok siyasi gözlemci Ak Parti'nin Güneydoğu adaylarını yeterli bulmadı; büyük çapta doğru bir tespit bu. Daha deneyimli, çevrelerinde bilinen adaylar daha fazla oy getirebilir, seçildiklerinde de daha ciddi sorumluluklar üstlenebilirlerdi. Geçen dönem milletvekillerinin seslerini yükseltmede tutukluğu, parti liderliğini, bu kez farklı bir yöneme sevk etmiş görünüyor. Daha az bilinir adaylarla sonuç almaya...

Ak Parti'nin bu yeni yöntemi BDP'nin desteklediği bağımsız adayların önemini artırıyor. O kanadın da eksik veya zayıf kalması, siyaseti ve Türkiye'nin geleceğini olumsuz etkileyebilir. Bunu fark ettikleri içindir ki, YSK kararına en ciddi tepkiyi Ak Partililer veriyor. Kararın hukuki olduğunu kabullenmemiz durumunda da gerçek değişmiyor; bazen iyi niyetle çıkılan yolda varılan son nokta hayırlı olmayabiliyor çünkü...

Vatandaşın tercih hakkı kısıtlanmamalı.

Devlet tuzak kurar mı? Kuruyor işte...

Fehmi Kuru 2011.04.22

Birileri başka birilerine tuzak kurar. Kötü duruma düşürmek için kurar, hesap kapatmak için kurar, intikam almak için kurar...

Kötü insanlar veya onları içinde barındıran kuruluş ve örgütlerle ilişkilerimizde tuzaklarına düşmemek için olağanüstü dikkatli olmamız gerekir.

İnsanların kurduğu tuzaklar hadi neyse, peki devlet tuzak kurar mı?

Günlerdir üzerinde tartıştığımız, toplumu gerip canlar alıcı sonuçlar doğuran gelişme gösteriyor ki, devlet de vatandaşlarına tuzak kurabiliyor. İsteddiği zaman önünü açıyor, istediğinde önünü kapatıyor. Bazen tavrında ısrarcı olması, bazen ısrarından vazgeçmesi, durumu değiştirmiyor: Sistem, devleti temsil edenler istedikleri gibi davranabilsinler diye tuzaklarla dolu...

Tuzaklar genellikle 'yasa' olarak karşımıza çıkıyor...

Gençliğim Türk Ceza Kanununun 141, 142 ve 163. maddelerinin bir fikri olan insanlar üzerinde nasıl acımasızca uygulandığını gözleyerek geçti. Kimini 'komünist', kimini 'şeriatçı' diye toplumdan koparmak, istediği zaman demir parmaklıklar ardına göndermek için kurulmuş birer tuzaktı o maddeler; yürürlükten kaldırıldıkları 1991 yılına kadar binlerce aydın o üç madde yüzünden hapislerde çürüdü. Bazısı kendini yurtdışına attı, sevdiklerinden uzak sürgün hayatı yaşadı.

Soğuk Savaş yıllarıydı ve Türkiye çatışmanın cephe ülkesiydi. İstenmeyen ellere düşmemesi için sadece 'hukuki' tuzaklar kurulmadı o dönemde; 'düşman' bellenenlerin üzerine yürüyen, sokaklarda kurşun yiyen kurşun sıkın, siyasi suikastlar düzenleyen, toplumsal hareketleri gerçekleştiren çeteler de oluşturuldu.

Kalıntıları yüzünden hâlâ her an teyakkuzda bulunmamız gereken çeteler...

Ne kadar uğraşılsa uğraşılsın, sistemin içine yerleştirilmiş bubi tuzakları yok edilemedi. İstendiği zaman derhal kullanılabilecek 'hukuki' pek çok tuzak yerli yerinde duruyor. Türkiye ne zaman 'yeni ufuklar' peşinde koşacağı görüntüsünü vermeye başlıyor, ne zaman gelecekte daha umutlu hale geliyor insanlarımız, o tuzaklardan biriyle önünü kesmek için devreye girenler çıkabiliyor.

Devreye girenlerin niyetlerinin bozuk, kötücül olması veya kasıtlı hareket etmesi gerekmiyor. Sonuçta kullanılan maddeler anayasada, yasalarda duruyor; ihtiyaç duyulduğunda kullanılmak üzere oralara usulca yerleştirilmişler.

1982 Anayasası'nda bolca var o tür maddelerden, Türk Ceza Kanununda ve Terörle Mücadele Kanununda da... Bazen hükümetlere, bazen muhalefete, bazen de başka güçlü odaklara lâzım oluyor tuzaklar ve hepsi de hangi maddeyle nasıl sonuç alınacağını biliyor.

Bugünlerde tartıştığımız konu da bazı 'tuzak' yasa maddeleriyle ilgili; YSK'nın kararı, bu sebeple, karşı çıkması beklenen Baro Başkanı veya TBMM Anayasa Komisyonu Başkanı gibi sıfatlar taşıyanlar tarafından "Hukuki bir karar" olarak savunulabiliyor. Canlar alan, ülke siyasetini kilitleyen, ele güne karşı yüzümüzü kızartan sonuçlar doğuran,... Fakat 'hukuki' bir karar...

YSK üyeleri "Biz direniyoruz" deseler 'hukuki' açıdan itiraz edemeyeceğimiz bir karar hem de...

Anayasa bütünüyle değişmeli, tuzak yasalar da mevzuattan teker teker ayıklanmalı; aksi halde asla demokratik bir hukuk devleti olamayacağız.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Zararın neresinden dönülse kârdır

Fehmi Kuru 2011.04.23

Böyle durumlarda hasar tespiti yapılması âdettendir. Yüksek Seçim Kurulu'nun (YSK) sebep olduğu sorun kısa sürdüğü için verdiği zarar da sınırlı kaldı.

Birkaç gün daha sürseydi, öyle tek ölü ve onlarca yaralıyla atlatılamazdı; bayağı kan dökülebilir, telâfisi çok müşkül yıkımlara yol açabilirdi.

Sağduyu kısa sürede galip geldi. Bunu sağlayan(lar)a teşekkür borçluyuz.

Tek sevindirici yön, bu defa sorunun iyice büyümeden ve telâfisi asla mümkün olmayacak bir noktaya varmadan çözülmesi... Çünkü bizde nedamet genellikle hayli geç teşrif eder ve bu yüzden arada bayağı zayıt verilir; neden sonra yanlışlık anlaşıldığında ise artık iş işten geçmiş olur.

Nice örneği var bu dediğimin... Yeni durum bir konuda beni umutlandırıyor.

Sekiz yıldır ülkeyi yöneten iktidar partisi bir süredir 'basın özgürlüğü' konusunda ciddi eleştirilerin hedefi... Gün geçmiyor ki, Türkiye'nin öndegelen aydınlarının da arasında bulunduğu gruplar, çeşitli vesilelerle, özgürlüklerin kısıtlandığı bir ülkede yaşamakta olduklarını dünyaya ilân etmesin...

Dünyada basın özgürlüğüyle ilgilenen ne kadar kişi, kurum ve örgüt varsa hemen hepsi, Türkiye'nin basın özgürlüğünden mahrum bir ülke olduğuna inanıyor. İnanmakla da kalmayıp, başkalarını da aynı kanaate ulaştırmak için, ellerinden geleni artlarına koymuyor. Değişik örgütlerin yayınladıkları bildiri ve raporlar ile konuya ilişkin yayınlardan kocaman bir dosya şimdiden oluştu. Yayınlar duracağı da benzemiyor; tersine bir çığ gibi büyüyor.

Yaygınlaşan kanaatin doğru olmadığını biliyoruz; "Türkiye'de basın özgürlüğü eskisinden çok kötü" diyenler de iddialarının doğru olmadığını farkındalar. Türk Ceza Kanunu (TCK) ve Terörle Mücadele Kanununda (TMK) görüntüyü bozan ve üzerinde çalışılması gereken toplam üç madde var; basınla ilgili yasal mevzuat önceki dönemlerle mukayese edilmeyecek kadar iyileştirildi.

Cezaevlerinde bulunan 'gazeteci' kimliklilerin çoğu TMK mağduru; mahkemeleri ikinci adres haline getirmiş olanlar ise TCK'nın iki maddesi sebebiyle yargılanıyor. Hükümet yasal düzenlemeyi yetiştirebilseydi, cezaevinde yatanların çoğu serbest kalacak, davaların büyük bölümü de düşecekti; olmadı, yetişmedi.

Aslında "Türkiye'de basın özgür değil" iddiasını ileri sürenlerin verdikleri örnek sayısı daha da az; son birkaç ay içerisinde tutuklanan iki 'gazeteci' bütün dünyaya örnek olay halinde sunuluyor. Gürültünün ortasında ise tek

bir 'kitap' bulunuyor; hem de yazımı henüz tamamlanmamış bir kitap... Hangi eleştirel yazıya göz atılsa, konuyla ilgilenen yerli-yabancı kiminle konuşulsa, hepsinin kaleminde ve ağzında hep o iki isim ile kitap var...

Ortam haksız yere zehirleniyor, Cumhuriyet'in en önemli temizlik operasyonu yara alıyor.

Belki bu yüzden ölen ve yaralanan yok, ama iki isim ve bir kitap yüzünden itibarlar zedeleniyor, ülke ve siyasetinin üzerine gölge düşüyor, uygulamanın sorumlusu yargı olduğu halde fatura yanlış kişilere çıkartılıyor.

YSK'nın sebep olduğu sorunun çözümünde kim(ler) etkili olduysa, bu konuda da devreye giremez mi?

f.koru@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Suretler yetmez, siret de değişmeli

Fehmi Kuru 2011.04.25

Yemen'de devlet başkanı Ali Abdullah Salih pazarlığa başlamış; gazeteler böyle yazıyor... 30 gün içinde işleri yardımcısına bırakacak, 60 gün içinde ülkede seçim yapılacaktı; buna karşılık Salih'e 'dokunulmazlık' tanınacaktı...

Daha şimdiden, yorumcular, "Salih halk hareketlerinin emekli ettiği üçüncü lider olacak" demeye başladı bile...

Acaba?

Kuşkumun altında 'Arap baharı' diye adlandırılan heyecan verici sürecin, başlangıçta değişimi desteklediği görüntüsü verenler tarafından sulandırıldığı ve hedefinin değiştirildiği gözlemi yatıyor. 'Barışçı' yollardan ve 'katılımcı' bir yönetim getirecek biçimde gelişen halk hareketleri, Tunus'ta tam da böyle bir sonuca yol açtıktan sonra, farklı bir zemine doğru kaydırılıyor.

Ülkeyi yönetenlere 'sonuna kadar direnme', halka da kan dökücü diktatörlerin elinden kendilerini kurtaran güçlere mutlak itaat dışındaki hemen bütün yollar kapatılarak...

Mısır'da olan tam da budur; Libya'da, Yemen'de ve Suriye'de pişen de...

Libya'yı ele alalım... Libya diktatörü Muammer Kaddafi, 2005 yılından başlayarak, kendisine zorla kabul ettirilecekleri önceden benimseyen bir strateji izledi: ABD'nin ve belli başlı Avrupa ülkelerinin talep ettiği reformlara kapı araladı. Bu süre içerisinde Batılı ünlü politikacıları ülkesinde ağırladı Kaddafi; aynı süreç içerisinde Bernard Lewis ve Francis Fukuyama başta olmak üzere çok sayıda kanaat önderi Libya'yı 'ikinci adres' haline getirdi.

Niyetinin ne olduğunu belli de etti Kaddafi: Batılı eğitim almış çocuklarından birine devredeceği yönetimle ülkeye yeni bir istikamet vermek... Katılımcı bir sistemle hiç tanışmamış ülke için 'geçici' çıkış yolu olabilirdi bu süreç; ancak gördük, yıllarca onu bu yolda teşvik edenler Kaddafi'ye çıkış yolu bırakmadılar.

Ceremeyi Libyalılar çekiyor. Hem Kaddafi'ye sadık güçler, hem de Batılılar tarafından desteklenen isyancı güçler Libya halkı üzerine ölüm yağdırıyor.

Siz Ali Abdullah Salih olsanız, ya da Beşşar Esad, iktidarınızı koruyabileceğiniz ham hayali bir tarafa, 'reform' kapısını açık tutarak canınızı kurtarabileceğinizi düşünür müsünüz? '25 Ocak Devrimi'ni yaşamış Mısır'da erken başlayan Mübarek'i idam sehpasına göndermeyi amaçlayan gelişmeler bile, öteki diktatörleri "Sonuna kadar direnmek şart" noktasına sürüklüyor.

Halkların sokaklara taşarak sağlamaya çalıştığı ve başarma heyecanını tattığı barışçı değişimlerin yolunu tıkayan, onun yerine kanlı yöntemleri dayatan farklı bir süreç bu; sürecin ardından demokrasinin gelmesi nasıl mümkün olacak? Gelse gelse yine güce dayalı bir yeni diktatörlük rejimi gelecektir bu ülkelere...

Birçok yerde sandık meşruiyeti de kazanacağı için ses çıkartılması zorlaşacak bir diktatörlük rejimi...

Meydanlara taşan kitlelerin arzuladıkları ve kendilerine münasip gördükleri yönetim biçimi, suretlerin değiştiği, ama siretin değişmediği başka tür bir diktatörlük ise, ne âlâ... Ancak hakların böyle bir şey istemediği de biliniyor.

"Yemen'de Salih gidecek" diyorlar; bekleyelim bakalım, gerçekten gidecek mi, giderse ne olacak?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Zihni açık olan ağzına da hakim olur

Fehmi Kuru 2011.04.27

CHP, seçim kampanyasının açılışını Zongul-dak'ta yaptı. Hem de ne açılış...

Başbakan Tayyip Erdoğan'ın kendisiyle ilgili sözlerine cevap verirken Kemal Kılıçdaroğlu'nun "Bana öyle diyenin a..." diye başlayıp sonunu getirmedeği küfürlü cümle bütün kampanya sürecine damgasını vuracak gibi...

İl Zonguldak, CHP'nin birinci sıra adayı da cezaevinde bulunan Ergenekon sanığı Mehmet Haberal olunca ondan bahsetmemek olmazdı. CHP lideri de şu sözlerle andı CHP adayını: "Haberal bizim onurumuzdur... Yiğit bir adamdır... Üniversite kurdu, mal varlığını üniversiteye bağışladı..."

Henüz yargılaması bitmemiş birini 'suçlu' göstermekten kaçınmak şart; bu yüzden Haberal'ın 'yiğit bir adam', 'CHP'nin onuru' olduğuna dair sözlerle, yargılandığı davanın özelliklerine dikkat çekerek itiraz edecek değilim. 'Darbe girişimi' ile yiğitlik arasında tersine ilinti kurmak, ya da hep 'sağ' partilerde ikbal aramış birinin nasıl olup da 'CHP'nin gururu' ilân edilebildiğini sorgulamak da aynı sebeple doğru olmaz.

Ancak anamuhalefet partisinin genel başkanlığı koltuğunda oturan kişinin, yargı tarafından ciddi suçlamalara muhatap, kaçacağı veya delilleri karartabileceği kuşkusuyla tutuklu yargılanan birini milletvekili adayı yapmasını, hakkında övücü sözler sarf etmesini fena halde yadırgarım.

"Neredeymiş şu Ergenekon, gideyim ben de üye yazılayım" demesini de yadırgadığım gibi...

Sözlerin Zonguldak'ta söylenmiş olması, durumu CHP açısından daha da vahim hale getiriyor. Bülent Ecevit'in seçim bölgesi olduğu için CHP açısından 'simgesel' önemi haiz bir ilimiz Zonguldak; derin devlet yapılanmasının ilk siyasi hedefi olan Ecevit'in... Haberal'ın başında bulunduğu Başkent Hastanesi'nden kuşkular üzerine apar topar kaçırılan Ecevit'in...

Galiba CHP'nin çiçeği burnunda genel başkanına siyasette simgelerin önemi konusunda birilerinin bilgi vermesi gerekiyor. Zonguldak'ta Haberal hakkında sarf ettiği her olumlu söz geleneksel CHP seçmenini ürkütebilir de ondan...

Hele bir de ülkenin başbakanı için ağza alınamaz bir küfür denemesine kalkışmışsa CHP genel başkanı, seçim kampanyası daha başlamadan bitmiş bile sayılabilir.

Zonguldak mitinginde Başbakan Erdoğan'ın kendisine yönelik eleştirilerine cevap verirken "Böyle diyenin a..." diye başladığı cümleyi tamamlamadan kesmesi, Kılıçdaroğlu'nun ağzının bozukluğuna verildi. Dün bütün gazetelerde yarıda kesilmiş o cümlenin bütünüyle ilgili spekülasyonlar vardı; hemen hepsi ağızdan çıkacak pespaye bir küfür cümlesinin son anda önlendiğini düşündürecek yorumlardı bunlar... Sonradan yaptığı "Ben ayağını denk almalı diyecektim" açıklamasına rağmen...

Anamuhalefet partisi lideri nezaketsiz ve pis bir küfrü ülkenin başbakanı için reva görebilmişse kampanya daha şimdiden ağır yara almış sayılabilir. Türk demokrasisi 1950 öncesinde Başbakan Recep Peker'in muhalefetin sözcüsü Adnan Menderes'e "Psikopat" hitabını bile hazmedememiştir çünkü...

Kullanılan ifadeler açısından siyaseti 18 yaşından küçüklerin izlemesine yasak bir alan haline getirmek CHP liderine hiç yakışmıyor.

Ağzı bozuk olanın zihni açık olabilir mi?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Mitingler oyu çoğaltmaz, ama iddiayı yok eder

Fehmi Kuru 2011.04.28

Ülkenin yanlış istikamete götürüldüğüne dair görüşleriyle her akşam değişik bir kanalda karşımıza çıkan emekli bir generalin ilk mitingi başarılı geçmedi.

Günler boyu duyurulduğu halde miting saatinde meydan boş kaldı. Parti liderliğine soyunan general, seçim otobüsünden indiğinde, etraftaki meraklı birkaç kişinin elini sıkmakla yetindi.

O gün bugündür kendisinden haber alınamadığına göre, kampanyasını askıya aldığını düşünebiliriz. Eski asker yeni politikacıya artık televizyonlar da ilgi göstermiyor.

Türkiye partiler açısından zengin bir ülke; hemen her görüşün ve liderlik güdüsü fazla herkesin bir partisi var. Sandık başına gittiğimizde tercihimizi işaretleyeceğimiz oy pusulası bu yüzden bir metreden uzun. Bunlar seçime girenleri; kendisini destekleyenlerin sayısını belli etmekten kaçınma aklını göstererek partisini seçimden uzak tutan liderler de var...

Geçmişte 'geleceği parlak' bilinen nice politikacı oyunu saydırmayı göze aldığı için politikaya erken veda etmek zorunda kaldı. Kampanyalar toplumda yeterli tabana kavuşamamış politikacılara büyük hayal kırıklıkları yaşattığı gibi, sandık da politik ömürlerini kısaltabiliyor.

Liderleri görüyorsunuz, hemen her gün ülkenin birkaç yerinde düzenlenen mitinglerde konuşuyorlar. Toplumda varolan bir damarı temsil eden partiler, örgütleri sayesinde, muazzam kalabalıkları meydanlara toplayabiliyor. Miting düzenlemek bayağı masraflı bir iş; ama iddialı hiçbir parti seçim öncesinde halkla buluşmayı ihmal edemiyor.

Hem de mitinglerin halkın terciğini büyük çapta değıştirmeyeceğı bilindiğı halde... Öndegiden partilerden herhangi biri hiç miting düzenlemese zaten alacağı oy fazla azalmayacaktır; ancak ülkemizde kalabalıkların sağladığı adrenalin yine de önemseniyor. ABD'de ve Avrupa'nın birçok ülkesinde liderlerin bizdeki kadar dolaştığı kampanyalar dönemi sona ereli çok oldu; yeni iletişim araçlarıyla seçmene erişmek daha etkili oluyor oralarda...

Herhalde mitinglerden kolay vazgeçilmeyecek, vazgeçilmesin de; sonuçta demokrasinin ete-kemiğıe bürünmüş halidir mitingler; yöneten ile yönetilen arasındaki bağı yeniden kurulup sağlamlaştırıldığı, muhalefetin iktidara hazır olduğunu kanıtlaması beklenen zemindir. Uğranılan yer sayısı zamanla azalsa bile, liderler halkla doğrudan temas fırsatını kaçırmak istemeyecektir. Ayrıca liderlerin mitinglerde söyledikleri de televizyon ve gazetelerle herkese ulaşıyor.

Bu da bizi CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu'nun Zonguldak mitinginde yarım kalan küfür cümlesine ve siyasetin üslubuna götürüyor. Liderlerin karşısına çıktığı kitleler arasında babaları tarafından 'demokrasi bayramı' havasını koklasın diye mitinge götürülen çocuklar da olabiliyor. Akşamları "Liderim bugün ne söyledi?" merakıyla aile boyu televizyon başına kurulmuş partililerin varlığını da unutmayalım.

"Küfür etti, etmedi" tartışmasına sebep olmak bile yeterince sorunlu. Bir de kampanya sırasında her gidilen yerde dozun biraz daha yükseldiğı gerçeğı var. Lâfin altında kalmamak için her seferinde yeni cevherler çıkabiliyor politikacıların ağızlarından...

Piyasa kötü açıldı, ama ilk kötü örneğın aldığı tepkiler, umarım, herkes için yol gösterici olur.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir efsane böyle sona erdi

Fehmi Kuru 2011.05.02

Dün yeni bir 'kansız' 1 Mayıs daha bayram havasında kutlandı; işçi sendikaları, sivil toplum örgütleri, onlarla dayanışma halindeki vatandaşlar Taksim Meydanı'nı doldurdu, konuşmaları dinledi, şarkılar söyledi, sloganlar attı...

Hayırlısıyla bir büyük Türk efsanesi daha böylece tarihe karıştı. Bunun kıymetini bilelim.

Pek çok ülkenin tarihinde kara sayfalar vardır; ancak bizde kara sayfalar kalıcı alışkanlıklara sebep oluyor. 1977 yılında yapılan '1 Mayıs' töreni 37 kişinin ölümüne yol açan kanlı olaylara sahne olmuştu; onu takip eden yıllar boyunca 'kan dökülebileceğı' endişesiyle Taksim Meydanı bütün törenlere kapatıldı.

Geriye bakınca planlı bir 'derin devlet' eylemi sonucu kanın döküldüğünü görebiliyoruz. Soğuk Savaş'ın tir tir titreten en soğuk günlerinde kışkırtılan hazır kıtaların tören alanına yollandığını ve istenen sonuç için her türlü 'resmi' tedbirin alındığını bugün artık biliyoruz. Eylem daha kanlı bile sonuçlanabilirdi.

'Emekçiler', 'çalışanlar' ya da 'işçiler', o dönemin egemenleri için, asla geçit verilmemesi gereken bir kesimi teşkil ediyordu. Zorunluluk durumunda eylemlerinin kanla bastırılması da hoş görülen bir kesimi...

Şimdi bize bir 'efsane', bir 'masal' gibi geliyor, ama 1970'lerin şartlarında 'sol' olarak tanımlanan kesimi 'devlet düşmanı' sayarak onu yok etmeyi ideolojik hakkı olarak görenler vardı. 1977'de sokaklara dökülenler, 'sol iktidara gelemesin' diye hareketlenmek üzere ve silâhları bir yerlerde depolanmış olarak hazır bekletiliyordu.

İtalya'da 'Gladio' adıyla CIA tarafından NATO çerçevesinde kurulmuş örgütün bizdeki izdüşümü... Üç yıl sonra, 12 Eylül 1980'de, yönetime el koyduklarında, askerler, darbeleri için, 'akan kardeş kanını durdurmak' gerekçesini de kullanacaklardı. Darbelere gerekçe olabilecek eylemler yapabilsin diye hazır tutulan kıtaların sebep olduğu kanlı olaylarda, 37'si Taksim Meydanı'nda olmak üzere, beş binin üzerinde insanımız hayatını kaybetti.

Dönemin askeri yetkililerinden biri, yıllar sonra, "Darbeyi iki yıl önce yapacaktık, şartların biraz daha olgunlaşması için bekledik" diyecekti.

1980'lerin şartları Soğuk Savaş'ın sona erdiği 1990'lara gelindiğinde değişti ve 'tehdit' algılamasında 'sol' yerini 'irtica' denilen bir başka tehdiye bıraktı. 1970'lerde 'sol iktidar olamasın' diye yapılanlar, 1990'ların şartlarında hayli revize edilmiş eylem planlarıyla bu defa 'irtica iktidar olamasın' diye yapılmaya başlandı.

Yaşananlardan ders alınmamış olsaydı, ya da 'irtica' ile suçlanan kesimin kanaat önderleri ve siyasileri sağduyulu davranmasalardı 1990'ların tarihi de 'kanlı' yazılabilirdi.

Necmettin Erbakan'ın "Kanlı mı, kansız mı?" sorusu bu tahlil ışığında yeniden değerlendirilebilir.

Ülkeyi geren 'sağ-sol çelişkisi' devam ediyormuş hissini vermek üzere kitlesel hareketlere kapalı tutulması devam etti Taksim Meydanı'nın...

Emekçiler 'bayram' için biraraya geldiğinde kendilerini tâciz edecek hazır kıtalar sahnede yerini alamıyorsa artık, bunu bu amaçla oluşturulmuş örgütün işlev göremez hale getirilmesine borçluyuz.

Sevinebiliriz: Türkiye normalleşiyor...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Terör bozar, halkın iradesi değiştirir

Fehmi Kuru 2011.05.03

Üsame Bin Laden öldü. Afganistan'ın Tora Bora dağlarındaki bir mağarada değil, Pakistan'ın başkenti İslamabad'ın 90 km kuzeyindeki Abbottabad kentinde düzenlenen bir operasyonla öldürüldü.

Pakistan Askeri Akademisi'ne yalnızca 800 m mesafedeki ikametgâhında... Pakistan güvenlik güçlerince değil, CIA timi tarafından... Talimatıyla gerçekleştirilen 11 Eylül (2001) eylemlerinden neredeyse on yıl sonra...

Bin Laden'i Afganistan'ın Sovyetler Birliği tarafından işğali üzerine Amerikalılar bölgeye davet etmişti; canını alan operasyonu da ABD düzenledi.

Amerikalılar bayram ediyor; 11 Eylül eylemlerinin tarihin akışını değiştirdiği düşünölünce anlaşılabilir bir tepki bu... O güne kadar 'terör' başka ülkelerin iç işiydi Amerikalılar için; New York'ta ikiz kulelerin yıkılması, Washington'da Pentagon'un tahribi kimyalarını bozdu.

'Terörle mücadele' ABD'nin neredeyse tek maddelik önceliği haline dönüştü 11 Eylül sonrasında; Amerikan halkı başka hiçbir biçimde razı olmayacağı özgürlüklerini kısıtlayıcı tedbirler alınmasına ses çıkaramadı. Eylemler sonrasında dayatılan 'Yurtseverlik Yasası' Amerikalılar'ın hak ve özgürlüklerinin önemli bölümünü tırpanladı. Uluslararası anlaşmalarla yasaklanmış türden işkenceleri uygulayan, 'suçlu-masum' ayırımı yapmaksızın 'tehlikeli' görülen insanları yargılamadan Guantanamo'da tutan, Afganistan ve Irak'ı işgal eden bir ülkeyse bugün ABD, Üsame bin Laden'le irtibatlı 11 Eylül eylemleri yüzündendir.

On yıl önce gerçekleşen 11 Eylül eylemleri üçbin kadar Amerikalı'nın hayatını kaybetmesine yol açtı; o eylemler yüzünden başlatılan Afganistan ve Irak'taki askeri operasyonlarda 11 Eylül'de hayatını kaybedenlerden bir misli fazla Amerikan askeri öldü. Savaşların yol açtığı bireysel ve toplumsal rahatsızlıklar bir tarafa, 'terörle savaş'ın Amerikan bütçesine getirdiği yükler 'global ekonomik krizi' de tetikledi.

Şimdilerde halk ayaklanmalarıyla koltukları sarsılan İslâm coğrafyasındaki diktatörler, 11 Eylül'ün ardından kendilerini ayakta tutacak en güçlü gerekçeyi elde ettikleri için rahat nefes almaya başladı; ne zaman 'demokrasi' talebiyle karşılarına çıkılsa "Biz gidersek radikaller gelir" deme fırsatı ellerine geçtiği için...

Bin Laden'in talimatıyla ABD'nin kalbine eylem düzenleyen 19 genç yaptıklarının ne tür sonuçlar doğurabileceğini düşünmüş müdür, bilemem; ancak bugünden geriye bakıldığında, eylemlerinin, dünyanın geri kalanıyla İslâm coğrafyası arasında telâfisi güç bir güven bunalımına sebep olduğu çok açık...

Adı 'terörle mücadele' olsa da, ABD'nin yeni güvenlik doktrini İslâm Dünyası'na ve o dünyanın inanç sistemine bakışı olumsuzlaştırdı. Müslümanlar dünyanın her yerinde 'potansiyel tehdit' olarak görülüyor artık. Afganistan'da, Irak'ta kaç Müslüman öldü, bunun çetelesini tutan yok.

George W. Bush '11 Eylül' eylemlerini dünyayı kana bulayacak biçimde yanlış yorumladı; o sebeple bir türlü dengeye kavuşamıyor dünyamız...

Halkların kendilerini değiştirme iradesinin dışa vurması olan 'Arap baharı'nın etkisini gösterdiği bir dönemde hayatını kaybetti Üsame bin Laden; terörün değil kendi kaderine sahip çıkmanın değişimi getirdiği günlerde...

Ne kadar simgesel, değil mi?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sağduyuyu elden bırakmayın derim

Fehmi Kuru 2011.05.05

İkiz Kuleler ile Pentagon'u hedef alan eylemler pek çok açıdan önemli bir kırılma noktasıydı, ama etkisini en fazla 'komplo teorisi' alanında hissettirdi.

Eylemciler, eylemleri telkin edenler, eylemler sonrası övgü için sıraya girenler, hepsinin bağlı olduğu örgüt ve liderleriyle ilgili kuşku içeren iddialar, ABD yönetimi ve Amerika çizgisinde yer alan kalemler tarafından, 'komplo teorisi' olarak yaftalandı.

Eylemler ve eylemcilerle ilgili ufacak bir kuşku ifadesi 'komplocu' ithamına maruz kalmak için yeterli sayıldı.

Üsâme bin Laden'in öldürüldüğünün ilân edildiği Pakistan'daki operasyon yeni bir döneme kapı aralayacağı benziyor; evvelce 'komplo' diye dudak bükülen iddiaların 'doğru' olabileceğine dair kanaatlerin yaygınlaştığı bir döneme...

Pazar gününden beri dünya medyası, vaktiyle 'komplo' diye yaftalanmış, dile getirenlerin susturulduğu pekçok iddianın hortlatıldığı 'haberler' ile dolu. Üsâme bin Laden'in CIA ile Suudi Arabistan ve Pakistan istihbarat örgütleriyle içli dışlı mazarisinden başlayıp kaçak hayatında nasıl korunduğuna kadar uzanan bir dizi iddia en itibarlı gazetelerde ciddi yorumcuların ağızlarında...

Sıra eylemlere gelirse, 11 Eylül (2001) günü dört uçağa binen 19 gencin hayat öyküleri üzerinden 'el-Kaide' balonunu söndürecek, eylemlerden ABD'nin ön bilgisi olduğunu düşündürecek farklı iddialar da okuyabiliriz.

Konuya ilgimi kişisel bir tatmin arayışı olarak görebilirsiniz.

Pazar gününden beri olanlara kuşkucu biçimde yaklaşan gazeteler ve televizyon kanalları, dün de "Üsâme bin Laden sağ olarak ele geçirilseydi neler anlatırdı?" sorusu üzerine fikir cimnastiği yapan haber ve yorumları öne çıkardı. Sağ ele geçseymiş, hayatının her döneminde CIA ve Suudi Arabistan istihbaratının rolünü anlatırmış el-Kaide lideri...

Hayrettir, aynı gazetelerde, Afganistan'daki 'Taliban' örgütünün kuruluşunu CIA'ye bağlayan ayrıntılar yer alabiliyor...

Uğursuz eylemler sonrasında kılı kırk yararcasına gerçek avına çıkanların üzerine 'komplocu' diye saldırılıyordu oysa. Gerçeklerin üzerine örtülen şalı yırtıp açmaya çabalarken, 'komplocu' ithamına malzeme teşkil edecek kirli bilgileri yayanlarla da araya mesafe koymak zorundaydık.

Ne zor günlerdi, bilemezsiniz...

Eylemler ve eylemcilerle ilgili kuşku beyanı, Üsâme bin Laden'in öldürüldüğü haberiyle birlikte 'komploculuk' olmaktan çıktı. Sağda-solda ifade edilen garip iddiaları gerçekmiş gibi devreye sokanlar bile var. Onları ayıklamak da galiba yine bizlere düşecek...

Geçmişte ufacak 'kuşku' beyanının ayıplanacak bir entelektüel suç olarak görülmesi, hiç kuşkunuz olmasın, bir 'psikolojik savaş' faaliyetiydi; Ağustos 2010'dan beri sürdürüldüğü açıklanan ve kuşku uyandırıcı pek çok unsurla besli son operasyonun da, hem önünde hem arkasında kapsamlı bir 'istihbarat uygulama planı' olduğunu bilmemiz gerekiyor.

Cesedin bir savaş gemisinden denize bırakılmasına kadar operasyonun Beyaz Saray'da baştan sona izlenmesi görüntülerinin her aşaması bile inceden inceye hesaplanmıştı.

Vaktiyle alay edilme vesilesiydi 'kuşku', şimdi 'kuşku' duymayanı dövecekler... Bu ne garip iştir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Rüzgâr eken fırtına biçer

Fehmi Kuru 2011.05.07

Geriye dönüp 12 Eylül (1980) darbesi sonrasında siyasi hayata izin verilmesinden başlayarak günümüze kadar yapılan seçimlere şöyle bir göz atın bakalım, ne göreceksiniz...

Cevabı ben vereyim: Hemen her seçim öncesinde, kimi zaman devreye girerek kimi zaman suskun kalarak, en etkili oyu terör kullandı.

Evet, bizim ülkemizde terör de seçimlerde oy kullanıyor...

12 Haziran günü yapılacak genel seçime hemen her parti umutla gidiyor: Ak Parti üçüncü dönem de ülke yönetiminin kendisine verileceğinden, CHP ile MHP de sandıktan iktidar olarak çıkabileceğinden umutlu. Kamuoyu yoklamalarının şans tanımadığı partiler bile gelecekte seçmenin kendilerine rağbet edeceğinin ilk işaretini bu seçimde alabilme umudunda. Baraj yüzünden seçime bağımsız adaylarla katılan BDP, doğru adaylar belirlediği için, milletvekili sayısını belirgin biçimde artıracığını umuyor.

Yıllarca elde silâh tepelerine yağacak bombaların insafına kalmış hayatları dağda sürdürenler bile, terörü geride bırakmış bir Türkiye'ye doğru gidildiği umuduna kapılmışsa şaşırmmamak gerekir. "Hayat mı, ölüm mü?" ikileminde ölümü tercih etmenin sebebi kalmamışsa, insanoğlu 'daha iyi bir hayat' umuduna kapılır.

Bu seçimde, terörün, en azından bu sebeple, oyunu suskun kalarak kullanması beklenirdi.

Ancak öyle olmadı. Tunceli'de, Yüksekova'da, Diyarbakır'da, Mardin'de başını gösterdi terör; Kastamonu'daki miting sonrasında Başbakan Tayyip Erdoğan'ın konvoyuna saldırdı. "İlgaz'da büyük ateş yakın, herkes görsün" talimatına uyan teröristlermiş Kastamonu'da saldıran...

"Sıfır noktasına gidiliyor, kötü şeyler olacak" meş'um cümlesi ise bir politikacının ağzından çıktı; Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün Türkiye'yi müreffeh yapma yolunda atılan adımlara paralel başlatılan 'Kürt açılımı projesi' haberini paylaşırken sarf ettiği "İyi şeyler olacak" öngörüsüne cevap olarak...

Şimdiye kadar onbinlerce cana malolan kötülüklerden daha kötüsü ne olabilir ki? Bundan sonra olacak her 'kötülük' eski kötülüklerin tekrarı olabilir yalnızca; kimseye bir şey kazandırmayan, herkesin kaybettiği eski dönemlerin kahredici kötülüklerinin...

İstenen buysa ve kötülükler döneminin hortlamasından medet umuluyorsa, zorla götürölmek istendiğimiz yolun 'çıkılmaz sokak' olduğu bilinmeli. O yolun sonunda hiçbir yere çıkış yok. Gerçekten 'sıfır noktası' orası...

Çıkış arayanlar için önümüzde tek bir yol var: Demokrasi... Çarmıhımızı sırtımızda taşıyarak, ite kaka da olsa, yürütmeye mecbur olduğumuz demokratik sistem içerisinde arayacağız çözümü; onun dışındaki hiçbir yola itibar etmeyerek... Terörü azdırarak varılabilecek yer, yeniden azan karşı-terör olabilir yalnızca... Bugünkü gibi ortamlarda kendilerinin mi yoksa karşı-terör için özel yetiştirilmiş birimlerin mi terörü yaptığını teröristler bile bilemeyebilir.

Toz duman dağıldığında sarf edilecek nedamet sözlerinin kimseye yararı olmayacaktır.

Yangına körükle gidenler yangında yanabilir. Rüzgâr eken fırtına biçmek zorunda kalabilir. Her şeye birden ve hemen sahip olma gayreti çok zor elde edilmiş kazanımları bir çırpıda heder edebilir.

Bilmem anlatabildim mi?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

ABD Türkiye'de parti kurdurmuş...

Fehmi Kuru 2011.05.11

"Şimdi size tarihi bir sırrı açıklıyorum" demiş DP Genel Başkanı Namık Kemal Zeybek, bunu yapmadan önce çok düşündüğünü ekleyerek... Açıkladığı 'sır' şu: Ak Parti iktidara ABD tarafından getirilmiş...

Daha dehşetengiz bir cümlesi ise şu: "ABD ile dünyayı sömürmek ve yok etmek isteyen global gücün, yani büyük şirketlerin kurdurduğu bir partidir AKP..."

Bu kanaate varmasının sebebi, 'ABD Büyükelçiliği Müsteşarı' olduğunu söylediği bir diplomatın kendisine "AKP diye bir parti kurulursa nasıl olur?" diye sormasıymış... 57. Hükümet iktidardaymış henüz; kurulacak partiye kendisinin de katılmasını istemiş Amerikalı diplomat...

'Sır' denilemese de önemli bir 'ifşaat' sayılabilirdi anlattığı; tabii doğru olduğu takdirde...

Anlattığının 'doğru' olması ise mümkün değil. Mümkün değil, çünkü kurucu kadronun, oluşturulacak partiye, pek çok seçeneği tartıştıktan sonra ve neredeyse kurulmadan hemen önce, 'Adalet ve Kalkınma' ismini vermeyi kararlaştırdıkları tanıklıklarla biliniyor.

Zeybek'i ziyaret eden diplomatın "AKP kurulacak, destekleyeceğiz" demesi bu sebeple mümkün değil... Dese dese, "Bir parti kurulacak, siz de içinde yer alın" demiştir o diplomat...

"Öyle dese ne fark eder ki?" itirazında bulunacakları hemen uyarayım: Çok şey fark eder...

57. Hükümet, bilindiği üzere, Bülent Ecevit başkanlığında DSP, ANAP ve MHP'den oluşuyordu. Meclis'in normal süresini tamamlamasına sekiz ay varken MHP lideri Devlet Bahçeli'nin zorlamasıyla erken seçime gidildi. Bahçeli, bu zorlamayı, partisine ve ülkeye 'tuzak kurulduğu' gerekçesiyle açıklamıştı.

Bir medya patronunun kendisi dışındaki parti liderlerini tesis açılışı vesilesiyle Frankfurt'ta toplamasını, ANAP ile DYP arasındaki yakınlaşmayı, MHP'nin hükümet-dışı bırakılacağı 'komplosu' olarak yorumlamıştı Devlet Bahçeli...

Tespiti çok yanlış değildi. MHP'nin hükümet-dışı bırakılması projesi gerçekleşmedi, ama yeni partilerle siyaset etkilenmek istendi.

Washington'da görevli genç bir diplomat 'makul çoğunluk' sloganıyla sağ, ekonomik kriz sebebiyle ABD'den ülkemize çağrılmış bir uluslararası bürokrat ise 'çağdaş sol' sloganıyla solu birleştirecek yeni parti projeleri için kolları sıvadılar...

Namık Kemal Zeybek'i ziyaret eden 'Müsteşar' sıfatlı Amerikalı diplomatın, o sıralarda, yeni oluşumlar için bayağı çaba gösterdiğini Ankara'da siyaseti yakından izleyen herkes hatırlayacaktır.

Şaşırsa da yazacağım: Zeybek'in iddiasının aksine, ABD ile Ak Parti'nin yıldızı daha ilk günden barışmadı. Seçim yılında (2002) New York'ta yapılan Davos Toplantısı'na giden Tayyip Erdoğan ile Abdullah Gül, Washington'a da uğradıklarında, üst düzey hiçbir Amerikalı yetkiliden ilgi görmedi. ABD'nin Ankara Büyükelçisi Robert Pearson, başka ülkelerin diplomatlarının ziyaret kuyruğuna girdiği Tayyip Erdoğan ve arkadaşlarının yeni partisine nezaketen olsun uğramadı; hem de beklendiği defalarca hatırlatıldığı halde...

Kamuoyu yoklamaları medya patronları kadar Amerikalı diplomatları da yanıltmıştı 3 Kasım (2002) seçimleri öncesinde...

Türkçesi şu: DP Genel Başkanı Zeybek'in belleği kendisini fena halde yanıltıyor...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Esas hedef 'Okyanus ötesi' olmasın...

Fehmi Kuru 2011.05.12

Artık iyice görülüyor: 'Kasetler' bir tür 'parça tesirli bomba' işlevi görüyor; hedefe zarar veriyor, önüne çıkana da yaralı-bereli hale getiriyor.

İlk bakışta, hedef, pantolonu aşağıda yakalanmış kişiler gibi görünüyor... Adayları ve parti yöneticilerini hiç arzu etmeyecekleri görüntüleriyle internete düşüren kasetler siyasi sonuç aldı çünkü...

Kasetler işe yarıyor gerçekten...

Ancak yine de benim bir kuşku var: Ya kasetlerin esas zarar vermek istediği, siyasetçiler değilse? Ya adaylıktan çekilen, istifa eden politikacılar birer yol kazası ya da yan kurbanlar ise?

Sorumun özünü teşkil eden kuşkuyu aklıma düşüren, ortaya çıkan her kasetten sonra sahneye fırlatılan sis bombaları... Başta suçüstü yakalananların istifasını talep edecek kadar konuyu ciddiye alan Devlet Bahçeli olmak üzere MHP sözcüleri, önünü arkasını araştırmadan, 'Okyanus ötesi' diye adlandırdıkları bir adresi suçlamaktalar.

Meramlarının ne olduğunu herkes biliyor; kasetlerin yayınlandığı internet sitelerinin Amerikan menşeli sanılmasının getirdiği bir yanılgının da etkisiyle... Oysa MHP'lilerle ilgili kasetlerin yayınlandığı siteler Almanya menşeli ve bu gerçek gözlerden saklanıyor.

Aslında siteler 'Amerika menşeli' olsa da bir şey fark etmezdi. İzini saklamak isteyen her türlü hinliğe başvurabileceği bir ortamdır internet...

Yayınlanan kasetler yüzünden MHP'nin sandıkta zarara uğrayıp uğramayacağını bilmiyoruz. En kötü senaryonun gerçekleştiğini ve MHP'nin baraja takıldığını varsayalım, bunu doğrudan kasetler ile irtibatlamak için yeterli bir sebep var mı? Kaseti çıkan adaylarına ve yöneticilerine koruma kanatlarını germiyor ki MHP; tam tersine, gözünün yaşına ve partideki kıdemine bakmaksızın bileti kesiliyor yanlış iş yapanın...

Şahıslar zarar görse de, MHP'nin parti olarak kasetlerden zarar görmesi için bir sebep yok...

Buna karşılık, kasetlere verilen tepkilerle, 'Okyanus ötesi' suçlaması iyice yaygınlaşarak olumsuz etkisini hissettiriyor. Siyasi sonuç almakta kullanılan yakışsız tuzaklar kurmaya teşne, belden-aşağı vurmaya mübah gören bir 'güç odağı' algısı giderek yerleşiyor. Her kötülüğün altında aranması gereken bir 'Çapanoğlu' haline dönüşüyor 'Okyanus ötesi' adresi...

Eş-zamanlı yürüyen 'Ergenekon' yargı süreciyle ilgili haksız yakıştırmaları pekiştirici etkisi de akılda tutulursa, kaset yaygarası, aslında ilk bakışta düşürdüğü hedeflere verdiği zarardan çok 'Okyanus ötesi' adresinin imajını zedeliyor.

Tahlilime Türkiye'de basın özgürlüğünün sistemli biçimde ihlâl edildiğine dair tek merkezden esinlenerek yazılmış yabancı yayın organlarında çıkan haber ve yorumları da ekleyebilirsiniz. Son zamanlarda o tür yayınlarda da aynı adres sorumlu tutulmaya başlandı. Ne alâkaysa?

'Okyanus ötesi' adresi, belli ki, bazı kişi, çevre ve kurumlar için hedef; hem de her türlü olumsuzluktan sorumlu tutulacak 'birincil hedef'... Planı bildiği için olmalı, Deniz Baykal, kendisini yerinden eden kasete tepki verirken, "Okyanus ötesiyle ilgili yok" deme ihtiyacı duymuştu.

Kimin oyunuysa bu, acımasız oynuyor...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Okyanus ötesi' ve büyük komplo

Fehmi Kuru 2011.05.13

Madem herkes bambaşka yerlere bakarken farklı bir noktaya işaret eden kuşkumu paylaştım, bunu biraz daha ileriye taşıyabilirim artık...

'Okyanus ötesi' adresinin bir süredir ülkemizde yürütülmekte olan yıpratma kampanyasının 'esas hedefi' olma ihtimalini MHP'li siyasileri hedef almış görünen 'kaset' konusu aklıma getirmiş değil yalnızca, daha kapsamlı ve 'global' bir kampanyadan kuşku duyuyorum ben...

MHP'li bazı siyasetçilerin kasetleri çıktı, ama bu gelişme tek tek o kişilerin önünü kesse bile partiye darbe vurmadı. MHP yönetimi kaseti çıkan adaylar ile yöneticinin istifasını istedi, istifa etmekte direnme girişiminde bulunanın ipini bizzat Devlet Bahçeli kesti. MHP, bu sayede, kasetlerle yıpratılmak bir yana, hitap ettiği kesimin hassas olduğu bir konuda olağanüstü titiz davrandığını en keskin biçimde gösterme fırsatı buldu.

Seçimden sonra ortaya çıksaydı kasetler ve milletvekili seçilmiş kişilerin istifasına yol açsaydı, vereceği zarardan da korunmuş oldu MHP...

Sanıldığıının tersine, kasetlerin MHP'yi yıpratıcı bir etkisi olmadı; süreç iyi yönetildiği için, kasetlerden medet umanlar, sürecin sonunda, pişmanlık duyabilir...

Aynı süreç, MHP yönetimi kasetlerle arasında doğrudan irtibat kurduğu için, 'Okyanus ötesi' adresini yıpratıyor... Siyasete burnunu sokan, her olumsuz işte parmağı olan, her taşın altından çıkan bir 'Gulyabani' sanki 'Okyanus ötesi'...

Taniyan herkes bunun ne kadar büyük bir haksızlık olduğunu teslim edecektir.

Eğer buraya kadar yaptığım tahlil 'ihtimal dahilinde' geliyorsa, hakkında bir ormanı yok edecek kadar kâğıt ile büyükçe bir gölü dolduracak kadar mürekkep harcandığı halde Ergenekon davasıyla nasıl ilintilendirildiğine bir türlü akıl erdiremediğim biraz daha erken bir olaya da tezimi uygulayabilirim.

Avrupa'da, ABD'de basın özgürlüğü konusunu ciddiye alan her kurumun, yurtdışında yayımlanan hemen her itibarlı yayın organının Türkiye'yi eleştirmesi için vesile haline dönüşen 'iki gazetecinin tutuklanması' olayına...

'Okyanus ötesi' sıfatı kullanıldığında kast edilen kişinin kendi telifâtı da hakkında çıkmış yerli-yabancı eserlerin yekünü da birer kütüphaneyi rahatlıkla doldurabilecek zenginlikte; aleyhinde yazılmış kitaplar da herhalde bir düzineden az değildir. Böyle biri neden aleyhinde yazılmış yeni bir kitap daha çıkmasın diye itibarını zedeleyecek bir kumpas içine girsin ki?

İki gazetecinin hapse düşmesi yüzünden içeride ve dışarıda yapılan yayınlara göz atanlar, bunun bir kampanyaya dönüştüğünü, kampanyanın amacının da derhal anlaşılacak kadar açık olduğunu görecektir. 'Kasetler' nasıl durumdan vazife çıkartanlar tarafından 'Okyanus ötesi' ile irtibatlandırılarak bir yıpratma kampanyasının parçası haline getirilmişse, aynı kampanyanın 'global' ayağı da 'iki gazeteci' olayıdır.

Yakın zamana kadar övgü dolu yazılar okumaya alıştığımız yayın organları 'Okyanus ötesi' aleyhte kampanyasında ileri saflara geçtiyse, sebebini başka yerde aramayınız.

"Komplo" mu diyorsunuz? Ben de sizlerle aynı fikirdeyim.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Siz bu yazıyı okumayabilirsiniz

Fehmi Kuru 2011.05.15

Eli kalem tutanlar bilir: Avrupa Birliği (AB) konusunu ele alan yazılar okunmaz; Türkiye-AB ilişkileri hakkında yazdığınızı anlayan okurun ilgisini giriş cümlesinden sonra canlı tutamazsınız... Bu yazı okunmayacağı bilinen yazılıyor... Devam etmenizi çok isterim, ancak sizler de buradan sonrasını okumaktan vazgeçerseniz hiç şaşırmayacağım.

Türkiye'nin AB ile ilişkileri daha çok bizdeki iştah kaçıklığı yüzünden istendiği hızla ilerlemiyor. Almanya ve Fransa gibi büyük çaplı Avrupa ülkeleri açıkça "Düş yakamızdan" demiyorlar Türkiye'ye, ama "Size ayrı bir statü

verelim" teklifleri aynı kapaıya çıkıyor zaten... Merkel ve Sarkozy Almanya ile Fransa'da yönetimdeyken ağızıyla kuş tutsa AB'ye alınmayacağını bildiğı için, Türkiye eski ısrarcı tavrından vazgeçti; "Norveç de AB üyesi değil, İsviçre de..." sözleri yetkili ağızlardan daha sık işitiliyorsa, bundandır.

İlişkilerdeki bu soğukluk Türkiye'nin aleyhine mi?

Yakın zamanlara kadar bu ara soruya "Evet" cevabı verenler çoktu; hatta birkaç ay önce bile sorulsaydı cevap "Herhalde" olurdu. Şimdilerde ise, bir bize bir de kendilerine bakan AB üyesi ülkeler "Halinize şükredin" diyorlar.

AB Komisyonu dün son ekonomik raporunu yayımladı. Raporun ülkemizle ilgili bölümü övgülerle dolu; Türkiye'nin büyüme hızıyla ilgili tahminini yüzde 4,5'tan yüzde 6,1'e yükseltti Komisyon; artık Türkiye'nin iş ortağı sayılan Ortadoğu ve Kuzey Afrika ülkelerindeki çalkantılara rağmen hem de... Buna karşılık, Yunanistan'la başlayıp İrlanda ve Portekiz'le devam eden yakında İspanya'yı da içine alabilecek 'İflâs' görüntüsü, AB başkentlerini daha önce hiç düşünülmeyen türden tedbirlere mecbur bırakabilecek...

Yunanistan'da hükümet, halkına kemerleri biraz daha sıkmayı zorlamazsa, kendisine yeni borç verilmeyecek... Şimdiye kadar alınan tedbirler halkı zaten sokaklara döktü, yeni tedbirler yüzünden 'isyan' manzaraları bile görülebilir Yunanistan'da... Ne tedbir alınırsa alınsın, Yunanistan'ın 'Euro bölgesi' sınırları dışına çıkarılacağına inananlar çok...

Bir AB üyesi ülkenin 'Euro bölgesi' dışına çıkması demek, inceden inceye dokunarak oluşturulmuş Maastricht Anlaşması'nın delinmesi, bu da AB'nin ekonomik kurucu felsefesinin yıkılması anlamına gelir... Yunanistan'a şimdiye kadar "Drahmi'ye dön, Euro senin neyine" denilmemesinin sebebi, Maastricht'in delindiğı, AB felsefesinin yıkıldığı görüntüsünü vermemektir.

Maastricht Anlaşması deliniyor da, AB'yi üzerinde taşıyan öteki temel olan Schengen Anlaşması sapasağlam duruyor mu?

Üyelerin ortak para birimine (Euro) sahip olmasını sağlayan Maastricht Anlaşması'yla ekonomik birliğini gerçekleştiren AB, Schengen Anlaşması'yla da ortak vizeyle tek bir ülkeymiş muamelesi görmesi ilkesini benimsemişti. Bu hafta, Danimarka, kendi başına aldığı kararla, Almanya ve İsviçre sınırlarını yeniden kendi denetimine aldığını ilân etti. Fransa da, yine bu hafta, İtalya'dan aldıkları vizeyle sınırına dayanan bazılarını ülkesine sokmadı.

Sözün kısası, Maastricht can çekişiyor, daha sağlam görünen Schengen sizlere ömür...

Hayır, seviniyor değilim; hatta vaktim olsa üzüleceğim de...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Komplo... Hayır, komplo değil... Hayır hayır, komplo...

Fehmi Kuru 2011.05.18

Her gün burada buluşmamızın verdiği samimiyete sığınarak sizlerden bir ricam olacak: Uluslararası Para Fonu'nun (İMF) Fransız asıllı başkanı Dominique Strauss Kahn'ın (DSK) New York'taki Sofitel Otel'de bir kat

hizmetlisine sarkıntılık ettiği için tutuklandığı olayın 'komplo' olmadığına inanan varsa içinde, lütfen parmak kaldırsın...

Elbette sizleri göremiyorum, ama bu durum parmak kaldırmadığınızı düşünmeme engel değil. Olayın cereyan tarzı burunlarımızı 'komplo' kokusundan kırılabilecek hale getiriyor. Adı ülkesinin gelecek cumhurbaşkanı olarak geçen etkili bir uluslararası kurumun başkanı, insanlık tarihi kadar eski bir yöntemle, devre dışı bırakılmış oldu.

Dünyanın çeşitli ülkelerinde yaşanan 'skandallar', siyasi makamlarda gözü olanlara ve itibarını koruma derdindeki herkese cins-i lâtif ile yanlış anlaşılabilir yakınlıklar sergilemenin tehlikesini zaten öğretmişti; DSK'nın New York'ta başına gelen ise, titizliğin bir adım daha ileri götürülmesi gerektiğini hatırlatmış oldu: Öyle durumlarda oda kapısının açık olmasına mutlaka dikkat etmek...

Fazlaca seyahat edenler ve günlerinin bir bölümünü otel odasında geçirenler bilecektir: Günlük temizliği belli bir saate kadar bitirmesi beklenen kat hizmetlisi, odayı terk etmeyeceğini anlayınca iznini alarak çalışmaya başlarken kapıyı da açık bırakır. Kendi hesabıma, temizlik yapılırken oda kapısının kapalı tutulduğu tek bir durum bile hatırlamıyorum.

Fransız otel zinciri Sofitel'de de kat hizmetlilerine farklı bir talimat verildiğini sanmam.

İMF'nin başkanı, cumhurbaşkanlığı adaylığından söz edilmeye başlandığı ilk günlerde bir Fransız gazetesine, "Beni üç konuda vurabilirler" demiş: "Para, kadın ve Yahudiliğim..."

Yahudi kökenli oluşu üzerinden bir 'komplo' ters de tepebilirdi; o konunun değışilmesi Nicholas Sarkozy'nin Elysee Sarayı'na erişmesini engellememişti.

DSK'nın yaşadığı olay bir 'komplo' ise, tuzak kuranlar, aynı sonucu almak üzere kendisini 'para' ile de sınımaşılarıdır...

Başarılı 'komplolar' herkesin o kişiye en fazla yakıştıracığı bir zaaf üzerinden kurulur zaten... Birkaç kez evlenmiş, geçmişinde evlilik-dışı ilişki denemeleri bulunduğu bilinen biriydi DSK...

Acaba bütün dert ABD'nin de gözbebeğı olan Sarkozy'nin en ciddi siyasi rakibini devre dışı bırakmak mıydı, yoksa daha farklı veya kapsamlı bir 'komplo' söz konusu olabilir mi? Unutmayalım ki, Avrupa Birliği'nin ayakları üzerine oturduğu Schengen ve Maastricht anlaşmalarının bel verdiği, Yunanistan, İrlanda ve Portekiz gibi bazı ülkelerin 'iflâslarını' ilân ettikleri bir dönemde, çıkış formülü, İMF'nin Avrupalı başkanından bekleniyordu; 'skandal' görüntüleri o ülkelerin DSK'dan medet uman politikacılarını çok rahatsız etti.

Şimdi size farklı bir sorum olacak: Ya olay sandığımız gibi 'komplo' değilse ve DSK tedbirsiz bir kat görevlisine "Olayın üstü nasılsa örtölür" güveni içerisinde saldıracak kadar gözü dönmüş biriyse? Her yerde yaşanan olaylar yüzünden hepimiz 'komplocu' hale gelmişsek?

İyi bir yöne doğru gitmiyor dünyamız...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gerçekler mutlaka ortaya çıkar

"Tam gerçeği hiç öğrenemeyeceğiz" demiş, siyasi tarihimize 'Danıştay Baskını' adıyla geçen olayın yıldönümünde konuşan bir hukukçu; silâhı doğrultanın kendiliğinden mi, birileri tarafından yönlendirildiği için mi, yoksa bazı yayınlardan ve konuşmalardan vazife çıkararak mı cinayeti işlediğini hiç öğrenemeyecek, bilemeyecekmişiz...

Acaba öyle mi?

Kanaatimi baştan söyleyeyim: Gerçeğin mutlaka ortaya çıkma huyu vardır... Meçhul kalmış gibi görünenler, ya öyle kalması istendiği için ya da gerçek bilindiği halde bilmez görünmek işe yaradığından 'meçhul' muamelesi görür. Kimi için 'meçhul' sanılan pek çok kişi için 'âşikâr' bir gerçekliktir; üzerinde 20 tane 'çok gizli' damgası bulunsa, kozmik kasalarda saklansa bile...

'Danıştay Baskını' olayında hiç öğrenilemeyecek, bilinemeyecek ne var? Daha ilk günden "Ben buyum" diyen bir eylem söz konusu... Birahaneden topladığı tiplerle Cumhuriyet Gazetesi bahçesine üç gün üst üste bomba atan, sonraki hedef olarak da Danıştay'ı seçen eylemci, bir polisin son dakika atikliğiyle yakalandı. Eylemcinin yakalanmayıp bıraktığı ipuçlarından cinayetin belirli bir kesime mal edilmesi üzerine oturan plan bu yüzden bozuldu.

Son anda yakalanmasa üzerinde her türlü spekülasyonun yapılabileceği bir 'gölge'ye dönüşecekti eylemci...

Bizler bilecek ve yazacaktık 'gerçeği'; planlayıcıları da gerçeği bilecekti elbette, ama başkaları tarafından öğrenilmesini istemediği için kafa karıştırmaya çaba gösterecekti. Peki 'gerçek' gizli mi kalacaktı, hiç mi ortaya çıkmayacaktı?

Yakın tarihimizde benzer bir beklentiyle tezgâhlanmış siyasi suikastlar, toplumsal hareketler 'gizli' kalabildi mi? Hayatlarını siyasi cinayetlerde kaybetmiş pek çok aydının aileleri önlerine 'gerçek' diye sunulanların doğruluğundan duydukları kuşkuyu yüksek sesle ifade ediyorlar nicedir; kendilerinin bilgisi dahiline girmiş esas 'gerçeğin' herkes tarafından bilinmesini arzulayarak...

Karanlık eylemler planlayanlar bugünün dünyasında karanlık alanda kalmayı beceremiyorlar. Her eylem sayısız elektronik iz bırakıyor arkasında; meraklı bir gözün eylemciye kadar sürmekte zorlanmayacağı, açık bir zihnin plancıyı hemen keşfedebileceği türden izler...

Önceki hafta Kastamonu'da konvoyla silâhlı saldırı oldu ve yeni eylem hazırlığı haberleri gelmeye başladı. Saldırıları, karşı-saldırıları sürüyor. PKK'nın 'eylemsizlik kararı' geçerli iken meydana gelen bu eylemler herkeste kuşku uyandırdı. "Danıştay Baskını'nın gerçeği hiç öğrenilemeyecek" diyenlerin 'gizli' kalmaya mahkum sayacağı türden eylemlerin üzerinden henüz iki hafta geçmediği halde, 'gerçek', o konuda da ortalığa dökülüyor.

Başbakan Erdoğan, son iki gündür, terörü seçim öncesinde azdıran adresi açıkça veriyor...

Hadi başkaları neyse, fakat hukukçuların 'gerçek' konusunda kuşku duyması açıklanması zor bir durum; hukuk sadece 'gerçek' olgusu üzerine oturur çünkü... 'Gerçek' yoksa veya eldeki verilerden gerçeğe ulaşamamışsa, ortada 'hüküm' veya 'karar' da olamaz. "Gerçek hiçbir zaman bilinemeyecek" gibi genellemeler bu yüzden hukukçuların ağzına yakışmıyor.

Ağızlara yakışan, "Kalmasın Allahım âlemde hiçbir hakikat nihan (gizli)" temennisidir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kılıçdaroğlu ile Tunceli'de...

Fehmi Kuru 2011.05.20

"Şimdiye kadar yaptığımız mitinglerde hava hep açıktı; bu defa yağmur bekleniyor, ama bakarsınız yine güneş açar" dedi CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu.

Kente iyice yaklaştığımızda Kılıçdar- oğlu'nun heyecanı iyice belli olmaya başladı. Biraz önce "Uzakta olduğumda da burnumda tüter benim memleketim" dediği zaten aklımda. Tuncelililer de CHP'nin içlerinden çıkmış yeni genel başkanı aralarında olduğu için heyecanlıydı zaten...

Miting alanının hemen yanıbaşındaki Grand Şaroğlu Otel'in çatısından meydana bakıldığında, sadece iki milletvekili çıkaran Tunceli'nin kadın ve erkeğiyle meydana boşaldığı görülüyor. Tunceli'den ayrılıp hayatlarını başka kentlerde ve Avrupa'da kurmuş Tuncelililer de CHP'ye genel başkan olmuş hemşehrilerini coşturmak üzere meydandalar...

CHP'ye lider olduğundan beri Kemal Kılıçdaroğlu kendisinin etnik ve mezhebi kökeni üzerinde vurgu yapmaktan ısrarla kaçınıyor; Başbakan Tayyip Erdoğan'ın 'Alevi' kimliğini miting meydanlarına taşımasından etkilendiği izlenimini vermiyordu düne kadar... Dün ise, hemşehrilerinin önüne çıkıp "Tunceliliyim, Dersimliyim ve buralı olmaktan gurur duyuyorum" dedi ve bu sözleri meydandan büyük alkış aldı.

Kılıçdaroğlu CHP'yi dönüştürmekte kararlı; henüz dönüşümün hangi istikamette olacağını çok açık bir dille ifade etmese de, bu kararlılığının işaretleri artık biraz daha fazla alınabiliyor. Hemen her konuda eleştiriyor iktidarı, bunu sözünü sakınmadan yapıyor hem de; ancak ağzından 'lâiklik' veya 'irtica' gibi eski CHP'nin alâmet-i fârikası olmuş bayat sözcükler hiç çıkmıyor.

Tunceli'ye doğru yola çıktığımızda, uçak yolculuğumuz sırasında sorduğumuz hemen her soruya cevap verdi CHP lideri... Süleyman Demirel'le aday tespiti sürecinde hiç görüşmediğini söyledi. Mehmet Haberal ve Turhan Tayan gibi hep 'sağ' partilerde politika yapmış isimleri o kesimden oy almak için şahsen aday olarak seçtiğini anlattı. Kampanyada o da bir üslup sorunu olduğundan şikâyetçi; Başbakan Erdoğan'ın bazı konuşmaları için "Ben de yargıya başvuracağım" dedi.

Partisinin oyunun bu seçimde yüzde 40'ın üzerine çıkacağı beklentisinde CHP lideri; hiç değilse temennisi bu. MHP'nin baraj sıkıntısı yaşamayacağı kanaatinde. Son tartışmaların MHP'nin oylarını artırdığına inanıyor. Kasetlerle siyasi sonuç alınmasına karşı ve bundan rahatsız. "Yasadışı yollardan elde edilmiş kasetlere itibar edilmemeli" diyor. Yasadışılığın savunulur hale geldiğinden şikâyetçi. Kaseti çıkarların istifa ettirilmesini ise yanlış buluyor.

MHP'nin oyunun artmasının CHP'nin oylarını olumsuz etkileyeceği tezine itibar etmiyor. "MHP'nin oyları daha çok muhafazakâr Orta Anadolu'dan; MHP daha önce kaçırdığı oyları eski ocağına döndürebilirse güçlenir" dedi

görüşmemizde.

"Meydanlarda hangi konuya girdiğinizde en olumlu tepkiyi alıyorsunuz?" soruma, "Başbakan televizyon tartışmasına yanaşmıyor deyip meydan okuduğumda alkışlar derhal artıyor" cevabını verdi. Tunceli'de en çok alkışı "Herkesin kimliği onun onurudur" çıkışının etrafında söyledikleri aldı, ama televizyon meydan okuması da dinleyenler arasında bayağı heyecan uyandırdı.

Yağmursuz bir havada yapıldı CHP'nin Tunceli mitingi...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hoş değil, hiç hoş değil...

Fehmi Kuru 2011.05.22

Dün birbiri ardına gelen istifalarla sarsıldı MHP... Öğlen olduğunda, bir internet sitesinde "Elimizde kasetleri var" tehdidine maruz kalmış bütün MHP'liler istifa etmişti. Hem de liderleri "Bundan böyle kasetleri de çıkıksa istifalarını istemeyeceğim" demiş olmasına rağmen...

İlk aşamada dört MHP'li istifa etmişti, dün bu sayı 10'a ulaştı. Son altı kişilik grupta MHP'nin en üst düzey yöneticileri bulunuyor.

Olanın özeti şu: Kasetler siyasi hayat üzerinde sonuç alıcı etkisini sürdürmeye devam ediyor...

Mutlaka sevinenler de vardır, ama kendi hesabıma bu gelişmeden rahatsızım. Kasetlerle sonuç alma yolunun siyasi hayatta işe yaraması beni müthiş rahatsız ediyor. Böyle bir yöntemle başvuranların savunduklarını iddia ettikleri ilkelere ters davrandıklarına inanıyorum.

Siyasilerin bütün kültürlerde 'hoş görülme' ahlâki zaafı konusunda herkesten daha dikkatli olmaları gerekir. İnternette yayınlanan kasetleri yüzünden istifaya zorlanmaları da hiç iç açıcı bir sonuç değil elbette, ancak daha vahim bir ihtimal daha var: İnternette yayınlanmayan kasetleri yüzünden sürekli 'şantaj' maruz kalmaları...

Her zaman göz önünde olan, verdiği kararlarla birilerini zengin edebilecek, birilerini kârından edebilecek, ya da oyu gerektiğinde tarihin gidişini değiştirebilecek bir politikacıya şantaj kasediyle neler yaptırılmaz ki?

Yakın tarihimize bir de bu gözle bakın ve en kritik ortamlarda davranış çizgileri birdenbire kırılmış, ya da sürekli yalpalayan politikacıları göz önüne getirin: Falan neden durduk yere partisini değiştirmiş olabilir? Filâncanın tarihi önemde bir oylamadan son dakikada çekilmesinin sebebi nedir? Çok yakını olduğu bir lideri arkadan bıçaklamaya kalkan feşmekâncayı ihanete ne sevk etmiştir?

Tekrarlayayım: Siyasilerin, ahlâki standartlara uygunluk noktasında sıradan insanlardan daha dikkatli olması gerekir.

Bu gerçek, CHP'de lider değişikliğini getiren kasetle başlayan ve 10 MHP'linin biletini kendi elleriyle kesmesiyle hızlanan süreci makul görmemi gerektirmiyor. Belden aşağı yöntemleri siyasete sokmak ve bu yolla sonuç alabilmek, bir bölümü ancak gerçekleştiğinde anlaşılabilecek çok büyük zararlar getirebilir.

Günahların bu denli ortalığa serilmesinin, fâş edilmesinin daha büyük bir günah olması da cabası...

İnsanları en yakınlarının yüzüne bakamayacak hale getirmek, bunalıma ve hatta intiharın eşiğine (ne biliyorsunuz, belki de intihara) sürüklemek hiçbir mazeretin ardına sığınarak savunulamaz.

Peki de, ne yapılmalıydı?

İşte görüyoruz, bir çevrenin hedef seçtiği MHP'liler, yayınlandığında partilerini zarara uğratacak bir yanlışlığın içine sürüklenmişler... İstifa etmese miydiler? Parti yönetimi istifalarını kabul mü etmeseydi? O takdirde partileri seçmen tabanından tokat yemez miydi seçimde?

Kitlelerin dikkatinin siyaset üzerinde yoğunlaştığı -bugünkü gibi- seçime gidilen bir ortamda bu soruya makul bir cevap bulmak hayli zor gerçekten...

Zihnimdeki soruyu da sizlerle paylaşmalıyım: Ya esas hedef istifa edenler değil de MHP'nin lideriyse?

Hoş değil...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aynalar yalan söylemez

Fehmi Kuru 2011.05.23

Burada sizlerle paylaşacağım tespitimi bir çokları 'komplocu bir tez' olarak değerlendirecek, bunu biliyorum; ama ne çare, görüşüm bu: Ülkemiz tarihin en köklü dönüşüm dönemlerinden birini yaşayan dünyayla birlikte değişim rüzgârlarının etkisi altında; eskisi gibi kalabileceğini sanan veya direnirse belâyı savuşturabileceği mâl-i hülyasına kapılan, günümüzde tasfiyeye uğruyor...

Ama öyle uğruyor, ama böyle...

Şu sırada yaşanana benzer dönemlerde değişimin zorladığı kişiler, toplum kesitleri, örgütler ve ülkelerin önünde iki seçenek bulunuyor: Kendini ya bütünüyle o rüzgâra kaptırmak, ya da denetimi altına almaya çalışmak... Rüzgârı durdurma hayaline kapılan kaybediyor değişim dönemlerinde...

Rüzgâra kendinizi bütünüyle kaptırdığınızda oradan oraya savruluyor, kimliğinizi ve değerlerinizi çağın önünüze taşıdıklarına feda etmek zorunda kalıyorsunuz. Varlığınızı koruyarak çağın getirdiklerine ayak uydurmak için yapmanız gereken ise, rüzgârın hangi yönden estiğini doğru hesap edip kendinizi o istikamette yeniden konuşturmanızdır.

Turgut Özal "Kendimizi bütünüyle değişimin kucağına bırakalım" görüşüne zaman zaman kapılsa bile, genel hatlarıyla rüzgârı denetimi altına almayı hedefleyen bir çizgi izledi. Soğuk Savaş'la birlikte iki kutuplu dünya düzeni de sona eriyor ve küreselleşmenin ilk adımları atılıyordu; Özal bunu duvar yıkılmadan önce hissetti, hem kendisini ve partisini, hem de Türkiye'yi buna göre ayarladı.

Özal-sonrası Türkiye, partileri ve liderleriyle, bir oraya bir buraya savrulduysa, dünyanın gittiği yönün doğru okunmaması yüzündendir.

Değişimin zorunluluğu 'komplo' denilebilecek gelişmeleri dayatmıyor. Son zamanların modası olan kasetler "MHP bu yolla değişsin" diyen odaklar tarafından sahnelenmiyor sözgelimi... Tam tersine, istikamet belirlemede tereddüt edilen, ayak sürünen veya direnilen ortamların ürünüdür 'kasetler'; yanlış ortamlarda yanlış yöntemler kendiliğinden devreye giriyor.

Önemli olan sonuç ve sonuç da şu: Değişim önünde sonunda gerçekleşiyor...

Bu değerlendirmeye 'komplocu bakış açısı' damgasını vurmadan önce son bir yıl içerisinde gözümüzün önünde yaşananlara bir de bu gözle bakın. Yarım asırdır hep aynı kişilerin güdümüne kendisini bırakmak ve sözcülerinin dillerine pelesenk ettikleri bazı arkaik sözcükleri tehdit unsuru olarak kullanmaya devam etmek yerine, yeni yüzler ve söylemlerle toplum karşısına çıksaydı Deniz Baykal, 'kaset komplosu'na maruz kalırmıydı?

Kalmazdı. Yeniliğin uyandırdığı umutlar, komplocuların elini kolunu bağlardı da ondan kalmazdı.

Aynı durum MHP için de söz konusu. MHP değişimden nasibini almadı denilemez, almasına aldı da, yanlış yöne doğru... 'Kızılma koalisyonu' diye de adlandırılan CHP ile fikir ve aksiyon birlikteliğini amaçlayan bir değişime uğradı MHP ve kendi benliğinden uzaklaştığı gibi dünyanın gittiği istikametın yörüngesinden de uzaklara kaydı.

CHP kendisini yenileyerek mukadder âkıbetinden kurtulma çabasına girdi. MHP ise galiba hâlâ ne olup bittiğini tam anlamış değil; sürekli yanlış yerlerde arıyor suçluyu...

Suçlu arayan aynaya bakabilir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Masumiyetin sonuna doğru

Fehmi Kuru 2011.05.26

Daha başlangıçta sorumu sorayım: Seçim kampanyaları ne işe yarar?Sandığa gideceğimiz gün yaklaştıkça bu soru zihnimi daha da zorlamaya başladı.

Her partinin ne yapmak istediğini ve kadrolarını hepimiz biliyoruz; kamuoyu yoklamaları da ortada artık 'kararsız' kalmadığını, hepimizde bir kanaat oluştuğunu gösteriyor.

Buna rağmen liderler fellik fellik geziyor, ülkenin dört bir tarafından seslenmeye devam ediyor. Neden?

Kemal Kılıçdaroğlu CHP'de daha önce yapılmamış bir şeye cesaret etti: Sivas'ın doğusundaki illere de gidiyor... Bu iyi bir gelişme. Van'da ve Hakkari'de coştı ve şu ana kadar hiçbir CHP'linin ağzından işitmediğimiz 'tehlikeli' vaatleri de sıralamaya başladı. Bunu niçin yaptığını tahminde zorlanmıyoruz: Güneydoğu'da seçmenden de oy alabilmek...

Ak Parti aynı bölgeye rahatlık getiren politikalar uyguladı; daha önce hayal bile edilemeyenler bu dönemde birbiri ardına hayata geçirildi. Kürtçe dersaneler açıldı, TRT-Şeş 24 saat Kürtçe yayın yapıyor, Kürtçe propaganda dahi serbest bırakıldı. Yatırımlar, yatırımlar... Ancak Ak Parti lideri daha önce söylediklerinin hayli gerisinde mesajlar vermekte kampanya sırasında. Bunun sebebinin de biliyoruz: 'Milliyetçi' oyların bir bütün halinde MHP'ye gitmesinin önüne geçmek için...

Oylarımızı kullanıp ülkeyi kimin yöneteceğini belli ettiğimizde kampanya sırasında kitlelerle paylaşılan söylemin etkisinin dağılacağına herhalde hiçbirimizin kuşkusu yok. CHP'ye hakim olan düşünce yapısı, Kılıçdaroğlu'nun ağzından çıkan vaatler istikametinde politikalar geliştirilmesine izin vermeyecektir; CHP iktidara gelse bile... Ak Parti ise, varlık sebebine yüz çevirirse zarar göreceği için, lideri bu seçim kampanyasında kendisini ne kadar tutarsa tutsun, eli mahkum, başlattığı reformları sürdürecektir.

Ülke seçime giderken partilerin yürüttüğü kampanyaların demokrasiye zerre kadar katkısı yok; tam tersine, partiler ve liderleri olduğundan farklı görünmeye sevk ettiği için, kampanyalar, demokrasiye olan inancı azaltıyor bile.

Son birkaç haftadır gündemimizi meşgul eden ve siyasi kadroların itibarını müthiş zedeleyen kaset furiasının yaşattığı rezilliği hesaba katmıyorum bile. PKK tarafından veya ona atfedilerek tırmandırılan terörü de bir tarafa bırakıyorum...

Hem kasetler hem de terör eylemleri, kampanya sersemi haline gelen seçmenin aklını çelme amacıyla sahneleniyor.

Kampanyanın ilk günlerinde, siyasilere vatandaşa doğrudan ve kestirmeden mesaj iletme imkânı sağlayan şimdinin teknolojik ortamında, halkın karşısına çıkmak için katlanılan zahmet ve harcanan paraları anlamsız bulmakla birlikte, her yerde 'demokrasi bayramı' neşesine sebep olduğu gözleminden hareketle, mitinglere sahip çıkmıştım. Seçime beş kala bu kanaatim değişti. Bir yolunu bulup kampanyanın mantığını ve biçimini değiştirmek şart.

Demokrasinin olgunlaşma çağını yaşıyoruz ülke olarak ve kampanyaların aldığı biçim giderek masumiyeti ortadan kaldırıyor. Çirkinlikler, çirkeflikler, yalanlar, kandırmacalar gırla gidiyor ve bunların hepsi siyaseti kirletiyor.

Şimdiki görüşüm şu: Ya mitinglerden vazgeçilmeli, ya da kampanyaları sağlam kurallara bağlamalı.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Türkiye İspanya değil ama...

Fehmi Kuru 2011.05.27

Terör dün "Seçimde beni de hesaba katın" demek üzere İstanbul/Etiler'den başını uzattı.

Bunca yıldır yazıyorum, en kaçındığım şey, 'şom ağızlı' denilmeyi hak edecek tarzda davranmaktır. Bu sebeple, en aşırıyı düşünsem de okurların karşısına yumuşatılmış uyarılarla çıkarım. Çünkü olay benim bile dengemi bozdu.

Sebebi şu: Seçimleri etkilemenin, gidişi tersine çevirmenin en kestirme yolunun büyük kentlere yönelik ölümcül eylemler olduğunu teröristler çoktandır biliyor ve gerektiğinde bu yola başvurmaktan çekinmiyorlar...

Örnek isteyen İspanya'da olup bitene bakabilir.

11 Mart 2004 tarihinde Madrit tren istasyonunda büyük ve geniş çaplı patlamalar yaşandı. Olayda 191 kişi öldü, ikibine yakın insan yaralandı. O sırada iktidarda muhafazakâr Jose Maria Aznar'ın Halk Partisi (Partido Popular, ya da PP) bulunuyordu. Kamuoyu yoklamaları PP'nin rakiplerinin önünde gittiğini ve sandıktan yeniden iktidar çıkacağını gösteriyordu.

Halkın sandık başına gitmesine yalnızca üç gün kala tren istasyonunda patlayan bombalar siyasi dengeleri bozdu. Seçime ne kadar asılırsa asılsın iktidara gelmesi mümkün görülmeyen Jose Luis Rodriguez Zapatero'nun İspanya Sosyalist İşçi Partisi (PSOE) sandıkta öne geçiverdi.

2004 Mart ayından beri Zapatero tarafından yönetiliyor İspanya...

İstasyonda patlayan bombalarda 'olağan şüpheli' ayrılıkçı ETA terör örgütüydü, ancak olaya karışanların Kuzey Afrikalı olmasından hareketle eylemleri derhal 'el-Kaide'ye mâl edildi; 21 ay süren soruşturma ve araştırmalar sonunda ise ilk elde konulan teşhisi doğrulayacak bir bulguya rastlanamadı.

Üç yıl süren yargılamanın sonunda eylem herhangi bir örgüte mal edilemedi. İspanya'da o gün bugündür seçimin kaderini değiştiren terör eylemi üzerinde akla gelmeyecek spekülasyonlar yapılıp duruyor.

Eylemle ilgili bilinen ve herkesin üzerinde birleştiği tek gerçek, patlayan bombaların seçmenin davranış tarzını etkilediği ve iktidarı değiştirdiği...

Dün İstanbul/Etiler'de meydana gelen patlamada, Allah'a şükür, can kaybedilmedi. Ancak bu tür bir eylemin yapılabilir olması herkesi düşündürmeli ve yetkililerin uykusunu kaçırmalı.

Bombalamalar sonrasında İspanya'da başlatılan soruşturmada en fazla dikkat çeken nokta, güvenlik güçlerinin sergilediği dehşetengiz zaaflar ve beceriksizliklerdi. İhbarlar üzerinde yeterince durmamış, tehlikenin nereden gelebileceğini öngörememiş, ipuçlarını değerlendirememiş ve ülkeyi derinden sarsan, siyasi dengeleri değiştiren eylemleri engelleyememişti güvenlik güçleri...

Meydana geldiği dönem ve ortam ne kadar benzese de başka bir ülkede yaşananın Türkiye'de de aynen tekrarlanacağı elbette ileri sürülemez. Yine de olağanüstü dikkatli olmakta yarar var.

Türkiye bu seçimle bir yol ağızına geldi. Son dokuz yıldır uygulanan politikaların dört yıl daha devamı ihtimalinden uykuları kaçıan, bunun mutlaka önüne geçilmesine çalışan kişiler, çevreler ve örgütler olduğunu biliyoruz. Sıradan bir seçim gözüyle bakmıyor o tipler 12 Haziran seçimine, bir 'var olmak-yok olmak' randevusu sayıyorlar.

Böyle ortamlarda terör başını gösterirse korkarım....

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yerelde ileride olan hâlâ Ak Parti

Fehmi Kuru 2011.05.29

Seçim kampanyası iyi güzel de, olumsuz mu olumsuz yönleri de hiç az değil. Partilerin ekişmesi '2+2=4' bedahatinde olan gerçeklerin bile kampanyada ters yüz edilmesine yol aabiliyor. Sandıktan bir oy fazla çıkarmak uğruna geçmiş de gelecek de riske atılabiliyor.

rnek isteyene, son günlerde gündemi işgal eden 'özerk yerel yönetimler' üzerine patlayan kavga yeterli.

CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu Hakkari'de Avrupa Konseyi'nin 'Yerel Yönetimler zerklik şartı'nı bütünüyle uygulamaya koyacaklarını açıkladı. İktidar partisi bundan derhal BDP sözcülerinin ağzına sakız ettikleri 'demokratik özerklik' talebine destek sonucunu çıkardı. Suçlayıcı ifadeler, kınayıcı sıfatlar havada uuşup duruyor.

Yanılmayı çok isterim, ama galiba son durum şu: Kılıçdaroğlu'nun yeni söylemi partisi iinden de tepki gördü; ilk çıkışından sonra aynı talebi ağzına almakta zorlanıyor CHP lideri...

Avrupa Konseyi'nin 'Yerel Yönetimler zerklik şartı'na Türkiye'nin taraf olduğu, çekince konulan dokuzu dışındaki maddelerine uymayı TBMM kararıyla taahhüt ettiği bir gerçek...

Bir başka gerçek de şu: 'Kürt sorunu' da denilen teröre bulanmışlığımız olmasaydı 1988'den beri hukuk mevzuatının bir parçasına dönüşen 'şart' bütün maddeleriyle bizde de uygulanır ve topyekn kalkınmanın bölgesel motoru haline dönüşürdü; çekincelerin kaldırılması sorunun çözümünde olumlu bir rol oynayabilir.

Yerel yönetimlerin güçlendirilmesi için Ak Parti hükümeti bir reform paketi hazırlamış, 'yerinden yönetim' ilkesini her yönden uygulamaya geçirecek yasa CHP muhalefetine rağmen Meclis'te yasalaşmıştı da... Bugün hâlâ konunun tartışma gündeminde bulunması dönemin Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer yüzündendir... Yasa Sezer'den veto yediği için uygulanamadı.

Hemen bütün Ak Parti belgelerinde yerel yönetimlerin güçlendirilmesi, sorunların yerinde çözümü bir vaat olarak tekrarlanıyor; 2011 Seçim Beyannamesi'nde bile...

Oysa 'yeni CHP' kampanyada belki de ilk ve tek yararlı katkısı bu alanda sağlıyor ve Ak Parti'ye geçmişte çektirdiği sert muhalefetten bu konuda vazgeçiyor; buna karşılık Ak Parti sözcüleri şimdiye kadar uğruna büyük mücadele verdikleri 'yerel yönetimler reformu' aleyhine tavrı alabiliyor...

Tavır almasalar bile, tartışma sırasında kullandıkları dil sanki böyle bir tavır varmış gibi yorumlanmaya müsait...

Görüntüde bir yanlışlık var, ama hangisi yanlış?

CHP'deki değişimde şükrü Elekdağ'ın Kılıçdaroğlu için hazırladığı bir raporun etkili olduğu anlaşılıyor. Her sıkıştırıldığında "Arkadaşlar konu üzerinde çalışıyor" cevabını veriyordu ya CHP lideri, 'arkadaşların' hiç değilse bu konu üzerinde çalıştığı böylece ortaya ıktı. 'Toplumsal Mutabakat ve Milli Bütünleşme' adını verdiği raporunda, Elekdağ, taraf olunan 'Avrupa Konseyi şartı'na konulmuş gerekçelerden vazgeçilmesinin Türkiye için kazanım olacağını vurguluyor.

Ak Parti'nin 'yerel yönetimler reformu' ile mukayese edildiğinde CHP'nin geldiği nokta daha ileri değil, daha geri...

Peki de bu tavır ne?

En başta söyledim ya, kampanya yüzünden...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tabloda tek değişiklik

Fehmi Kuru 2011.05.30

Seçime iki haftadan az bir süre kaldığı halde tablo hâlâ aynı; kamuoyu yoklamaları sandıktan 2007 genel seçimi sonucuna benzer bir tablo çıkacağına işaret ediyor.

Yine dört partili bir Meclis olacak, partiler yine aynı şekilde sıralanacak...

Vatandaşın ülkeyi dört yıl daha yönetme yetkisini Ak Parti'ye vereceği anlaşıyor.

Yine de önemli bir değişiklik şimdiden kendini belli etmeye başladı: TBMM'de anamuhalefet görevi yeniden CHP'ye kalacak kalmasına, ama 'yeni CHP' eskisinden farklı olacak...

Kampanyaların seçmen karşısına çıkan parti liderleri ve sözcülerini eğitmek gibi bir işlevi de var. Seçmen neleri önemsiyor, hangi vaatlere olumlu tepki veriyor, nelerin deşilmesinden hoşlanmıyor; gözünü, kulağını açık tutan bir siyasetçi seçmeniyle karşı karşıya geldiği süre içerisinde bu mesajları doğrudan alabiliyor.

Dün bir kahvaltı masasında buluştuğum CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu ile partisinin yetkilileri, görebildiğim kadarıyla, bu süreci iyi değerlendiriyor. Liderin kampanyanın başlangıcındaki tutukluluğu gitti, yerini kendine güven aldı. Daha da önemlisi, önceleri dillendirmekten kaçındığı CHP'ye yabancı bazı tespit ve teşhisleri kitlelerle paylaşma cesareti buluyor Kılıçdaroğlu...

Özellikle kendinden öncekilerin karşısına çıkmaya cesaret edemediği Doğu ve Güneydoğu seçmeni ile karşılaştığından bu yana, CHP lideri, daha fazla demokrasi ve daha fazla özgürlük vurgusu yapmaya başladı.

Ak Parti bundan rahatsızlık mı duymalı?

Her parti alabileceği oyun azamisinin sandıktan çıkmasını bekler ve seçim gününe kadar gözünü bu hedeften ayırmaz; bu sebeple de CHP'nin kampanya boyunca geçirdiği değişimi rakibi tam fark edemeyebilir, fark ettiğinde hedefin gerisinde kalacağı endişesiyle bu gelişmeden hoşlanmayabilir.

CHP'nin yeni versiyonu, seçimden iktidarını pekiştirerek çıkması beklenen Ak Parti'ye, kendisini "Lâiklik elden gidiyor" yaygarasına kilitlemiş eski CHP'den hiçbir zaman görmediği bir işbirliği anlayışı sunabilir oysa... Ülkenin kökleşmiş sorunlarının çözümünde hep CHP engel çıkarıyordu; Kılıçdaroğlu'nun 'yeni CHP'si ise hemen her alanda değiştirdiği, dönüştüğü mesajını vermekten geri durmuyor.

Hepinizin aklına aynı sorunun üşüşüğünü biliyorum: Seçimde oyunu artırabilmek için özgürlükçü ve demokrat vaatlerle vatandaşın karşısına çıkan yeni CHP, seçim-sonrasında aynı özgürlükçü ve demokrat konumunu muhafaza edecek mi bakalım? Ya CHP bildiğimiz eski 'tutucu' haline dönüverirse?

Elbette böyle bir ihtimal bütünüyle geçersiz değil; özünü değiştirmeden söylemini yenileyerek vatandaş karşısına çıkmış ve sonradan dönmüş partilerden çok çekildi geçmişte... Kılıçdaroğlu'nun kendisinin kısa liderliğinde bile tevil yoluyla döndüğü sözleri, vaatleri olduğu biliniyor. Hele bir de beklediğini bulamasın, şimdiki söylemini değiştirmek CHP için fazla zor olmayabilir.

Az aldatılmadı bu toplum, CHP bunu bir kez daha deneyebilir.

CHP'ye kampanya sözlerini hatırlatmak, bugün savunduğu ilkeleri, çözüm tekliflerini tekrarlayarak özgürlükçü açılımlarda desteğini arkasına almaya çalışmak görevi iktidar partisine düşüyor.

Yeni Meclis eskisinden farklı olacak...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Diyarbakır, Erdoğan'a moral verdi

Fehmi Kuru 2011.06.02

Öğle saatlerinde İstanbul'da düzenlenen toplantıda partisinin 'yeni' Diyarbakır ile ilgili projelerini tanıtan Başbakan Tayyip Erdoğan, çalışmanın esas muhataplarının aynı saatlerde sıkı bir yağmur altında kendisini beklediğini herhalde bilmiyordu.

İki saate yakın gecikmeli geldi Erdoğan, yağmura rağmen İstasyon Meydanı'nı dolu buldu.

Ak Parti'nin bölgedeki en ciddi rakibi BDP; daha doğrusu baraj yüzünden BDP tarafından bağımsız gösterilmiş olan adaylar... BDP bu seçimde yalnızca daha çok milletvekili çıkarmakla yetinmek niyetinde değil; Ak Parti'den fazla oy alarak bölgenin en büyük partisi olduğunu herkese göstermek istiyor.

Hakkari'de Başbakan küçük bir kalabalığa konuşmak zorunda kaldı; ilin neredeyse bütün dükkan ve mağazaları saatler boyunca kepenklerini aç(a)madı.

Benzer bir beklenti Diyarbakır'da da vardı. Sabah havaalanından kente doğru yol alırken Erdoğan'ın konvoyunun da geçeceği dış mahallelerdeki dükkanların burada da kapalı olduğunu fark ettim. Ancak kepenklerin çoğu sonradan açıldı. Diyarbakır kent merkezi, Başbakan Erdoğan'ı, coşkusunu özellikle göstermeye özenir bir hareketlilikle karşıladı.

Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da, Ak Parti, oylarının konsolide olduğu, daha önce oyunu aldığı insanların her durumda kendisinden vazgeçmeyeceği varsayımıyla bir kampanya yürütüyor. Esas ağırlığı daha önce az oy alabildiği sahillerin ve bazı büyük kentlerin seçmen kitlelerini etkilemeye verdiğini çok belli ediyor. Kampanyada görev alanlar, kamuoyu yoklamalarına yansıyan yüksek oranların, bu kabullerinin doğruluğuna işaret ettiği kanaatindeler.

Tabii bu tercih, Başbakan Erdoğan'dan ve Ak Parti sözcülerinden alıştıklarını duyamama sonucu doğurmuş bölge seçmeninde. Aday seçiminden, kampanyada kullanılan sloganlara ve partiler arası atışmalar sırasında kullanılan dile kadar pek çok unsur bölgede sıkıntılara yol açmış gibi... Diyarbakır mitingi, Ak Parti tarafından hafif kırıklığı tamir etme fırsatı olarak kullanıldı.

Kırıklık geçti mi, kırıgın hissedenenlerin gönlü alındı mı?

Herkesin burada da birbirine sorduğu bu sorunun belirgin bir cevabı yok: Başbakan Erdoğan'ın illerine önem vermesi, projeler hazırlatması, partisinin önemli isimleriyle karşılarına çıkması, hoşlarına gidecek biçimde hitabı herhalde soğukluğu gidermede rol oynamıştır; ancak önceki yıllarda daha ileri vaatler işittikleri, CHP bile son zamanlarda tavır değişikliğine gitme ihtiyacı hissettiği için, söylenenleri yeterli bulmayanlar da mutlaka olmuştur.

Başka partilerden Ak Parti'yi ayıran önemli bir farkı burada daha görünür halde buldum: Parti mensupları 'ikbal' derdinde değiller... Geçen dönem TBMM'de illerini başarıyla temsil etmiş pek çok milletvekili, listelere konulmadıkları halde, seçim bölgelerinde canla başla çalışıyor. Diyarbakır'ın ve çevre illerin hemen bütün eski milletvekilleri mitingdeydiler.

Kepen kapattırarak, insanları miting meydanlarından caydırarak iradeler üzerine ipotek koymanın yanlışlığını BDP'nin de artık anlaması gerekiyor. Siyaseten güçlü olmak ile zor kullanarak güçlü görünmek aynı şey değil çünkü.

Diyarbakır'da Başbakan'ın moralinin bozulacağını sananlar yanıldılar.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Her şey oydan ibaret değil

Fehmi Kuru 2011.06.03

DİYARBAKIR- CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu ve Başbakan Tayyip Erdoğan'ı takiben hafta sonu MHP lideri Devlet Bahçeli de buraya gelecek. Meclis'te temsil edilen partilerin liderlerinin her ile gitmesi, vatandaşlarla kucaklaşması, mesajlarını iletmesi, oy talep etmesi kadar doğal bir olay olamaz.

Olamaz da, Devlet Bahçeli "İnadına gideceğim" diyerek Diyarbakır'a da uğrayacak olmasını 'olağanüstü' hale getirdi.

Bölgenin belli başlı diğer kentlerinde olduğu gibi Diyarbakır'da da BDP ve Ak Parti dışında ilgi gören pek parti yok. Son genel seçimde oyların neredeyse bütünü bu iki parti arasında paylaşılmıştı. 12 Haziran seçimi bu bölgede yine iki parti arasındaki rekabete sahne olacak. Birkaç il dışında CHP ve MHP'nin milletvekili çıkartabilmesi hayli zor.

Zor olsa da her parti liderinin uğramayı ihmal etmemesi gereken illerin ilk sıralarında Diyarbakır geliyor.

Önemin sebebi çok açık: Türkiye'nin seçim-sonrası nasıl bir ülke olacağını büyük çapta 'Kürt sorunu' ile nasıl baş edeceği belirleyecek. Şiddetin yerini karşılıklı anlayış mı alacak, savaşı geride bırakarak barışa mı ulaşılacak, birliktelikten refah mı doğacak?

Şimdinin dünyasında 'gönüllü birliktelik' dışında bir yapıştırıcı bulunmuyor. Dünya bir yandan şiddeti devre dışı bırakan anlayışı benimsiyor, bir yandan da dayatmacılık ve zorlama sahneyi terk ediyor.

Mısır'da Tahrir Meydanı'nda toplanan gençlerin simgelediği yeni dünya bu ve bu dünyaya ayak uyduramayan ülkeler zor duruma düşüyorlar. Geçmişte hôt zötle üstü örtülmüş, yasaklarla sansürlerle başkalarının öğrenmesi engellenmiş gerçekler artık gün ışığına çıkıyor; asimilasyon politikalarıyla sindirilip bastırılmış insanlar haklarını talep edip mutlaka alıyorlar.

Dünün ölçüleriyle bugünün sorunlarına çözüm bulmak imkânsız. Bugünün sorunları bugün çözülmezse daha farklı ve nahoş çözümler gündeme gelebiliyor.

Ak Parti lideri boşuna gelmedi Diyarbakır'a, CHP lideri de öyle... MHP liderinin de gelmesi ve bu yeni gerçeği anladığını belli etmesi beklenir.

İnadına değil, koşa koşa... Sadece Diyarbakır'a değil, bölgenin diğer kentlerine de...

Bölgede siyasi hakimiyet mücadelesi veren BDP'yi de yanlışlığından vazgeçirmenin yolu bu.

Hep biliyoruz, BDP "Burası benden sorulur" mesajını vermek için istemediği siyasilerin bölgeye gelişini zorlaştırdı bugüne kadar. Tayyip Erdoğan Hakkari'ye gittiğinde BDP'nin esnafa kepenk kapattırması yanlışlıktı. CHP liderinin oldukça seyrek bir kalabalığa hitap etmesi de muhtemelen BDP'nin "Gitmeyin" telkininin sonucuydu. Aynı yanlışlık MHP lideri geldiğinde de sürdürülecek mi?

Sürdürülmemeli. İnsanları korkutarak meydanlardan uzak tutmak, birilerine, bunu yapanlar için, "Ne kadar da güçlüler" dedirtebilir; ancak meydanların iki taraflı öğreticiliğinden korkulduğunu da ele verir bu tür bir davranış biçimi... Bireyler ve kitleler meydanlarda haykırarak veya susarak mesaj verir; liderler de gidebildikleri yerlerdeki insanlar ve onların tepkilerinden etkilenir.

Diyarbakır Devlet Bahçeli'yi 'inadına' iyi karşılamalı.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İngilizler CHP'ye oy vermenizi istiyor

Fehmi Kuru 2011.06.04

Henüz ülkemiz medyasına bu âdet gelmedi; Batı ülkelerinin çoğunda, gazeteler, seçimde hangi partiye oy verilmesi gerektiğini bir başyazıyla okurlarına duyurur. Sözgelimi, ABD'de, New York Times, Washington Post, hatta San Jose Mercury News hangi başkan adayına oy verilmesini istediğini seçime beş kala ilân eder.

Âdetin bizim kıyılarımıza vurmamasının sebebi, belli başlı gazeteleri çıkaranların gönlünün aynı partide olduğunun öğrenilmesinin istenmemesidir herhalde. Bakmayın 'yandaş medya' muhabbetine; gazeteler siyasi eğilimlerini açıklasalar, CHP, bugün yine açık ara birinci gelir.

Dün bir ilk yaşandı: İngiliz Economist dergisi Türkiye'yle ilgili uzunca bir başyazı yayımladı ve bizleri CHP'ye oy vermeye çağırdı. Başyazı şu tavsiyeyle bitiyor: "Yeni hükümeti de Ak Parti'nin kurması kesin gibi; ama biz, Türklere CHP'ye oy vermelerini tavsiye ediyoruz. Mr. Kılıçdaroğlu'nun partisinin güçlenmesi, hem anayasayı daha da kötüleştirecek tek yanlı değişikliklerin riskini azaltır, hem de gelecek seçimi kazanması için muhalefete bir miktar şans tanınmış olur. Bu, Türkiye demokrasisi için en iyi garantidir."

İlk bakışta garip gelse de dünyanın aldığı yeni biçime uygun bu açıklama. Türkiye önemli bir ülke, burada kimin iktidara geleceği başkalarını da yakından ilgilendiriyor. Eskiden gizliden gizliye yürütülen çalışmalar, kulaktan kulağa fısıldanan temenniler, şimdilerde açıktan açığa dillendiriliyor. İngiliz kurulu nizamıyla ve dünyadaki etkin güçlerle paralel olarak, Economist dergisi editörleri de, (olmayan) oylarını CHP'den yana kullanmış oldular.

Neden acaba? Seçimlerde insanlar oyunu pek çok mülâhazayı göz önünde bulundurarak kullanır. Ekonomik durum, işsizlik, istikrar, asayiş/güven ve geleceğe duyulan umut bu mülâhazaların başında gelir. İngiliz dergisi iktidardaki partiyi bu alanlarda başarısız bulmuyor; tersine "Ekonomi iyi" diyor... Pek çok ülkeye ilham kaynağıymış Türkiye. Hükümet reformistmiş, başarılı bir dış politika çizgisi izliyormuş, asker-sivil ilişkilerini iyi yönetmiş...

"Peki de neden CHP?" sorusuna yalnızca "Basın özgürlüğü zedelendi, güçlü bir biçimde yeniden iktidar olduğunda, AKP, anayasayı tek başına değiştirmeye kalkışabilir" cevabı geliyor...

Ak Parti'nin 'basın özgürlüğü' konusunda aldırışsız bir görüntüsü var, evet, ancak kolayca düzeltilebilecek bir durum bu. Bundan hareketle anayasada yapılacak değişiklik endişesiyle CHP'ye oy verilmesini istemek, biraz fazla 'komplocu' bir yaklaşım olmuyor mu?

Hem de aydınların pek çoğu "Ak Parti seçimden güçlenerek çıktığında anayasa değişikliği sözünü unutabilir" kaygısı taşıırken?

İngilizlerin temennisi ile son zamanlarda "Seçimden CHP birinci parti çıkacak" görüşü tartışılan bir işadaminin ve iki yıl önce "Merak etmeyin, ilk seçimde iktidar değişir, sandıktan CHP-MHP koalisyon hükümeti çıkar" beklentisini Amerikalı diplomatlara aktaran ülkemizin en büyük holdingi patronunun görüşleri ne kadar örtüşüyor, değil mi?

Sormaya gerek yok, ama yine de sorayım: Washington oyumuzu hangi partiye vermemizi ister?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yabancılar "Oyunuzu CHP'ye verin" diyor, ama...

Fehmi Kuru 2011.06.06

Artık o sorunun cevabını biliyorum: Amerikalılar da oyumuzu CHP'ye vermemizi istiyor...

İngiliz 'Economist' dergisinin CHP'ye oy vermemizi istediğini kayda geçiren son yazımı, "Acaba Washington hangi partiye oy vermemizi ister?" sorusuyla bitirmiştım. New York Times (NYT) gazetesi fazla merakta bırakmadı. Amerikalılar da oyumuzu CHP'ye vermemizi istiyor. İyi mi?

Economist dergisiyle NYT gazetesinin konuya ilişkin yazıları birbiri ardına okunduğunda aradaki müthiş benzerlik göze hemen çarpıyor. Yazılar birbirinin karbon kopyası sanki. İki yazıda da, Ak Parti'nin başarıları övülüyor, iki yazı da CHP'yi göklere çıkarmıyor... İkisinin dediği de aslında aynı kapıya çıkıyor: Ak Parti bu seçimden anayasayı tek başına değiştirmeye kalkışacak kadar güçlenerek çıkmasın...

Belli ki, dünya seçkinleri, sözcüsü konumundaki bu iki yayın organıyla, Türkiye'deki seçime müdahale kararı almış...

Ak Parti sözcüleri ve özellikle de Başbakan Tayyip Erdoğan yabancıların seçime müdahalesine karşı çok sert tepki verdiler. Haklılar. Ancak böyle bir müdahaleye kendilerinin yol açtığını sevinerek görmeleri gerekir.

Son sekiz yılda, ekonomisi güçlü, demokratik altyapısı sağlam, dış politikası iddialı 'birinci lig oyuncusu' bir ülke haline geldi Türkiye; böyle olduğu için bizdeki gelişmelere seyirci kalamıyor yabancılar...

İstediklerinin yerine gelmesi için yabancıların eskiden sürece doğrudan müdahalesi gerekmiyordu; aynı sonucu verecek iç mekanizmalar vardı çünkü... Şimdilerde 'darbeci' kimliğiyle mahkeme önüne çıkarılma endişesi yaşayan Kenan Evren, 12 Eylül (1980) sonrasında, "Turgut Özal'ın partisine oy vermeyin" konuşmasıyla seçime müdahale etmişti. En son müdahaleyi de, askerler, 27 Nisan 2007 tarihinde internet sitelerine koydukları 'e-muhtıra'yla cumhurbaşkanı seçiminde gerçekleştirmişlerdi.

Şimdi Kenan Paşa yok, askerler de müdahaleye iştahlı görünmüyor; istedikleri sonucu almak için kendileri doğrudan müdahale etmek zorunda yabancıların...

Önce İngilizler sonra Amerikalılar, iki etkili yayın organı aracılığıyla "Oylar CHP'ye" mesajını verdilerse, bunun bir sebebi Türkiye'nin artık 'birinci lig' oyuncusu sayılması, diğer sebebi de alışılmış yerli müdahalelerin bugünün Türkiye'sinde artık yapılamıyor olmasıdır.

"Kendim ettim, kendim buldum" dünyası bu Ak Parti için...

Yabancıların müdahalesi etkili olabilir mi?

Gerçek kaygılarla hareket etseler, makul gerekçeler ileri sürebilseler etkili olabilirdi; ancak "Ak Parti anayasayı değiştirecek çoğunluğu elde ederse felâket olur" iddiası, etki uyandıracak bir mantığı yansıtmıyor. Yıllardır değişmesine çaba gösterdiğimiz darbeci anayasayı sıfırdan yazma fırsatı doğurabilecek bir gelişmeden neden korkalım, çekinelim ki?

En büyük şansı tanıyan kamuoyu yoklaması seçimle doğrulansa bile, Ak Parti'nin anayasayı tek başına değiştirecek çoğunluğu yakalaması imkânsız...

Böyle bir durumda, yabancıların "Aman ha!" uyarısı gerçekten anlamsız kaçıyor.

Darbecinin uyarısı, askerin korkutması geride kaldı, şimdi de yabancıların müdahalesini geçersiz kılabilirsek...

Yalnızca kendi dinamikleriyle çalışan çağdaş bir demokrasimiz olacak diye umutlanabiliriz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Anayasayı bu defa halk yazacak

Fehmi Kuru 2011.06.08

Bir partinin anayasayı tek başına ve referanduma gitmeksizin değiştirecek bir çoğunlukla seçimden çıkmasını imkânsız görenlerdenim; böyle bir sonuç, MHP'nin baraja takılması ve o partinin yüzde 60'a yakın oy almasıyla

gerçekleşebileceği için...

'Economist' dergisinin başlattığı furyada pek çok yabancı yayın organının "Ak Parti tek başına anayasayı değiştirecek çoğunluğu bulabilir, oyunuzu CHP'ye verin" müdahalesi dünya seçkinlerinin benimle aynı görüşte olmadığını düşündürüyor.

Dünya seçkinlerinin içimizdeki uzantıları "CHP birinci parti olacak" diye iddiaya giriyorsa da, dışarıdan bakana Türkiye besbelli farklı görünüyor. Öyle olmasa, bu kadar çok sayıda yabancı gazete, dergi ve ajans, kendi güvenilirliklerini riske atma pahasına, böylesine yalvar-yakar olur muydu?

Herhalde olmazdı.

Yabancıların derdini anlamakta yine de zorlanıyorum. Ak Parti'nin sekiz yıllık iktidarı sırasında gerçekleştirenleri küçümsemiyor; tam tersine "CHP'ye oy verin" tavsiyesinde bulundukları yazılarda bile iktidar partisini övmekten kendilerini alamıyorlar. Daha çok üzerinde durdukları ve karşı çıktıkları konu, 'anayasa değişikliği'...

Seçimden 367'den fazla milletvekiliyle çıkarsa, Ak Parti'nin, 'otokratik' özellikli bir anayasa hazırlayacağına inanıyor yabancılar... Hepsi de sözbirliği etmişcesine, "Bu olmamalı" diyorlar...

Bizi bizden fazla düşündükleri için hepsine teşekkür etmeliyiz. Gerçekten de 'yeni Türkiye'nin en az ihtiyacı olan, devletin ve devleti temsil edenlerin elinin daha da güçlendirildiği bir anayasadır. Yetkilerin mümkün olduğu kadar çok ele yaygınlaştırıldığı, yerelde yerinden yönetim ilkesini benimsemiş, hak ve özgürlüklerin genişletilip tahkim edildiği, dünyayla uyumlu bir anayasa yerine, bunun tam tersi bir anlayışı yansıtan bir anayasa aramaya gerek de yok...

Gerek yok, çünkü değiştirilmesi istenilen 1982 Anayasası öyle bir anayasa zaten... Şimdilerde savcıların "Neden demokrasiye müdahale ettiniz?" sorusuna muhatap edilen darbeci generaller kendileri yönetimden gittikten sonra bile gölgelerini siviller üzerinde hissettirecek bir metin hazırlatıp oylatmışlardı.

1982 Anayasası, sonradan gerçekleştirilen değişikliklere rağmen, üzerine sinmiş baskıcı özellikleri sırtan bir anayasadır. Beklediğimiz, seçim sonrasında oluşacak yeni Meclis'in, bütün renkleriyle elele vererek, daha demokrat, daha özgürlükçü ve daha katılımcı bir anayasa hazırlamasıdır.

Kampanya sırasında yaptığı bütün konuşmalarda, Başbakan Tayyip Erdoğan, tam da öyle bir anayasa vaadinde bulunuyor. Aksi zaten düşünülemez; bugünün dünyasında Türkiye'nin hak ettiği konuma yükselmesi ve kendisinden beklenen rolleri oynayabilmesi için, insanların daha özgür, sisteminin daha demokrat ve anayasasının da hukuku üstün tutan bir mantığı yansıtır olması şarttır.

"Anayasayı değiştireceğiz" vaadine olumlu tepki veren seçmenlerin hemen hepsi, bunu, çağdaş bir anayasa beklentisiyle yapıyor. En az 367 milletvekili bir Meclis grubu, iktidar partisine, halka gitmeden de anayasayı değiştirme imkânı sağlıyor; ama doğru olan, Meclis'te nasıl bir çoğunluk desteğiyle hazırlanırsa hazırlansın, yeni anayasayı halkoyuna sunmaktır.

Merak edilmesin, öyle de olacaktır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Medya seçimi şimdiden kaybetti

Fehmi Kuru 2011.06.09

Kısa pantolonlu haliyle gazete okumaya başlayan, seçim kampanyalarına ilgi duyan biriyim; medyanın bu seçim öncesinde olduğu kadar 'partizanlaştığını' hiç mi hiç hatırlamıyorum...

Eli kalem tutan, kendilerine köşe tahsis edilen kişilerin siyasete ilgi duymaları, bir partiye sempati beslemeleri elbette çok doğal; gazete çıkaran, gazetede yazan insanların da bir siyasi eğilimi var ve bu eğilimin yazılarına yansımaları da garipseymeyiz. Bugüne kadar hangi partiye oy verdiğimi veya vereceğimi bir kez bile ilân etmediğim halde, oyunun rengini önceden belli edenleri asla kınamam.

Peki nedir bu seçimle ilgili olarak şikâyet konusu yaptığım medyadaki 'partizanlık'?

Seçime gidilen günler, haberler ve yorumlara ilginin arttığı dönemlerdir. Böyle dönemlerde gazetelerin satışları olumlu etkilenir, televizyonlarda tartışma programları daha fazla izlenir. Ayrıca, yurt içi ve dışında yaşayan nice insan, internet sayesinde, hergün satın aldığı gazetenin haberleri ve yorumları yanında başka gazetelerde çıkanları da izleyebiliyor bugün...

Kim, nerede, ne yazıyor, dikkatli okur her şeyin farkında...

Bu seçimde medyayla ilgili olarak ilk tespitim şu: Siyasi yorumcuların pek çoğu, ne hikmetse, mesleki kariyerlerini sandığa yansıyacak iradeye bağlamış görünüyor...

Gönüllerinin hangi partide olduğu zaten belli olan nice kalem, son iki ayı, parti liderlerini bile sollayacak biçimde geçirdi, geçiriyor. Oyunu vereceği partinin vaatleri istikametinde kamuoyunu aydınlatma görevi üstlense, ya da beğendiği liderin iddialarına açıklık getirse hepimiz yararlanacağız. Hayır, taraflı yazarların bütün ilgileri karşı oldukları partinin başarı şansını azaltmaya yönelik...

'Yandaş' diye bir sıfat icat ettikleri için ellerini daha da serbest hissediyorlar. İktidar partisine 'yandaş' olduğunu ileri sürdükleri kişilerin varlığı onların yaptıklarını kendi gözlerinde 'meşru' kılıyor. İktidar partisile ilgili tezvirat ve tahrifatları yaparken, habbeyi kubbe haline getirirken bu yüzden daha rahat hareket ediyorlar.

Pazar günü yapılacak seçime kadar bu davranış tarzının dozu daha da artarak devam edeceğe benziyor...

Eskiden seçim öncesinde 'partizan' gazeteleri ve o gazetelerin 'partizan' olduğu bilinen yazarlarını, haberleri ve yazılarıyla karşı çıktıkları partilerin yöneticileri de "Nerede hata yaptık?" merakıyla okur, eleştirilerini kampanyalarında değerlendirirdi. Şimdi ne görüyoruz? Karalama yarışında tarafı oldukları partinin liderinden daha ileri gittikleri bile oluyor; iktidar partisi, medyanın da içinde yer aldığı bir büyük cepheyle mücadele ettiği hissine kapılıyor.

Yabancı medya da Ak Parti'nin gücünün tırpanlanmasını istiyor, ancak bunu sekiz yıllık iktidarının hakkını teslim ederek yapıyor.

Bizim medyadaki dengesiz saldırılar yüzünden, siyasetin içinde yer alanlar, hangi partide saf tutmuş olursa olsunlar, her gün göz gezdirmek zorunda oldukları değişik gazetelerde karşılarına çıkan taraflı haber ve yazıları okudukça medyaya saygılarını yitiriyorlar. Okurlar da öyle...

Bu seçimin kaybedenleri arasına şimdiden medyayı yazabilirsiniz.

Tabloya dıştan bakınca görünen

Fehmi Kuru 2011.06.11

Önceki akşam hükümetin önemli bir ismine seçim tahminini sorduğumda "Siz daha iyi bilirsiniz" dedi ve ekledi: "Sürecin içerisinde yer alanlar bazen tablonun bütününe göremeyebiliyor..."

Bazen değil, genellikle öyle. Herhangi bir konuda taraf olanlar, içinde yer aldıkları tabloyu tam değerlendiremiyor, kimi zaman kötümser çoğu zaman fazlaca iyimser sonuçlara kendilerini kilitliyeabiliyor.

2007 seçimi ve 2010 referandumunda Ak Parti yöneticileri sandıktan beklediklerinden yüksek sonuç aldılar; muhalefet partileri ile destekçileri ise kendilerini daha büyük bir başarıya hazırlamışlardı.

Pazar günü yapılacak seçim öncesinde durum daha karmaşık; bazen bayağı yükseliyor beklentiler, bazen de ciddi endişelere kapılabiliyor siyasiler... Bu ruh halini her gün bir kanalda gazetecilerin, bir yerlerde kalabalıkların önüne çıkan liderlerin görüntüsünden çıkarmak mümkün olabiliyor.

Konunun sandığa dönük yüzü bu.

Tablonun içinde yer alanlar açısından esas dikkat edilmesi gereken, etraftaki kalabalık ve gürültü yüzünden siyasette üstlenilen misyonun kaybedilmemesi, yapılan ve söylenilenlerin misyonla ters düşer hale gelmemesidir. Bütün partiler için geçerli olan bu nokta, sekiz yıldır ülkeyi yöneten ve sandıktan iktidarını tazeleyerek çıkması beklenen Ak Parti için özellikle önemlidir.

Seçmen davranışının her yerde ve her zaman geçerli bir biçimi yok; geçmişte oy getirmiş sloganları ve vaatleri bugün tekrarlayan gülünç bile olabilir. İnsan değişken bir yaratık; bu yüzden de siyasi başarı için zamanın ruhunu yakalamak ve onu güzel bir formüle dönüştürmek gerekiyor. Barış döneminde savaştan savaş döneminde barıştan söz etmek, bolluk içinde yüzülürken fakir-fukara edebiyatı yapmak, temel ihtiyaç maddeleri bulunmazken lükse tamah ters tepebilir.

Oy toplama hevesiyle kürsülere ve ekranlara taşınan dikenli konular iktidara yükseltebilir partileri; ancak hevesle edilmiş lâfların başarısızlığa sürüklenme ihtimali de fazladır. Kampanyalar, oy getireceği varsayılan her şeyin kullanmasının mübah olduğu süreçler değildir çünkü. Her siyasi parti liderinin sırtında, seçime gidilirken, birer yumurta küfesi asılıdır; büyük maharet sırtta taşınan yumurtaların mümkünse hiçbirini kırmadan koltuğa oturabilmektedir.

Partilerin öndegelenleri sırtlarında 'kırılacak madde' taşıdıklarını seçim kampanyası hayhuyu içerisinde tam fark edemeyebiliyor...

Fark etselerdi, onlar seçilsinler iktidar olsunlar diye geceli-gündüzlü çalışan, rahatını bozma pahasına yollara düşen, lideri geliyor diye meydanları dolduran, adam-adama markajla başarıyı artırma gayreti gösteren, tek bir oy bile zayi etmemek için sandık nöbeti tutan binlerce, yüzbinlerce, milyonlarca insanın hatırına biraz daha dikkatli olurlardı.

İktidarı da muhalefeti de, dünyanın büyük bir altüst oluş yaşadığı günümüz ortamında Türkiye'nin kazandığı ve daha da kazanabileceği değere uygun bir konuma erişebilmesi 'misyonu' ile görevli; kendilerine omuz ve oy veren insanlar görevlerini en güzel biçimde yerine getirmelerini bekliyor onlardan...

Şimdi de, seçimden sonra da...

Tabloya dıştan bakınca görünen budur.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bütün yasaklar yasaklanmalı

Fehmi Kuru 2011.06.12

Bu yazıyı herkesin 'tarihî' bulduğu bir seçimin yapıldığı gün okuyorsunuz; oysa yazının içinde tek bir partinin ismi bile geçmeyecek.

Seçim günü belli bir saate kadar vatandaşın tercihini etkileyebilecek yayın ve yorum yapmak yasak çünkü...

İki aya yakın bir süreyi partisini desteklemek amaçlı toplantılara katılarak geçirmiş kişilerin yakınlarıysanız, yasalarla başları derde girmesin diye onları evlerine hapsederseniz akıllıca bir iş yapmış olursunuz; bakarsınız eline parti flaması alır, yakasına rozet takar, liderinin adını, kampanya şarkısının mısralarını telâffuz etmeye başlar...

Hepsi yasak bunların, hepsi yasak...

Sandığa yansıyacak oy oranlarını merak edenler kamuoyu araştırması yapan şirketlerin son çalışmalarının sonucunu öğrenemiyorlar; yasa koyucu, anket yayınına seçimden bir hafta önceye kadar serbest bıraktı, sonrasında yasak... Şirketler partiler için anket yapmaya devam ediyorlar, siyasete yakın duran yerli-yabancı kurumlar da öyle... Parti yöneticileri, anket yapan şirketlere erişimi olanlar, son durum hakkında bilgi alabiliyor elbette; ancak vatandaşın bunları öğrenmesine izin yok...

O yasak, bu da, öteki de yasak...

Yasakların evrensel tedbirler olduğunu sanmamanız için bir uyarıda bulunayım: Yıllar önce bir genel seçimi Yunanistan'da izlemiştim ve partilerin sandık başında davul zurna eşliğinde düzenledikleri tantanalı gösterilere şaşırmışım. ABD'de çok seçim izledim; ülkenin doğusunda sandıklar açılınca sonuçlar ekranlara hemen yansıdığına batıdaki eyaletlerde hâlâ oy kullanılır...

'Çıkış anketi' denilen bir yöntemle, her seferinde doğru sonucu verdiği için 'örnek' olarak tespit edilmiş bir seçim çevresinde hangi sonucun alındığı, bütün ülkede insanlar henüz oy kullanırken ilân edilir ABD'de...

ABD'de ve pek çok Avrupa ülkesinde son ana kadar propaganda yapılması serbesttir. Partilerin hevesiz taraftarlarını veya sandık başına gidemeyecek durumdaki engelli vatandaşları araçlarıyla oy kullanma mahalline götürmeleri teşvik edilir.

Bizde o günü bir bayram havası içerisinde geçirmeyi engelleyen seçimle ilgili ne kadar yasak varsa, onların hepsi, ileri demokrasiye sahip ülkelerde serbesttir.

"Vatandaş etkilerden koruyalım" ince düşüncesiyle konulmuş yasaklardır bunlar; oysa seçimde partilere vatandaş etkileme izninin sandığa gidene kadar tanınması daha makuldür. Kime oy verileceği kararlaştırılırken, son dakikaya kadar, elin altında her türlü veri bulunsun ister demokrasiler...

Ülkemizin doğusunda sandıklar erken açıldığı için biz TV stüdyosunda oturanlar pek çok ilde saat 17.00'den itibaren hangi partinin önde gittiğini bileceğiz; saat 19.00 olduğunda eğilim kendini iyice belli edecek... Ancak sizler, eğer Yüksek Seçim Kurulu insafa gelip yasağı daha erken bir saatte kaldırmazsa, olan bitenden 21.00'e kadar habersiz kalacaksınız...

Evet, böyle de bir 'yasak' var çünkü...

Teknolojinin gelişmediği, iletişim ve ulaşımın çok kötü olduğu, medyanın tek etkileme aracı sayıldığı dönemlerin mirası olan bu yasakların artık kaldırılması zamanı gelmedi mi dersiniz?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Halkı tanıyan kazandı, tanımayan kaybetti

Fehmi Kuru 2011.06.16

Seçimi çoktan geride bıraktık, ama sonuçlarına dönük değerlendirmelerin ardı arkası kesilmiyor.

Ak Parti'nin başarısının sebepleri araştırılıyor. CHP ile MHP'nin aldıkları oyların 'zafer mi yoksa hezimet mi?' sayılması üzerine sayfalar dolusu yorumlar yapılıyor.

Hepsi önemli, hepsi olanı anlamaya yardımcı değerlendirmeler...

Partilerin kampanyalarının etkisi, liderlerin performansı, vaatler, inandırıcılık gibi konular, üzerlerinde durulmayı hak ediyor gerçekten; ancak konuya bir de halk açısından yaklaşmakta yarar var.

Halkımız, 12 Haziran günü, kanaatini değiştirmek için pompalanan korkulardan hiç etkilenmeyerek girdi seçmen kabinine ve oradan kendine güveni daha da artarak çıktı. Aslında bütün diğer unsurlar yanında bundan sonra yapılacak seçimlerde kendimize 'müşir' seçmemiz gereken nokta budur.

Yapılan bir araştırma, Ak Partili seçmenin yüzde 85'inin 12 Haziran'dan tam iki ay önce partisine oy vermeyi kararlaştırdığını gösteriyor; aradan geçen sürede rakip partilerin bütün çabalarına rağmen tavrını değiştirmede Ak Partili seçmen...

Aynı tespit şöyle de ifade edilebilir: Rakip partiler Ak Parti'ye oy verecek seçmenin kanaatini değiştirmede başarısız oldu.

Neden acaba?

Bu soruya doğru cevap verebilmek için öncelikle Ak Parti'nin hitap ettiği kitlenin hangi konularda hassasiyet gösterdiğine bakmalıyız. Özgürlükler konusunda titiz bir kitle bu. Din ve vicdan özgürlüğüne, düşünce ve ifade özgürlüğüne saygılı, demokrasiye ve Cumhuriyet değerlerine sahip çıkan, bulduğuyla yetinmeyip daha fazlası

için olağanüstü çaba gösteren, tarihi referanslara değer veren ve ülkesinin dünya siyasetinde daha etkin olmasını arzulayan bir kitle...

Yurtdışında yaşayan yüzbinlerce vatandaş onca masrafa ve zahmete katlanıp oy kullanmaya bundan koştı işte.

Muhatabına "Recep Bey" diye hitap ederken CHP lideri, bu hitabından ne gibi bir aşağılayıcı anlam çıkarılmasını bekliyordu, bilmiyorum; ya da "Dışlerini sökeceğim" tehdidinin nasıl algılandığını sanıyordu... MHP liderinin çıktığı kürsülerde neler söylediğini ise emin olun unuttum; görüntülerinden hafızamda yalnızca 'benim ülkemi yönetemeyecek bir politikacı' imajı kaldı...

Siyasette 'negatif propaganda'ya da yer var kuşkusuz; ancak bir noktaya kadar ve söylenenle algılanan arasında bir çelişki doğurmuyorsa... CHP kantarın topuzunu kaçırarak Ak Parti seçmenini partisine biraz daha bağlı hale getirdi. MHP ise, "Alın verdikleri yardımı, atın tokadı" teklifinin sempati doğuracağını sanmış olmalı; oysa o sloganın tekrarlandığı mitinglerden akıllarda Ak Parti'nin 'garip guraba'ya sosyal yardım yaptığıının izi kaldı.

CHP ve MHP liderleri çok çalıştılar, ancak çalışmalarının oturduğu siyasi zemin ile alanlara taşıdıkları tezler yanlış; sonuçta her yaptıklarıyla, Ak Parti'ye oy vermeyi iki ay önceden kafaya koyan seçmene kararlarının haklı olduğunu düşündürdüler...

Henüz fark etmediklerini sandığım bir gerçeği daha hatırlatayım: Son seçimde yaptıkları yanlışlarla, muhalefet partileri, kendilerine oy vermiş seçmeni bundan sonraki seçimler için birer 'potansiyel Ak Parti seçmeni' haline dönüştürdüler.

İşin özü şu: Halkını tanıyan parti kazandı, tanımayanlar kaybetti.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bahisler erken açıldı

Fehmi Kuru 2011.06.17

Dünyanın en iddialı işi öznenin 'insan' olduğu konularda bahse girmektir.

İnsanın yaradılışında değişkenlik vardır çünkü...

Seçimden önce kendisine soran anketçilere "Kararsızım" diyenlerin de aralarında bulunduğu bir grup, dün de yazdım, seçimden sonra sorulduğunda "Ben aslında oyumu Ak Parti'ye vermeyi iki ay önceden kararlaştırmıştım" diyebilir ve dediği doğrudur da...

Anketlerin yanılmasında, araştırmayı yapanların bağnazlığı veya şirketlerin manipülasyon niyeti var mıdır, bilemem; bildiğim, seçim anketlerinin kabul edilebilir hata payının üzerinde yanılmasının en büyük sebebi, öznesinin 'insan' oluşudur.

Şimdi yeni bir iddia ortaya atıldı: Tayyip Erdoğan cumhurbaşkanı olmayacak, dört yıl sonra siyasetten elini çekecek...

İddia seçimden yeni ve büyük başarıyla çıkmış bir siyasi partinin liderinin kişisel tercihiyle ilgili olsaydı yalnızca, ilgimi çekmezdi. Zamanı geldiğinde cumhurbaşkanlığına çıkıp çıkmamaya, o günün şartlarını göz önünde tutarak, Tayyip Erdoğan'ın kendisi karar verecektir.

Konunun ilgimi çeken başka yönü var.

Gazeteler yazdı; Ak Parti tüzüğüne göre en fazla üç dönem Meclis'te bulunulabildiği için yeniden seçilenlerden 73 milletvekili gelecek seçimde aday olamayacak. Tayyip Erdoğan kuralı kendisi için de uygulayacağını bir kaç kez hatırlattığına göre, tüzük maddesi, bir sonraki seçimde ciddiyle uygulanacak...

Bu da, Ak Parti'nin bütün bilinen önemli isimlerinin topyekün siyaset sahnesinden çekilmesi demek...

Şöyle bir düşünüp bildiğiniz Ak Partili isimleri gözünüzün önüne getirin; evet o da, şu da, öteki de, beriki de gelecek Meclis için aday olamayacak...

Topyekün boşalacak parti kademeleri ve Meclis'te de kıdemliler bulunmayacak...

Hiç kimsenin şimdiye kadar dikkat etmediği, etmişse bile dikkat çekmediği önemli bir durum bu. Başka partilerde yarım asır yöneticilik ve düzinelerce dönem milletvekilliği yapmış olanlar, yönetimden veya Meclis'ten uzak düştüklerinde "Tasfiye" diye ayaklanıyorlar; Ak Parti daha kuruluştaki tüzüğüne koyduğu madde ile 'tasfiye' işlemini kendiliğinden gerçekleştiriyor.

Üç dönem, dünya siyasetinde en uzun iktidar süresini teşkil ediyor. 12 yıldan fazla iktidarda kalan pek az parti var demokrasilerde. İnsanlar değişik sebeplerle sürekli oy verdikleri partiden soğuyor; dördüncü kez oy vermeye eli gitmiyor. En önemli sebep de, siyaset biliminde 'iktidar yıpranması' da denilen bıkkınlık hali...

Oyunu her seçimde artıran partiler bile dördüncü seçimde sandıkta tökezliyor.

Parti tüzüğüne "En fazla üç dönem" maddesi, Ak Parti kurucuları tarafından, bu gerçek gözönünde tutularak konulmuştur muhtemelen... Dördüncü seçimde yenildikten sonra kavga-gürültü yaşanacak 'tasfiye', üçüncü seçimden sonra kendiliğinden ve sessizce gerçekleşecek iktidar partisinde...

Ve kamuoyu önüne yeni lider, yönetim kadrosu ve adaylarla çıkacak Ak Parti... Oy, bütünüyle yenilenmiş Ak Parti için istenecek...

"Bahse girelim" dersiniz girmem, ama bildiğim şu: 2014 yılında yapılacak cumhurbaşkanlığı seçiminde, halk, Tayyip Erdoğan için oy kullanacaktır...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Cin şişeden çıkmıştır artık

Fehmi Kuru 2011.06.18

Ünlü sinema oyuncusu Angelina Jolie'nin 'BM iyiniyet elçisi' sıfatıyla Suriye'den ülkemize kaçanları yerinde görmek üzere ülkemize gelmesi, hiç kuşkusuz, dikkatleri kapı komşumuzda yaşananlara çevirecektir.

Bir süreden beri yalnızca işin 'göçmenler' boyutuyla ilgilenip derinde yatan köklerine fazlaca değinilmeden geçirtilen konular, bu vesileyle, ister istemez yüze vuracak...

'Arap baharı' diye de anılan bölgemizdeki halk hareketlenmesi şişenin içinde duran cini dışarıya çıkardı. Bundan böyle hiçbir şey eskisi gibi olamaz bu bölgede... Etkilenmediği sanılan ülkeler bir süre sonra hareketlenecek, yatıştığına inanılan yerlerde de hareketlilik yeniden patlak verecektir.

Bölgenin alacağı nihai biçimin nasıl olacağı Suriye'nin alacağı biçimle birebir ilgili... Bu belirleyicilik Suriye bölgenin diğer ülkelerinden daha önemli, daha zengin, daha kalabalık, daha homojen olduğu için değildir; tek sebep Suriye'nin Türkiye ile sınırdaş olmasıdır... Türkiye ile sınırdaş olan Suriye nasıl bir yönetim biçimine kavuşacaksa, bölgedeki diğer ülkeler de, kendilerine ait özellikleri elbette koruyarak, Şam'daki yönetime benzeyen bir sisteme sahip olacaktır...

Türkiye çok geniş bir coğrafya için 'örnek' teşkil ederken, Suriye de Arap ülkeleri arasında 'örnek' ülke haline dönüşecektir.

"Olacaktır", "Dönüşecektir" fiilleri ile biten cümleleri "Olmalıdır", "Dönüşmelidir" diye de okuyabilirsiniz, "Olabilir" ve "Dönüşebilir" diye de...

Sonuç önemli: Suriye yeni bir yönetim biçimine kavuşmak zorunda.

Ankara uzun bir süre bu geçişi, barışçı yöntemlere uyum sağlamaya müsait gördüğü Beşşar Esad ile birlikte gerçekleştirmeye çalıştı. Geçtiğimiz son üç yıl bir tür uygulamalı demokrasi dersi gibiydi Türkiye-Suriye ilişkileri...

Zordu yapılmak istenen, ancak imkânsız değildi; yine de olmadı, olamadı...

Şam'da kırk yıl önce kurulan 'Baas Partisi-asker ortaklığı'na dayalı rejim hâlâ hüküm sürüyor. Rejimi demokratikleştirebilir ve farklılaştırabilirdi Beşşar Esad; eliyle dönüştürdüğü rejimin cilvesi olarak iktidarı halka teslim etmeyi de göze alabilseydi... O bunu göze alamayınca, 'Baas-asker ortaklığı', tek çıkış yolunu ona gösterdi: Sindirme, bastırma, gerektiğinde işkence ve kıyım...

Bunlar Suriye'yi kırk yıldır yönetenlerin en iyi bildiği yöntemlerdir...

Ankara uyumlu kişiliğinden hareketle Beşşar Esad'ın ikna edilebileceğine hâlâ inanıyor; ya da inanmış görünüyor. Suriye'de ilk hareketlenme başladığında, Beşşar Esad, bir-iki jest ve basit düzeltmelerle, varolan düzeni koruyabileceğini sandı, bu yüzden uyumlu davranacağı görüntüsünü verdi; kaban dalganın varlıklarını tehdit ettiğini gören ardındaki 'Baas-asker ortaklığı' ise onu kolayca caydırdı.

O gün bugündür kan dökülüyor Suriye'de, fırsat bulanlar Türkiye'ye kaçıyor...

Esnaflar dükkânda bulunan en güzel, en parlak, en cazip malla süsler vitrinini; Beşşar Esad da Suriye rejimi için oydu: 'Vitrin süsü'... Kavga-gürültü böyle devam eder, Esad gelişmeleri kontrol edemez hale gelirse, ortaklar, güzel, parlak ve cazip olmayan başka birini vitrine koyacaktır.

Suriye'de olan-bitene kayıtsız kalamayız.

Geçmiş geçti gitti, şimdi geleceğe bakmak lâzım

Fehmi Kuru 2011.06.20

Gözlerimi sınırlarımızın ötesine çevirdim ve CHP'nin derdinin ne olduğunu keşfettim: Rejimi kuran ve dengeleri sürekli iktidarda kalmak üzere oluşan partilerin sıkıntısını yaşıyor CHP...

CHP bir hafta önce yaşanan seçimden asla 'hezimet' sayılamayacak bir sonuçla çıktı. Yine de parti-içi muhalefet hareketlendi; yeni bir kurultaya gitme çağrıları yükseliyor. Genel başkan yerinde kalacakmış, ama Parti Meclisi üyeleri değişmeliymiş...

Parti Meclisi üyeleriyle birlikte genel başkan da değişse ne olacak ki? CHP içinde ipleri ele almaya çalışanlar, yakın geçmişte hem büyük bir hezimet (1999), hem de sürekli başarısızlık yaşamış bir kadro çünkü...

Anamuhalefet partisinin esas derdi, kişiler veya kadrolar değil; esas dert, iktidar yıpranmışlığı...

Biliyorum, biliyorum; anamuhalefet partisinden bahsederken 'iktidar yıpranmışlığı' kavramını kullanmak kulağa hayli ters geliyor. Kavramın anlamı açık: İktidar partileri bıktırır ve yıpranır; onların bu durumundan muhalefet yararlanır ve iktidar olur...

Oysa bizde muhalefet bir türlü iktidar olamıyor. Darbeler sonrasında, karşısına AP çıkıyor CHP'yi alaşağı ediyor, ANAP çıkıyor CHP'yi alaşağı ediyor; şimdilerde de aynı âkıbet Ak Parti yüzünden başına geliyor.

Seçimlerde yenilen hep CHP oluyor...

Öteki demokratik ülkelerde iktidarlar günü geldiğinde yenilir ve yerini muhalefet partisine terk ederken, bizde CHP'nin kaderi hiç değişmiyor. Başına kim gelirse gelsin...

Acaba oy verenler CHP'yi 'muhalefet partisi' olarak mı görmüyorlar?

Hemen yanı başımızdaki coğrafyada yaşananlara bakarak soruyorum bu soruyu...

CHP Cumhuriyet'i kuran kadronun partisiydi, ama ilk demokratik seçimde yerini rakibine bıraktı. Bizdeki bu zahmetsiz geçiş yanı başımızdaki ülkelerde yaşanmıyor. Hüsnü Mübarek ile özdeşleşen iktidar partisi (NDP) Mısır'da direnince Tahrir Meydanı'nı dolduranlar tarafından sistem-dışına itildi. Suriye'de Beşşar Esad'ın sıkıntısı, arkasındaki gerçek güç olan Baas Partisi'nin iktidarı bırakmak istememesi... Giderse, Baas'la arasına mesafe koyamadığı için gidecek Esad...

Tarihimizde övüneceğimiz dönüm noktalarından biri, iktidarın seçimle ilk kez el değiştirdiği 1950 seçimiydi; CHP yerini DP iktidarına bıraktı... CHP iktidarı bıraktı, ama iktidarı bırakmak zorunda kalmasının sebebini üzerinden atmadı. 'Kurucu parti' imajını hep korudu, bunun için olağanüstü çaba gösterdi...

Anamuhalefet partisinin sorunu, geçmişe bu denli bağlılık duyması olmasın? "CHP" denildiğinde seçmenlerin aklına onun uzun sürmüş 1950 öncesi iktidarı geliyor ve bundan dolayı kaybeden de sürekli CHP mi oluyor?

DP'den Ak Parti'ye yenileniyor karşısındaki partiler, CHP ise hep aynı kalıyor...

Seçim CHP açısından da bir dönüm noktası olabilir aslında. GemiŖe takılı kalmıŖ bir parti görüntüsünden, geleceği kollayan ve Türkiye'yi dünyadaki dnŖmden en fazla yararlanacak ülke haline getirme misyonunun sahibi bir parti halini alarak...

Kurultay da toplasa CHP'liler, baŖlarına yeni lider de getirseler, bu gerçeği keŖfedemezlerse, yenilgiden kurtulamazlar.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arŖiv bağlantısı)

Kendi ayağına kurŖun sıkmak buna denir

Fehmi Kuru 2011.06.22

Seçim ertesini CHP'ye "Tarihinize takılıp kalmayın, yüzünüzü geleceğe çevirin" aklını verdim diye baŖıma kakılmasın... Partilerinin tarihini bütünüyle gözardı etmelerini asla tavsiye etmiŖ değilim...

CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu'nun seçim sonuçlarıyla ilgili "Halk 'Stocholm sendromu'nun etkisiyle Ak Parti'ye oy verdi" tespiti, siyasi tarihimizi ve CHP'nin onun içindeki yerini bilmesi gereken birinin ağzına yakıŖmıyor çünkü...

Bilmeyenlere bir hatırlatma: 'Stockholm sendromu', kavram olarak, eli silhliler tarafından rehin alınan kiŖilerin bir süre sonra onlara hayranlık duymaya baŖlaması anlamına geliyor. 12 Haziran günü sandık baŖına giden her iki kiŖiden birinin "Ak Parti bize çok güzel zulmediyor" duygusuyla oy verdiğini sylemiŖ oluyor CHP lideri...

İsmet İnönü'nün de, yenik çıktığı seçimden sonra, "Ne olacak, nankör millet" dediği kayıtlara gemiŖtir...

İki yaklaŖım arasında benzerlik var olmasına var, ancak Kılıçdaroğlu'nun beğendiği anlaŖılan 'Stockholm sendromu' yakıŖtırması, yanlıŖlıęını ve bugünle irtibatsızlığını sergilemek amacıyla gemiŖe yeniden bakmamızı zorunlu kıldığı için CHP açısından daha vahim...

Baskı altında veya silâh zoruyla dayatılan tercihlerden yana tavır almak halkımızın bilinen karakterine ters dŖyor. Aksi bir halk bizimki; sevgisini az gösterse bile sevgisizliğini dıŖa vurmada hiç zorlanmıyor. Aksi halde baŖımızdan dört kez geçen darbelerin etkisinden kolayca kurtulabilir miydik?

Her darbenin sonrasında, darbeciler, halka neler yapması gerektiğini açıkça söylediler; 'siyasi yasaklı' tutarak öndegelen siyasetçilerin parti kurmasına izin de vermediler...

12 Martılar, "Süleyman Demirel bir daha baŖbakan mı olacak? Gldrmeyin beni" demiŖti; Demirel beŖ kez daha baŖbakan oldu, ankaya'ya da ıktı...

"Sakın ha Turgut zal'a oy vermeyin" demiŖti 12 Eylül lideri Kenan Evren; halk gitti, oyunu zal'ın partisine verdi...

28 Ŗubat kadrosunun son becerisi Tayyip Erdoğan'ı siyaset-dıŖına itmekti; CHP-MHP koalisyonu için hayli uęraŖtı aynı kadro...

Cumhurbaşkanı seçimine müdahale eden 27 Nisan 'e-muhtıra' sahipleri, Abdullah Gül' ankaya'ya çıkartmamak için, Anayasa Mahkemesi'ni, CHP'yi, DP'yi ve ANAP'ı baskı altında tuttular...

Sonuçta, Tayyip Erdoğan başbakan, Abdullah Gül cumhurbaşkanı oldu; Ak Parti de üçüncü kez iktidara geldi.

İradesi baskı görünce yamulacak insanlardan oluşsaydı halkımız, herhalde Cumhuriyet Tarihi'nin çok daha başka türlü yaşanması gerekirdi.

Daha ilk Meclis'te başgösteren 'liberal' muhalefet, Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası (1925) ve Serbest Fırka (1930) denemeleri, unvanı 'Milli Şef' olan devlet başkanının elinden iki hamlede (1946 ve 1950) de olsa iktidarın teslim alınması...

Bütün bu olaylar halkımızın özgür iradesinin silâh gücüyle bile değiştirilemediğine tanıklık ediyor.

Tam tersine, bütün baskılara, dayatmalara, zorlamalara rağmen bildiği yolda ilerliyor halkımız...

CHP'liler tarihi aman unutmasınlar; kendilerinin de içinde yer aldığı tarih gözardı edilince, 'Stockholm sendromu' türü yanlışlar yapıp kendi ayaklarına kurşun sıkıyorlar sonra...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Egemenlik milletindir, unutmayalım

Fehmi Kuru 2011.06.24

Sizi bilmem, ama şu son on gündür karşımıza çıkan hemen her şeyi hayli gecikmeli olarak yaşıyormuşuz hissine kapılıyorum.

Sanki seçimden öncesi için planlanmış olduğu halde bir sebepten sonrasına ertelenmiş gelişmeler bunlar...

Ağızdan yel alsın; terör eylemleri daha da artar, siyasi gerilimin çapı büyürse şaşırmayacağım.

Dünyanın bütün demokratik ülkelerinde bizdekine benzer tartışılmayacak sonuç doğuran bir seçimden sonra her şey yerli yerine oturur, huzur ve sükûn avdet eder, herkes önünü görür, rahatlar...

12 Haziran seçiminden sonra yaşananlara bakın: Eylemsizlik kararının uzatılmasına rağmen terör bir çok cepheden saldırmaya başladı... Birileri borsada inişler-çıkışlar yaşatmaya çalışarak belirsizlik pompalama derdinde...

Yüksek Seçim Kurulu'nun (YSK) Hatip Dicle'yle ilgili aldığı karar bütün bunların üstüne tuz biber serpmiş bulunuyor.

Unutmayalım: YSK seçimden önce KCK davasından yargılanan bazı BDP-destekli bağımsızın adaylığına itiraz etmişti. Sonradan itirazından vazgeçen YSK, şimdi, adaylığına geçit verdiği kişinin, seçimi kazanıp mazbatasını da aldığı halde, milletvekili olmasını engelliyor...

Hiç kuşkusuz, ülke sevgisi tartışılmayacak hukuk adamlarından oluşuyordur kararı oybirliğiyle alan YSK; ancak sonuç yine de değişmiyor: Kararlarının kaldırdığı toz duman yüzünden, 12 Haziran seçiminin yatıştırıcı etkisi, yerini hızla kargaşa ortamına bırakıyor...

CHP ve MHP listelerinden seçildikleri halde, savcıların "Meclis'e giremezler" dediği bazı tutuklularla ilgili tavsiyeye yargıçların uyması da hepsinin üzerine t  y dikti.

Bir arkadaşlarının   n   kesilince, BDP-destekli diğ  r 35 milletvekili de, YSK kararına tepki olarak, Meclis'e girmeyeceklerini açıkladı. BDP-destekli milletvekillerinin Meclis çalışmalarından uzak durması bir siyasi krize kapı aralıyor.

Keş  ke böyle bir karar almak yerine, Hatip Dicle'nin günün sonunda Meclis'e girmesini sağ  layacak daha siyasi bir       m arayışı yolunu se    seydi BDP'liler... Keş  ke kararlarının kimleri sevindirdiğ ini iyi gözleyerek konu üzerinde yeniden düşünseler...

Düşünmeleri gereken nokta ş  : Türkiye bu seçimle tarihi bir fırsat yakaladı; 'Kürt sorunu' ile y  zleş  p       m bulma fırsatını... G       bir iktidar çıkardı sandık; iktidarın "Bu sorunu     zersen, sen     zersin" denildiğ i biçiminde yorumlayabileceğ i bir sonuç bu... Sandığ ın 'Kürt sorunu'nun       m  nde 'ortak' olabilecek BDP'li milletvekilleri sayısını artırması da yine bu fırsatla ilgili...

Seçilmiş 40 kadar milletvekilinin YSK veya mahkeme kararlarıyla yerlerini alamadıkları bir Meclis, milletin siyasete tanıdığ ı fırsatı kullanamaz.

Gelin de iş  n i  inden   ıkın bakalım...

İş  n i  inden çıkışın yolunu bulması gereken yine siyaset kurumudur. Egemenlik gerçekten kayıtsız ve ş  artsız milletin ise, egemenliğ ini seçilmiş temsilcileri eliyle yürütecektir millet; seçilmiş bütün temsilcilerin yerini alamadığ ı bir Meclis'in temsil kabiliyeti olmaz. Yemine hazırlanan milletvekilleri ve partiler bu demokratik ger  ekliğ i asla unutmamalı.

O zamana kadar baş  ka çıkışı yolu bulunamazsa, bu Meclis'in ilk iş  , aralarına gelmeleri   nlenen yasaklı milletvekillerinin önündeki engelleri kaldırmak olmalı. f.koru@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arş iv bağ lantısı)

Yine de umutluyum

Fehmi Kuru 2011.06.25

Bir arkadaşlarının milletvekilliğ inin Yüksek Seçim Kurulu (YSK) kararıyla d  ş  mesi, BDP-destekli milletvekillerini, "Birimiz hepimiz, hepimiz birimiz için" anlayışıyla tek cephe haline d  n  ş  t  r  verdi...

'Ergenekon sanığ ı' iki milletvekilinin Meclis'e gelmesi mahkeme tarafından engellenen CHP geri durur mu, o da "G    kubbeyi başınıza indiririz" havasında...

Önceleri i  inden aykırı fikirler de yükselen iktidar partisi de kısa sürede tek-sesli hale d  n  ş  t  ; orada da "Ne yapalım, yargının kestiğ i parmak acımaz" görüşü hakim...

MHP geri mi duracak? Onun da CHP'li 'Ergenekon sanığ ı' bir milletvekili var.

Her kafadan farklı bir ses çıkıyor, bizler için '  ağ daş   bir anayasa' yazmalarını kendilerinden beklediğ imiz partilerden; hem de Meclis henüz çalışmalarına bile baş  lamadığ ı halde...

Fazla beklentilere kendimizi kaptırdığımızı görmüş ve rahatsız olmuşlar gibi, bütün siyasi partiler, kötü sesli bir koro halinde, "Umutlanmayın" mesajını iletiyorlar.

Umudumuzu elimizden aldıklarında geriye çok bir şey kalmayacak ama...

Sorunları çözmek ve halka hizmet için yapılır siyaset; sorunları izlemekle yetinen ve milletin kararını boşa çıkartan bir uğraşa her şey denebilir, ama 'siyaset' adını vermek fazla iddialı kaçır...

Bunun tam tersini yapmaktır siyaset çünkü... Sorunların bunalttığı, umutların tükendiği noktada devreye girer siyaset ve olmayacak sanılanı oldurur, çözülmez bilineni çözer ve umutları takviye eder...

İçinde bulunduğumuz ortam siyaset yapmanın zamanı...

YSK diyeceğini dedi; çözseydi iyi olurdu, ama YSK'nın görevi sorunları çözmek değildir. Mahkemeler de kararını verdi; keşke sorun çıkarmayacak türden olsaydı kararları; ama yargı da kendini var olan yasalarla sınırlı sayar...

Bürokrasinin, yargının, devlet kurumlarının sebep olduğu sorunları çözme görevi siyasetindir.

Millet siyasilere bunun için oy verir. Partilerden birini iktidara taşımasının sebebi, o partinin sorunları daha iyi çözeceğine inanmasıdır milletin...

Partiler YSK'nın ve mahkemelerin sebep olduğu krizle birlikte cepheleşmeye giderek siyasetin alanını boşalttılar. Buradan herhangi bir çıkış bulunamaz.

Çıkış, siyaset alanını yeniden doldurmaktır. Siyasetin demokratik kurallar içinde ve millet için yapılması gerektiğini hatırlayarak...

Yani? Yanisi şu: 12 Haziran günü milletin oylarıyla belirlediği Meclis tablosuna sahip çıkmanın yolları aranmalı... Millet Diyarbakır'da Hatip Dicle'ye oy verdi, Meclis'te kendisini onun temsil etmesini istedi. Meclis'e girmesi YSK kararıyla engellenen Hatip Dicle'nin yeniden milletvekili seçilmesini sağlamak siyasetin görevidir. Görevini gerekirse derhal anayasayı ve yasaları değiştirerek yerine getirmelidir Meclis...

'Ergenekon' davası yüzünden tutuklu üç kişi de artık milletvekilidir ve mahkemelerin engelleyici kararları avukatların itirazlarıyla ortadan kalkmazsa, seçilmiş milletvekillerine yol açacak tedbirleri TBMM almalıdır...

Cepheleşenlere yeniden hatırlatayım: Karşı karşıya kaldığımız sorun, partilerin varlık sebebi olan 'egemenliği millet adına ancak seçilmiş milletvekillerinin kullanacağı' temel demokratik kuralıyla ilgilidir; bu temel kurala milletvekilleri sahip çıkmazsa kim çıkacak?

TBMM çözümü bulacaktır. Bulmalıdır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sorunun sebebi Meclis değil ki...

Fehmi Kuru 2011.06.27

Barış ve Demokrasi Partisi (BDP) kararını vermiş görünüyor: Destekleriyle seçilmiş 35 milletvekilinin Meclis çalışmalarına katılmasına izin vermeyecek; 36. arkadaşlarının milletvekilliği Yüksek Seçim Kurulu (YSK) tarafından iptal edildiği için...

Yerinde kullanıldığında bazen sonuç alabilen bir yöntemdir boykot; ancak boykota sebep olan eylemi yapanla boykot edilenin birbirinden bu denli farklı olduğu bir durumla galiba ilk kez karşılaşılıyor.

Boykot kararının alınmasına sebep YSK'nın kararı, BDP'liler ise Meclis'i boykot ediyorlar...

Eğer iki milletvekilinin Meclis çalışmalarına katılmasına mahkemeler izin vermediği için aynı yöntemle başvurursa, aynı garip çelişkiye CHP de düşmüş olacak...

Oysa yapılması gereken bunun tam tersidir: Yani, YSK ile mahkeme kararlarının yanlışlığına Meclis'le birlikte karşı çıkmak... Gelir Meclis'te yemin edersin, önleri kesilmiş milletvekillerinin durumlarının değiştirilmesi için ortak bir cephe oluşturmaya ve kısa sürede onların da yerlerini almalarını sağlamaya çalışırsın... Milletvekili olma hakkı YSK tarafından engellenmiş olan Hatip Dicle'nin mutlaka Meclis'e girmesini istiyorsan, ona bu yolu açmak için diğer partilerden destek devşirme çabası gösterirsin...

Tıpkı Tayyip Erdoğan'ın siyasi yasaklı olduğu için Meclis'e girmesinin engellenmesi üzerine Ak Parti'nin vaktiyle yaptığı gibi...

Ak Parti de kolay yola başvurup Meclis'i boykot yolunu seçebilirdi 2002'de... Öyle yapmadı Ak Parti, yargının sebep olduğu sorunun çözümünü Meclis'te aradı. İyi ki öyle yaptı. Halktan yüksek oy almış bir partinin liderinin yargı tarafından Meclis-dışı bırakılmasını muhalefet taşıyamadı ve CHP'nin uzattığı el sayesinde gerekli yasal düzenlemeler gerçekleştirilebildi.

Hatip Dicle'nin mutlaka Meclis'e girmesini isteyenler de Ak Parti'nin davranışını örnek almalı...

Demokrasilerde sistemin kalbini teşkil eden Meclis, dışarıdan müdahaleler yüzünden sıralarının boş kalmasına göz yumamaz. BDP desteğiyle seçilmiş milletvekilleri de Meclis çalışmalarına katılacak olursa, mahkemeler 'tahliye etmeme' kararlarında ısrar ettikleri takdirde, öncelikle yargının önünü kestiği milletvekilleriyle ilgili yasal düzenlemeler gerçekleştirilir...

Ardından da, YSK müdahalesiyle Meclis dışı kalmış Hatip Dicle'nin önünü açmak için formül aranır...

"Demokrasilerde çare tükenmez" sözü böyle durumlar için söylenmiştir zaten...

Boykot, hiçbir zaman çare bulma amaçlı bir formül değildir. Hatta boykot yaptığınızda çözümü sizin dışınızdakilere bırakmış olduğunuz için, demokratik bir yöntem bile değildir boykot... Boykot sırasında istemeseniz dahi sebep olacağınız yan sorunlar yüzünden sürekli suçlanmanız ve işin özünün unutulup boykotun zararlarının ön plana çıkması da mümkündür.

Üzerinde durulacak çok nokta var, ama biri önemli: Karşı karşıya bulunduğumuz siyasi kriz ya hesaplı kitaplıysa? Ya aslında istenen, BDP'nin böyle bir tepki vererek kendisini Meclis dışında tutmasıysa?

Sırf bu yüzden bile 'boykot' pek mantıklı görünmüyor...

BDP'nin boykot girişimine kimler destek çıkıyor, kimler yanlış olduğu uyarısında bulunuyor; bu ayrım bile üzerinde düşünmeye değer...

İslâm Dünyası'nın kalbi burada attı

Fehmi Kuru 2011.06.29

ASTANA (Kazakistan) İslâm Dünyası'nın Doğu'daki ucunu teşkil ediyor Kazakistan... Nüfusça olmasa da toprak genişliği açısından ilk sırada yer alan ülkesi bu dünyanın... Doğal kaynaklar bakımından zengin...

Dünya sorunları konusunda da hassas ve iddialı... İddiasını ikili ve çoklu girişimlerde bulunarak geliştirmek niyetinde...

Geçen yıl (2010) Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilâtı'nın (AGİT) dönem başkanlığını üstlenen ilk Müslüman ülke sıfatını kazanmıştı Kazakistan; bu yıl da İslâm Konferansı Teşkilâtı (İKT) Dışişleri Bakanları Konseyi'nin başkanlığını üstlendi.

Önce önemli bir duyuru: İslâm Dünyası'nı oluşturan 57 ülkenin üyesi olduğu örgüt köklü değişimler yaşıyor ve bunun ilk adımı olarak adı ile amblemini değiştiriyor... Tam kalbinde Kâbe'nin bulunduğu sade bir amblemi var artık, yeni adı da İslâm İşbirliği Teşkilâtı (İİT)... Sıra, üç yıl önceki İslâm Zirvesi'nde kabul edilmiş tüzüğe uygun yeni hedeflerin hayata geçirilmesinde...

İİT'nin genel sekreteri Prof. Ekmeleddin İhsanoğlu, göreve geldiği günden bu yana örgütü hem daha iyi tanırır hem de etkili kılma yolunda çabalar sarf ediyor. Yarı yarıya işlevsiz ve hedefsiz örgütü, dünyadaki değişime paralel bir zihinsel devrime öncülük edebilecek bir hareketliliğe kavuşturmak öyle kolay bir iş değil...

Üye ülkelerinin yarıdan fazlası krallar ve emirler tarafından yönetilen, halkın taleplerine fazlaca kulak asılmayan bir coğrafyanın en üst uluslararası örgütünün başı olarak, demokrasiden, şeffaflıktan, hesap verilebilirlikten, insan haklarından ve kadınların eşitliğinden söz ediyor...

En itibarlı 18 hukukçudan oluşması öngörülen bir bağımsız İnsan Hakları Komisyonu olacak İİT'nin; özellikle kadınlar, çocuklar ve gençlere karşı ihlallerle ilgilenecek...

İİT Dışişleri Bakanları Zirvesi'ne ev sahipliği yapan Kazakistan Cumhurbaşkanı Nursultan Nazarbayev, açış konuşmasında, İslâm Dünyası'nın uygarlıklara örnek teşkil ettiği parlak çağı ile en geriden geline bugünü arasındaki farklılıklara işaret etti. İslâm Dünyası'nı 'rönesansa' davet etti.

Prof. İhsanoğlu'nun çabalarıyla paralel bir beklenti bu. 'Arap Baharı' diye adlandırılan uyanışın başlamasından önce değişimin kaçınılmazlığını anlatıyordu Prof. İhsanoğlu. Şimdilerde birbirine düşman farklı dünyalar olarak algılanmak istenen ayrı dinlerin mensuplarını diyalog zemininde buluşmaya çağırıyor sürekli... Bu arada Müslümanların taraf olduğu kanlı ihtilâflara da medar olma gayretinde...

ABD Başkanı Barack Obama ve İngiltere Başbakanı David Cameron ile baş başa görüşmeler yapmasının, Tunus'la başlayıp Yemen, Bahreyn, Mısır, Libya ve Suriye ile devam eden halk ayaklanmalarında barışçı yöntemlerden sapılmasın diye taraflara heyetler göndermesinin sebebi bu. İki yıl sonra süresi dolup da genel sekreterlikten ayrıldığında arkasında silinmez izler bırakmış olacak Ekmeleddin İhsanoğlu...

En büyük sınav Eylül ayında BM Genel Kurulu'nda Filistin Devleti'nin tanınmaya açılmasıyla verilecek. İİT, 1967 sınırlarına sahip, Doğu Kudüs başkentli bir Filistin Devleti'nin kalıcılık kazanması için bütün gücüyle çalışıyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bu sesi duyun istiyorum

Fehmi Kuru 2011.06.30

ASTANA (Kazakistan)- Siz orada kaç milletvekilinin yemin etmediğini, bunun doğurduğu siyasi sonuçları tartışadurun, Kazakistan'ın başkenti Astana'da biraraya gelen 57 Müslüman ülkenin temsilcileri bugün üçüncü gündür farklı bir gündem üzerinde kafa yoruyor.

Daha katılımcı, insan haklarına saygılı, birbirlerinin olumlu özelliklerinden yararlanan, refaha erişmiş bir İslam Dünyası için...

Bu çabaların gösterildiği zemin olan İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) Dışişleri Bakanları Toplantısı'na Kazakistan'ın evsahipliği yapması bile önemli.

Kazakistan'ın önemi şundan: 20 yıl öncesine kadar, Sovyetler Birliği'nin bir uydusu olarak 'ateist' uygulamaların deneme tahtası gibiydi Kazakistan; şimdi ise İslam Dünyası'nın sorunlarına olağanüstü duyarlı ve kendi topraklarında da vatandaşlarının dini taleplerine en makul biçimde cevap veriyor...

Sovyet döneminde bütün ülkede parmakla sayılabilecek kadar az cami varken, son yıllarda hemen her yerde yükselen minareler farklı bir tablo çiziyor. Şu anda ülkedeki cami sayısı 2200 ve her geçen gün artıyor. Başkentinde göz kamaştıran mimarisiyle dipdiri duran Nur-Astana Camii'nde cuma ve önemli günlerde binlerce mümin ibadet ediyor.

"Cemaatin çoğu gençlerden oluşuyor" dedi burayı iyi tanıyan biri...

Onbin kişilik Nur-Astana yetersiz kalınca fazla uzak olmayan bir mahalde şimdi de Ulu Cami inşa ediliyor...

Her iki cami de ayrı Türk mühendislik firmalarının eseri...

Ülkesinin lâiklik ilkesini vurgulayan Cumhurbaşkanı Nursultan Nazarbayev önemli bir tespitte bulundu İİT üyesi ülkelerin dışişleri bakanları karşısında. Dediği şu: "Birileri İslâm ile terör arasında paralellik kurma gayretinde; oysa terörden en fazla zararı Müslümanlar görüyor..."

Nazarbayev aynı konuşmada sahih İslâm inancının gençlere ulaştırılması için bir öneride de bulundu: İnternet üzerinden ulaşılacak bir 'e-İslâm' sitesi...

İslâm Dünyası'yla ilgili her girişimin sağlam bir bilgi zemini üzerine oturması gerekir. İslâm ülkelerinin fert başına geliri ortalama 10 bin doların altında; Avrupa ülkelerinde ise ortalama 24 bin dolar... İİT ülkeleri global enerji kaynaklarının yüzde 70'ine sahip oldukları halde, global gelirin yüzde 7.5'u ile global ticaretin yüzde 11'i ancak bu dünyaya ait...

"Global kriz İslâm esaslarıyla çalışan mali ve ekonomik modelin istikrarlı ve sağlam olduğunu gösterdi; ümmetin dünyaya sunacağı en etkili sistem İslâmi finans sistemidir."

Bu da Nazarbayev'in görüşü; 'ümmet' sözcüğüne ve 'İslâmi finans sistemi' kavramına kadar... Kazakistan'da İslâmi esaslara göre çalışan bir banka da açılmış...

İİT toplantısının yapıldığı kongre merkezinin değişik salonlarında, siyasiler, diplomatlar, uzmanlar, şimdiden tedbir alınmazsa ciddi sıkıntılar yaşanması mukadder gelecekle ilgili tartışmalar sürdürüyor.

Artık geriliğin sebebi az çok biliniyor da, kalkınma ve ilerleme için geçerli formül arayışı sürüyor. Yeni fikirlere ve onları üretecek zihni açık, iyi eğitilmiş gençlere ihtiyaç var...

Var da, şimdilik her yerde konuşulan tek konu siyaset... Baksanıza, bizde bile, seçimden taze bir umutla çıkıldığı halde kendimizi kısır bir gündeme kilitleyiverdik. Günlük çekişmeler ve ayak oyunları yüzünden önümüzü göremez haldeyiz.

Oysa Kazakistan'da varlığı en belirgin ülke, TİKA'sı, Yunus Emre Merkezleri ve uzun yıllardır faaliyet gösteren fedakârlık örneği okullarıyla Türkiye...

"Nereden başlamalıyız?" arayışını sürdüren İİT'nin başında Türkiye'den Prof. Ekmeleddin İhsanoğlu bulunuyor.

Aklımızı başımıza toplamazsak bu yarışın dışına düşeriz. Endişem o ki, rehberlik için Türkiye'ye bakan İslâm Dünyası da bizim yüzümüzden beklenen atılımını yapamayabilir...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP'lilere 'Siyaset 101' dersi

Fehmi Kuru 2011.07.02

Tuhaf gelebilir, ama ben yine de yazayım: CHP'nin politikalarını belirleyenler, partilerinin artık 'yeni CHP' ve üzerinde siyaset yaptıkları ülkenin de 'yeni Türkiye' olduğunu unutuyorlar...

Son seçimde CHP'ye Kemal Kılıçdaroğlu'nun 'yeni CHP' iddiasını önemseyen insanlar oy verdi; 'Ergenekon' sürecinden kuşku duyanların oyunu MHP aldı. Ancak hayrettir, MHP milletvekilleri Meclis'e girdi ve yemin etmekte tereddüt göstermedi; buna karşılık 'yeni CHP'den seçilenler sıralarında oturdukları Meclis'ten yeminlerini esirgedi.

CHP'ye oy veren seçmenin şu sırada yaşadığı şaşkınlığın altında bu somut gerçek yatıyor...

Daha büyük şaşkınlığı ise Meclis'i boykot eylemini ciddi ciddi düşünen, bunun sakıncalarını son anda fark edince yemin boykotuyla yetinen CHP milletvekilleri ve yöneticileri yaşıyor olmalı... Kendilerine destek çıkacağını umdukları seçmen kitlesinden hiç tahmin etmedikleri şiddette tepki geliyor da ondan...

Gelen tepkinin sebebini teşhiste zorlandıkları belli olduğu için nerede yanlış yaptıklarını açıklama görevini memnuniyetle üstleniyorum: Üzerinde siyaset yaptıkları zemin değişti; CHP'de değişimin yalnızca adı var, ama Türkiye gerçekten değişti. 'Yeni Türkiye'de, hangi eğilimden olursa olsunlar, insanların tercihleri de siyasete bakışları da değişti.

Önyargılarını bir tarafa bırakacak olurlarsa CHP yönetim kademesiyle milletvekilleri de 'yeni Türkiye' gerçeğinin özelliklerini fark edeceklerdir. Eskisi kadar 'parti bağımlısı' değil insanlarımız; bir partiden diğerine geçişte zorlanmıyorlar. Parti tercihlerinde 'ideoloji' değil kendilerinin ve ülkelerinin çıkarları büyük rol oynuyor. Demokrasiyi ciddiye alıyor ve demokrasi dışı çözümler ile öyle çözümler peşinde koşanlara iyi gözle bakmıyor.

Böyle bir Türkiye'de siyaset yapanların işi aslında kolay. Ayak oyunları yok... Palavra atmak yok... Kavga, dövüş gereksiz... Tutarsızlık, çelişki, burnu havada olmak, karşısındakini küçümsemek yasak... Dünya gerçekliklerinden kopukluk, içine kapanmışlık, "Bizim bizden başka dostumuz yok" anlayışı, körü körüne düşmanlık da...

'Yemin boykotu' bugünün Türkiye'sinin beklentilerine hiç de uygun olmayan bir eylem biçimi; sonuç alması bu yüzden mümkün görünmüyor. CHP yöneticileri geçmişte başarılı olabilecek bir yöntemi bugünün siyasi zemininde uygulama yanlışlığına düştükleri için başarılı olamazlar.

Çıkış yolu?

Tek çıkış yolu, hiç vakit kaybetmeden, önlerine getirilen ilk çözüm önerisini kabullenmektir. Buna yanaşmadıkları her gün, konunun tartışıldığı her an, CHP'nin önüne zar zor yerleşmiş, iğreti duran 'yeni' sıfatının inandırıcılığından bir miktar daha yok olacaktır. 'Yeni' olmaktan uzaklaşan ve eski alışkanlıklarına dönen CHP'nin bugünün 'yeni Türkiye' siyaset ortamında kıymet-i harbiyesi kalmaz.

Acımasız mı göründü? 'Yeni dünya' herkes için çok acımasız da ondan... Değerleri, ölçüleri değişmiş bugünün dünyasında ancak 'itibarlı bir Türkiye' başkalarıyla rekabet edebilir; kendisiyle kavgalı, içine kapanık bir Türkiye tarih dışına itilir.

İnsanlar bunu iliklerine kadar hissediyor ve önlerine düşen siyasetçilerden de bu gerçeğe uyumlu davranış bekliyor.

Umarım anlatabilmişimdir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Futbol yalnızca futbol değildir

Fehmi Kuru 2011.07.04

Fenerbahçe (FB) gibi bir takım şampiyon olmak için şike yapar mı?

Herhalde yapmaz. Yapmaması gerekir. 'Spor' ile bir arada gitmeyecek, en ters sözcük 'şike' sözcüğüdür çünkü...

Bu yıl beş ayrı dalda şampiyonluklara imza atmış FB'nin taraftarı olduğum için söylemiyorum bunu... FB'yi tutuş sebepim "Benim takımım şike yapmaz" gerçeğine sıkı sıkıya bağlı benim. Şike ile elde edilmiş galibiyete 'galibiyet', şampiyonluğa da 'şampiyonluk' diyemeyecek kadar 'centilmen işi' olarak görüyorum sporu... Bir kupa eksik olsa ne yazar? FB'nin müzesi, oyuncuların alinteri, yöneticilerin çabası ve taraftarın sınırsız desteğiyle kazanılmış kupalarla dolu zaten...

Yalnızca FB değil, aynı sebeple, GS, BJK ve TS da şike yapmaz, yapmamıştır...

Diğer bir sebep de şu: Futbol dünyaya en açık spor dalı... İnsanlar sadece ülke takımlarının ne yaptığını değil, başka ülkelerde olup biteni de yakından izleme imkânına sahip. Takımlar da her coğrafyadan oyuncuyu içlerinde barındırıyor. Böylesine karmaşık ilişkilere sahip, evrensel düzeyde bir dalda şikeye tevessül etmek akla zarar bir aptallık olur.

Ancak böyle aptallıklara zaman zaman düşüldüğünü biliyoruz. İtalya'da koskoca Juventus takımı bu yüzden küme bile düştü 2006'da; Milan ve Fiorentina düşmekten kılıpayı kurtuldu. Mahkeme Juventus'un iki yıl üst üste kazandığı şampiyonlukları iptal etti.

İtalya'da yaşasam "Juventus, Milan, Fiorentina asla şike yapmaz" derdim.

Şike yapmayı 'aptallık' olarak görmem, sportmenliğe ve 'fair play' anlayışına aykırılığı yüzünden değil; bugünün dünyasında yanlışlıkların üzerinin kolayca örtülemeyeceğini bilmemden de...

Para kokar, insan konuşur... Şike yapmak ise bu iki evrensel kuraldan haberdar olmamayı gerektirir. Şike karşılığı aldığınız parayı gözlerden saklayamazsınız, mutlaka kendini belli eder fazla para... İnsanın çenesini kapatamazsınız; şike pazarlığınız sırasında teknolojiye yakalanmamışsanız, sonrasında düşen çeneler yüzünden yaptığınız anlaşılır.

Teknolojide kaydedilen gelişmeler, insan aklının zenginleşmesi, genel olarak spora ve özel olarak futbola daha fazla seyredilirlik özelliği kazandırdı; milyarlarca dolarlık bir sektöre dönüştü profesyonel spor dalları... Futbol kulüplerinin çoğu bugün borsada işlem gören birer şirket aynı zamanda; para hareketlerini gizlemeye kalkışmanın yolları bu yüzden tıkalı.

Bütün bu gerçeklere rağmen, tarihi şampiyonluklarla dolu FB gibi bir kulüp ya yine de şike yoluna sapmışsa? Karşı takımın oyuncusunu transfer vaadiyle oyun dışı tutmuş, her gelen topu içeri almakla ünlü bir kaleciyle maça çıkmasını sağlamış, rakibinin karşısına çıkan takımlara prim dağıtmış, hakem ayarlamışsa?

Şampiyonluğu garantilediğinde bazı çevrelerce FB'ye yöneltilen ithamlarda dillendirilen şike yöntemleri bunlardı; "FB asla şike yapmaz" derken tuttuğum takıma hiçbir biçimde yakıştıramadığım münasebetsizlikler... Başlatılan soruşturmaya bu sebeple seviniyorum işte: FB ve Türk futbolu üzerine düşürülen ayıp bu sayede ortadan kalkacaktır...

Yanlış yapılmışsa? Yapan ceremesini çekmeli.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ne ka(dar) futbol, o ka(dar) siyaset

Fehmi Kuru 2011.07.06

Futbola veya spora bütünüyle ilgisiz olsanız bile şu birkaç gündür meydana gelen gelişmeleri görmezden gelmeyin.

Yediden yetmişe herkesi etki alanına alan seyirlik bir spor olarak 'futbol', ülkenin halinin de göstergesidir. Hatta biraz cesaretle 'futbol=siyaset' denkleminin varlığından bile söz edilebilir.

'Ülkedeki futbolun durumu neyse siyasetin durumu da ona benzer' anlamına...

Şu birkaç gündür yazılanlardan nasıl bir tablo canlandı zihninizde? Benim zihnimde canlanan tablo şu: Futbolun ciddiye alınması gereken bir sektör haline gelmesiyle birlikte kulüplerin yapısı da değişmiş ve 'mafya' ile bağlar oluşmuş... Kimi kulüp askerle kimi de istihbarat örgütüyle yakınlık kurmuş... Herbirine milyonlarca

Euro ödenen oyuncular sahada ter dökerken, onlara güvenmeyen yöneticiler, maçların sonucunu para gücüyle belirleme yoluna gitmiş...

Kimin ligden düşeceğine, kimin şampiyon olacağına 'parayı basan' karar verir olmuş...

Evine götüreceği bir kilo et yerine bilet alarak tribünleri dolduran veya aylık gelirin önemli bir kısmını bastırarak TV'den maç izleme imkânına kavuşan taraftar "Top yuvarlaktır" martavalına inanadursun, sahadaki top parayı alan oyuncunun ayağında kareleşerek boş kale önünden dışarıya savrulmuş, ya da kalecinin elinden kayıverip gole dönüşmüş...

Parayı veren, hakemin düdüğünü de çaldırmış...

Tıpkı siyasette olduğu gibi; daha doğrusu yakın zamana kadar siyasette de olduğu gibi...

Rakibini sandıkta geçemeyen siyasi partilerin kimlerden ve nerelerden medet umduklarını, demokrasiler açısından kabul edilemez ittifaklar oluşturulduğunu, milletvekilleri pazarları kurulduğunu, yasalar yamultularak veya parti kapattırılarak sonuç alınmak istendiğini, telefonlarla Meclis'e girmenin engellendiğini...

Bütün bunları ve daha neleri hatırlıyoruz siyasi hayatımızdan...

Çok şükür, bu siyasi ayak oyunlarının, kirli ittifakların büyük bir bölümü artık tarihe karıştı; ancak yine de geçmiş alışkanlıkların etkisiyle yanlışlıklar yapan siyasiler ve onların yönlendirmesiyle hatalı davranışlar sergileyen partilerle karşılaşabiliyor.

'Yeni Türkiye' gerçeğiyle seçmen tarafından yüzleştirildiklerinde siyasette artık farklı kuralların geçerli olduğunu onlar da öğreniyorlar. Demokrasilerde 'güç' yalnızca millettten alınır; iktidar ve muhalefeti vatandaşın helâl oyu belirler... Futbolda da 'gücün kaynağı' sahada sergilenen oyundur; topa hâkim olan, maça asılan, verilen taktikleri sahada uygulayabilen, taraftarını coşturmayı başaran ve tabii şanslı olan takım kazanır...

Parayla satın alınan maç, süngü gölgesinde kurulan hükümetten farksızdır; ikisi de mide bulandırır...

Siyasete kurallar geldi, iktidar da ülkeyi kurallar ülkesi haline getirmede kararlı görünüyor... Siyasette 'şike' yapmaya kalkışanlarla mücadeleyi başarıyla sürdüren yargının, siyasete bakan yüzü de bulunan futbolda da kurallar hâkimiyetini sağlamak için kolları sıvadığını görüyoruz. Daha da önemlisi, en koyu taraftar bile, "Futbolun üzerindeki gölge kalkacaksa, alınacak en radikal karara bile varım" noktasına gelmiş görünüyor.

"Futbola veya spora ilginiz bulunmasa da gelişmelere bigâne kalmayın" demem bundan...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Eski bir 'boykotçu' olarak tavsiyelerim

Fehmi Kuru 2011.07.08

Her şey anayasada yazdığı gibi olup bitiyor: Meclis toplandı, milletvekilleri yemin etti, başkanını seçti... İktidar partisinin lideri kendisinin başkanlığındaki yeni hükümet listesini Cumhurbaşkanı'na sundu, onayını aldı... Yeni hükümetin programı Meclis'te okunacak ve güvenoyuna sunulacak...

Bütün bunlar CHP ile BDP'nin 'yemin boykotu' sürerken yaşanıyor.

Gençliğinde 'eylemci' yönü bulunan herkes bilir; bilmeyenler de şimdi öğreniyor: Eylemlerde önemli olan eylemi başlatmak değil, sonuçlandırmaktır... 'Boykot', bir yeni uygulamayı zorlamak, varolan bir uygulamayı sona erdirmek veya hak almak için girişilen bir eylem türüdür; sonuç almak eylemcilerin elinde değildir. Bu yüzden de, eyleme başlarken, sonuç alınamadığı takdirde ne yapılacağına dair bir 'B-Planı' bulunması gerekir...

'Yemin boykotu' kararı alınırken CHP'de kimsenin bu yolda bir uyarıda bulunmadığı anlaşılıyor. Ak Parti telâşa kapılmayıp "Yemin etmezlerse etmesinler" tavrına bürününce, CHP'nin eylemi sonuç getirmesi imkânsız bir hal aldı. Onlar seyrededursun, Meclis çalışmalarını sürdürüyor, hükümet yoluna devam ediyor...

Milletvekilliklerinin düşürülmesi veya maaşlarının ödenmemesi türü 'sürç-ü lisan' tepkiler de olmasa, bir süre sonra sorunun varlığı unutulacak...

Ak Parti her iktidarın hayali olan 'dikensiz gül bahçesi' bir siyaset zeminine kavuştu. Anamuhalefetin 'yemin boykotu' yüzünden kilitlenip kıpırdayamaz hale geldiği bir siyaset zeminini hangi iktidar istemez?

Eylemlerin sonuç getirebilmesi için seçilen yöntemin amaca uygun olması gerekir. 'Boykot' mu yapacaksınız, bunu doğru hedefe karşı, onun en zayıf olduğu anda ve çıkarlarını en fazla zedeleyebileceğiniz bir yöntemle yapmalısınız...

'Yemin boykotu' her bakımdan yanlış bir eylem...

Şikâyet konusu, tutukluluk halleri mahkemelerce kaldırılmadığı için milletvekili seçilen kişilerin Meclis'e gelememesi -yani mahkemeler- olduğu halde, Meclis'in boykot edilmesi anlamsız...

Halkın artan desteğini iki hafta önce arkasına almış iktidar partisi 'en zayıf' değil 'en güçlü' olduğu dönemini yaşıyor; bu sebeple de boykot işe yaramaz...

Boykota rağmen Meclis çalışmaları aksamadan sürdüğüne, hükümet kurulabildiğine göre, boykotla çıkara çomak sokulması da söz konusu değil...

Meclis'e gelemeyen milletvekillerinin 'Ergenekon' gibi küçük bir azınlık dışında hemen herkesin haklı bulduğu bir yargılama süreciyle irtibatlı olmalarını da unutmayalım.

Yanlış hedefe, yanlış zamanda, yanlış bir amaçla girişilen 'boykot' eylemi başarılı olamazdı; nitekim başarılı olamıyor da...

Girişilen yanlış eylemlerde, hele bir de 'B-Planı' yoksa, çıkış için başkalarına muhtaçtır eylemciler... CHP'nin durumu da bu: 'Onurlu çıkış' yolunu kendileri dışında arıyorlar... Eylemleri Meclis'e karşı, Meclis'in yeni başkanından medet bekliyorlar... İktidarı ve Başbakan Erdoğan'ı halka şikâyet ediyor, ama çözümü onların eline bırakıyorlar...

Oysa CHP'nin kendine vurduğu kilit iktidarın işine yarıyor, neden kollarını kıpırdatsınlar ki?

CHP'liler, sorunla Cumhurbaşkanlığı ve Meclis Başkanlığı düzeyinde ilgilenilmesini yeterli görüp eylemlerine bir an önce son vermelidir.

Darısı başımıza...

Fehmi Kuru 2011.07.10

İngiltere'de siyasi mahiyet kazanıp derinleşen 'News of the World' (NOW) gazetesi odaklı 'telekulak skandalı' bizde Fenerbahçe kulübünün odağında bulunduğu 'şikegate' ile aynı günlere rastladı. İngiliz gazeteleri NOW skandalı, bizim gazeteler de şike haberleriyle dolu.

Her iki olayı mümkün olduğu kadar yakından izlemeye çalışırken iki temel konuda bâriz farklılıklar gözüme çarptı. Onları paylaşmak istiyorum.

NOW 186 yıldır çıkan İngiltere'nin en çok satan pazar gazetesi... Sahibi için önemli bir gelir kaynağı... Daha gürültülü habercilik yapayım derken yasadışı yollara başvurduğu için şimdi başı belâda. Meğer son yıllarda 'telekulak' işine merak sarmış gazete; Kraliyet Ailesi mensupları kadar sıradan kişileri de dinletip öğrendiklerini haberlerinde kullanmış...

Bizdeki şike olayında da önceki yıllara uzanan bir süreklilik söz konusu. Ülkenin en fazla taraftara sahip köklü kulübü sportmenliğe sığmayan yasadışılığa kaydığı ithamına muhatap... İddia o ki, FB, şampiyon olabilmek için maç, oyuncu, hakem satın almış...

Günlerdir İngiliz basınında 'NOW' skandalı, bizimkilerde de 'şikegate' olayı manşetlerden düşmüyor...

Farklılık da böylece ortaya çıkıyor: İngiltere'de skandal yine bir gazete (Guardian) tarafından ortaya çıkarıldı; ısrarlı bir takip sonucu yargının müdahale gereği duyacağı bir noktaya kadar getirildi. Türkiye'deki olay ise, yıllardan beri göz önünde cereyan ettiği, gazetelerin spor sayfaları sorumlularının bilgisi dahilinde yaşandığı halde, yargı konuya el atana kadar, neredeyse sahipsizdi.

El atmaya kalkanı yaşatmamış, kovmuş gazeteler...

Şimdilerde her iki ülkede medyanın görünürde benzer tepkiler verdiği inandırıcı: İngiltere'deki skandalı her gazete kendi imkânlarıyla işleyerek okurlara sunarken, bizde gazete ve kanallar resmi çevrelerin servis ettiği bilgi, belge ve fotoğraflarla günü kurtarıyorlar.

Doğru dürüst bir gazetecilik ne 'şike' olayları yaşanırken yapıldı Türkiye'de, ne de şimdi yapılıyor... İngiltere'de ise gazeteci aşırılığını törpüleyen yine gazetecilik...

Yalnız gazetecilik yönü farklı değil iki olayın, vatandaşın ve konuya ilgi duyanların verdiği tepkiler de değişik: İngiltere'de skandalın odağı olan gazete, okurlardan aldığı tepki ve kamuoyunun reklâm verenler üzerinde uyguladığı baskılarla, kapanma noktasına geldi. Baskılar işe yaradı, şirketler reklâmlarını çekti; okur da yasadışılığa tevessül eden gazeteyi almaktan vazgeçti.

Bizde ise, şirketleri veya medya organlarını dize getirme sonucu hiçbir zaman alınamadı. Kamuoyumuz yanlışlığın peşine düşüp yapanı pişman edecek bir duyarlılığa ulaşamadı henüz; oysa hepimizin her gün kullandığı tüketim maddelerinin reklâmlarıyla ayakta duruyor medya... Tepkiyi toplumsal bir hareketlenmeye dönüştürebilsek bizde de sonuç alınabilir.

'Toplumsal hareketlilik', öyle anlaşılıyor ki, her yerde sonuç almayı sağlıyor; hem de benzer yöntemlerle... Mısır'da hareketlilik 'sosyal medya' denilen araçlarla (meselâ Twitter'dan) başlamıştı; İngiltere'de de reklâmcıları etkileyip gazete patronunu dize getiren, 'sosyal medya'dan yayılan tepkiler...

Ne diyeyim: Darısı başımıza...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP ve BDP üzerlerine düşeni yaparsa...

Fehmi Kuru 2011.07.11

Neyse, yemin boykotu yüzünden yaşanan olumsuzluklar bu hafta sona ereceğe benziyor.

CHP'de "Yanlış yapıyoruz" diyenler çoğalmış; ayrıca Meclis Başkanı Cemil Çiçek'in iyi niyetli yaklaşımı da buzların erimesi için yeterli bulunmuş. Ankara'dan "CHP'nin yemin boykotu bugün bile bitebilir" mesajı geliyor...

Doğrusu da bu. Anamuhalefet partisine yemini boykot eylemi hiç yakışmıyordu.

Galiba BDP de boykotu sona erdirmeyi düşünüyor. İktidarın kendi boykotlarıyla fazla ilgilenmemesi burukluğa sebep olmuş gibi; dün bir gazetede, bir BDP yetkilisinin "Bizi de sürece katsalardı yemin ederdik" açıklaması vardı. Ayrıca BDP üzerinde etkili bazı kişilerin de "Yemin edin" baskısı başladı.

Keşke BDP de fazla uzatmadan yemin boykotundan vazgeçse...

Boykot eyleminin sona erme noktasına gelmesinin pek çok sebebi var. Ancak, geçen haftaya sığan iki gelişmenin yumuşamada özellikle etkili olduğunu düşünüyorum. İlki, seçimden yüzde 50 oyla çıkan Ak Parti'nin TBMM Başkanlığı için Cemil Çiçek'i aday göstermesi... Diğeri de, Tayyip Erdoğan liderliğinde kurulan yeni Bakanlar Kurulu'nun yapısı...

Cemil Çiçek Ak Parti içerisinde farklı görülen bir politikacı. Tepki toplayan tavır ve açıklamaları olsa da Tayyip Erdoğan'ın hemen yanı başındaki yerini hep korudu. Muhalefet partilerinin de ona güvendikleri anlaşılıyor. Ak Parti'de 'merkez sağ' denildiğinde ilk akla gelenlerden olması yanında, her kesimden kişilerle de arası iyi biri Cemil Çiçek...

Onu TBMM Başkanlığı koltuğuna oturtmakla, Ak Parti, önümüzdeki dönemde Meclis çalışmalarının daha yumuşak geçmesini arzuladığı mesajını da vermiş oldu.

Yalnızca altı bakan değiştiği için ilk bakışta 'sınırlı bir revizyon' gibi görünse de, yeni Bakanlar Kurulu'nun yapısı, 'Uсталık Dönemi' diye adlandırılan önümüzdeki yılların nasıl geçeceğiyle ilgili ipuçları sağlıyor. Devlet bakanlıklarının kaldırılarak bütün bakanlıkların icracı hale getirildiği hükümet, Ak Parti'yi, Türkiye siyasetinde kalıcı kılacak bir kararlılığı yansıtıyor.

Muhalefeti zora düşürecek bir kararlılık bu...

Siyasetin bugüne kadar bizde yapılaş biçiminin artık para etmemesi yüzünden zora düşebilir muhalefet... Ayak oyunları, karalamalar, niyet okumalar, yakıştırmalar, abartmalar, kuru vaatler, yıpratma kampanyaları hakimdi siyasi hayatımıza; son seçimde seçmenlerin büyük bölümünün farklı bir siyaset talep ettiği anlaşıldı. Tayyip Erdoğan'ın yeni Bakanlar Kurulu'nu oluştururken yaptığı tercih, toplumun talep ettiği türden siyasete uygun...

Başbakan Erdoğan'ın Meclis'te okuduğu 61. Hükümetin programı dört yıllık tıka basa bir icraat öngörüyor...

CHP ve BDP de, dikkate alınmak, sorunların çözümüne katkıda bulunmak ve varlıklarını sürdürmek istiyorlarsa, kendilerini Ak Parti karşısında doğru bir siyaset zeminine konuşturmak zorundalar... İcraata yoğunlaşmış bir iktidar karşısında "Küstüm, ben yokum" tavrıyla siyaset yapılabilir mi hiç?

Millet, Meclis'e girmesine vize verdiği CHP ve BDP'den de ciddi politikalar üretmelerini bekliyor.

Yemin etmeleri sadece bir başlangıç...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP'li medya gerçekten CHP'li mi?

Fehmi Kuru 2011.07.13

CHP'nin en büyük sorununun ne olduğu 'yemin krizi' sonunda iyice anlaşıldı: CHP'li medya... Tutuklu iki milletvekiline mahkeme geçit vermedi diye Meclis'te yemin boykotu yapan CHP, boykotla sonuç alamayacağını anlayınca Ak Parti'nin çözüm vaadi üzerine eylemden vazgeçti diye yazılanlar bu gerçeği ortaya koyuyor...

Hiç memnun değil CHP'li kalemler... Boykot süreci içerisinde CHP yöneticilerinin ağızlarından çıkan en keskin sözleri hatırlatıp mutabakat metninde tutuklu milletvekillerine açıkça atıfta bulunulmamasını bir zaaf ve yenilgi gibi gösterme çabasındalar...

Yazdıklarını okuduğunuzda, boykotun hiç bitmemesini yeğlediklerini anlıyorsunuz...

Boykot biraz daha sürseydi ne olacaktı? Tutukluluk kararında ısrar eden mahkemeler, CHP'liler yemin etmiyor diye, bu tavırlarını değiştirecekler miydi? Mevzuat değişikliğiyle sonuç almak herhalde daha kolay ve bunu sağlamak için CHP'lilerin Meclis çalışmalarına katılmaları şart.

Elbette CHP'li medya da bunu biliyor. Ancak onların amacı, iki tutuklunun Meclis'e girmesi değil zaten; onlar CHP üzerinden kendi siyasetlerini yürütmenin derdindeler... CHP onlar için tepe tepe kullanılacak bir malzeme...

İnanmayan, siyasi hayatımızın çok partili döneminde yaşananlara bakabilir...

27 Mayıs (1960) ihtilâlinde CHP'nin parmağı olduğunu iddia edenler, bu iddialarını, CHP'li basının yayınlarına dayandırır. Gerçekten de, CHP'li bazı gazeteciler, kendi itiraflarıyla, 'ihtilâlciler arasında' yer almışlardı. Kamuoyu, ihtilâle, uyduruk haberlerle hazırlandı. İhtilâli onlar savundular. Yassıada'da görülen bazı davalar doğrudan onların kaleminden çıkma yalan haberlerden mülhemdi.

O kadar geriye gitmeye ne gerek var? 28 Şubat (1997) 'post-modern darbesi' sırasında CHP'li bilinen medyanın günah galerisi yeterince açıklayıcı... Refahyol Hükümeti'ni devirmek için elden gelen her türlü tezviratı yaptı CHP'li kalemler; haberleri çarpıtarak, haber bulamayınca uydurarak...

Yarım yüzyıl boyunca işlenen siyasi günahlarda fiilen rol almış basın mensupları için 'CHP'li kalemler' veya 'CHP'li medya' değişim kolayıma geldiği için... Bir de, CHP'nin gelmiş geçmiş yönetimlerinin onlara 'CHP'liymiş

gibi' davranmasından... Yoksa o çizgiyi 50 yıldır sürdürenler ile onların el verdiklerinin sadakatleri CHP'ye değil... Yukarıda da yazdım; CHP onlar için zamanı geldiğinde kullanılacak bir malzeme sadece...

Bir de şu var tabii: Yarım yüzyılda iktidara ne zaman 'sağ' veya 'merkez-sağ' bir parti gelse yıpratıcı muhalefete geçtikleri için, dışarıdan bakanlar, onlar ile CHP muhalefeti arasında yakınlık kurarak böyle bir yakıştırmada bulunuyorlar...

CHP ve CHP'liler de öyle durumlarda yanyana düştüklerini görüp aynı yanlışa düşüyor olmalılar...

Meclis milli egemenliğin tecelligâhıdır ve millet, egemenliği, seçilmiş temsilcileri eliyle kullanır. Başka her şey bir yana, sırf bu temel ilkeye aykırı olduğu için yanılttı CHP'lilerin yemin boykotu... CHP'li gazeteciler buna neden karşılar acaba?

Sadakatleri CHP'ye değilse, CHP için doğru olana da itiraz ediyorlarsa, CHP'li bilinen gazetecilerin sadakatleri kime, nerededir dersiniz?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Türkiye "I-İh" derse...

Fehmi Kuru 2011.07.15

Yunanistan, İrlanda, İspanya, Portekiz...

Bunlar Türkiye'nin aralarına girmek için yarım yüzyıldır çaba gösterdiği Avrupa Birliği'ne (AB) üye ülkeler... Hepsinin ortak bir kaderi var: Ekonomileri berbat ve ele güne muhtaç durumdalar...

Ekonomisi özürlü AB üyesi ülkeler arasına en son İtalya katıldı. Hani 12 Mart (1971) askeri müdahalesi sonrasında ABD'den ithal edilen bakan Atilla Karaosmanoğlu'nun "1971 yılındaki seviyesine Türkiye ancak 2027 yılında erişebilir" dediği İtalya...

Türkiye bugün pek çok AB üyesi ülkeden daha sağlam bir ekonomiye sahip... Daha önemlisi, refattan yeterince pay alamayan kesimler bile gelecekte durumun kendi lehlerine düzeleceği umudunda...

Gelecekte en umutlu toplumlardan biri Türkiye'de yaşıyor; kamuoyu yoklamaları bunu söylüyor...

Umutlu insanlar ülkesiyle geleceğe kaygıyla yaklaşan mutsuz vatandaşlara sahip AB arasında çekişme söz konusu olursa, bundan kim zararlı çıkar?

Bu soruyu sormamın sebebi, Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun önceki gün bir soruya cevap verirken kullandığı "AB ile ilişkilerin donma noktasına gelebileceği" uyarısının ardından baş gösteren tartışma... Türkiye, 2012 Temmuz ayında AB'de dönem başkanlığını üstlenecek Kıbrıs Cumhuriyeti'ni tanımadığı için, yaklaşık 1,5 yıllık bir süreyi AB'den kopuk geçirebilecek...

AB Türkiye'yi kendisinden uzakta tutmaya devam ederken liderliğini Kıbrıs Rumlar'ına devrederse, bunu ilkesizlik sayacağını açıklayan Bakan Davutoğlu, esas zararı AB'nin göreceği kanaatinde. Kıbrıs'ı üyeliğe kabul ederken yaşanan kavgalar yeniden başlayabilir, Türkiye'yi darıltmanın yol açacağı sıkıntılar ekonomik çalkantıları azdırabilir.

Konuyu tartışanlar "Türkiye böyle bir şeyi neden yapsın ki?" anlamsız sorusu ardına sığınıyorlar... Oysa diplomatik olarak tanımadığı bir ülkeyi muhatap alamaz Türkiye; onun çağrılarına kulak verip tepkilerini ciddi ciddi değerlendiremez. Aslında Davutoğlu, her akli başında insanın, fotoğrafa bakıp söyleyebileceği bir gerçeği uyarı sadedinde ifade etmiş...

Dediği, mâlûmun ilâmından ibaret...

Söyledikleri, yalnızca uyarıyla sınırlı kalsaydı, belki 'tehdit' olarak algılanabilirdi; oysa Türkiye bir süredir Birleşmiş Milletler'i yeniden hareketlendirerek Kıbrıs'ta iki tarafın da kabul edebileceği bir çözüm planının altyapısını oluşturma peşinde... Rumlar'a birbiri peşisıra red edemeyecekleri çözüm teklifleri sunuluyor. KKTC Başbakanı Derviş Eroğlu'nun da sahiplendiği ve "Gelin sorunu beraberce çözüme kavuşturalım" davetinde bulunduğu teklifler...

Rum Yönetimi ise artık iyice belli olduğu üzere, çözümsüzlüğe oynuyor; kendisini mazlum ve mağdur gösterme silâhlarını zaman içerisinde kaybettiği için, diplomatik incelikten uzaklaşarak farklı bir üslup benimsiyor. Hristofyas'a gelince, o da dönem başkanlığında Türkiye'yi köşeye sıkıştırarak ardından yapılacak seçimde yeniden cumhurbaşkanı seçilme hesabında...

Hesabı yapmasına yapsın da, tavrının öteki AB üyelerini de sinirlendirdiğini, önceleri arkasında hissettiği Arap Dünyası'nın desteğini kaybettiğini de bilsin... İflâs bayrağını çeken Yunanistan ekonomisinin acınası halinde Kıbrıs ihtilâfı yüzünden dışına kadar silâhlanma telâşının payı olduğunu da unutmasın...

AB uyarıyı ciddiye almalı...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Birlikte kazanabilecekken birlikte kaybediyorlar

Fehmi Kuru 2011.07.16

Kısa bir güne sığan şu olaylara bakar mısınız?Sabah İmralı'ya gitmek üzere Gemlik'e gelen Abdullah Öcalan'ın avukatlarına geminin kalkmayacağı söylendi; gemi yoksa İmralı'da avukatlarla haftalık görüşme de olmuyor...

Öğle saatlerinde BDP'yi temsil eden isimler Ak Parti grubundan bazı milletvekilleriyle biraraya gelip Hatip Dicle, tutuklu vekiller ve yemin boykotu konularında çözüm arayışına katıldılar; ancak iki tarafın beklentileri buluşmadığı için sonuç alınamadı. Yine yemin etmedi BDP'liler...

Demokratik Toplum Kongresi (DTK) Diyarbakır'da BDP binasında toplandı ve 'demokratik özerklik' ilânında bulundu. Buna göre, bölgede yaşayan herkes, bundan böyle, kendisini 'demokratik özerk Kürdistanlı' olarak tanıtacakmış...

Son haber bizlere akşam üzeri ulaştı, ama olay öğle saatlerinde oldu: Örgüt tarafından kaçırılan silâh arkadaşlarını kurtarmak için bölgede gezen bir askerî gruba, Silvan'da, yemek molası verdikleri bir sırada, PKK bombalı pusu düzenledi ve 13 er şehit düştü.

Birbiriyle bir biçimde ilintili bütün bu olaylar aynı gün yaşandı.

Olayların ardından hükümetin ilgili bakanlarıyla devletin güvenlik ve istihbarat birimlerinin en üst yetkilileri Başbakan Tayyip Erdoğan başkanlığında buluştu. Bir muhalefet partisi lideri, "Açılımdan vazgeçilsin" talebini yineledi.

Herkes birbirine "Ne oluyor?" sorusunu yöneltiyor... Ne oluyor gerçekten? Bir güne sığan bütün bu olaylar önümüze nasıl bir tablo çıkartıyor?

En iyisi ben kendi tablomu çizeyim...

Türkiye iktidarın güçlü destek bulduğu bir seçimden yeni çıktı. İş başındaki siyasi kadronun görevini oyunu artırarak yenileyen halkın "Ülkemi güçlü, beni müreffeh yapacak, huzur ve barışa hizmet edecek reformcu politikalarını sürdür" mesajı olarak anlayabiliriz bunu... Başbakan Tayyip Erdoğan tarafından Meclis'te okunan hükümet programı bu mesaja cevap teşkil edecek kapsamda.

Program, terörü demokratik açılım ve hukuk devleti anlayışıyla sona erdirmeyi amaçlayan politikalar yönüyle de umut verici... İçerikli, somut, üzerinde iyi düşünülmüş, daha önceki eleştiriler hesaba katılarak hazırlanmış, uygulanabilir bir program...

Önceki gün birbiri ardına meydana gelen olaylar bu kararlılığı bozmayı, Türkiye'yi yeniden içine kapanarak, bireyini daha özgür, ülkeyi daha demokratik yapacak reformlardan uzaklaştırmayı amaçlıyor.

Değişen ve dönüşen dünyada gelişmelere ayak uydurarak en itibarlı yerlerden birini alma azmindeki bir ülkeyi yolundan saptırmak mümkün müdür?

"Mümkündür" diyenler birlikte özgürleşmek yerine kendi küçük gündemlerini ön plana çıkartıyor... En iyi bildikleri yöntem olan şiddeti yeniden azdırarak sonuç alabilme yollarını arıyor... Bekledikleri, devletin de onların anladıkları dilden tepki vermesi... Bu amaçla eskiden beri işbirliği yaptıkları karanlık unsurlarla al takke ver külâh halindeler...

Geçmişti hortlatabileceklerini sanıyorlar...

Yanılıyorlar.

O yanılığ yüzünden, PKK içindeki şiddetten başka yöntem bilmeyen unsurlar BDP'yi, BDP içindeki dünyanın gittiği yönü doğru okuyamayanlar liderlerini gözden düşürüyor; hep birlikte kaybediyorlar...

Hem de birlikte kazanabilecekleri halde...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Cumhurbaşkanı Gül "Kaygılıyım" demişti

Fehmi Kuru 2011.07.18

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ü son gördüğümde zihnini hayli meşgul buldum.

Zihninin hep aynı soru üzerinde odaklandığı anlaşılıyordu: "Ya ortamı bozacak bir olay yaşanır mı?"

O gün devletin güvenlik ve istihbarattan sorumlu siyasi ve bürokratik kadrolarıyla ayrı ayrı görüşmüştü.

"Hepsine, 'Aman her zamankinden daha dikkatli olalım, yıllar önce yaşanan ve bir günde 33 eri şehit verdiğimiz müessif olay gibi her şeyi sıfırlayan vahamette bir gelişmeyle karşılaşmayalım' mesajını verdim" dedi bana.

Görüştüğü siyasiler, devlet görevlileri de aynı kaygıyı taşıyorlarmış... "Teyakkuzda olduklarını gördüm" dedi Cumhurbaşkanı Gül...

Ertesi gün Başbakan ve Genelkurmay Başkanı ile Ankara'da görüşecekti; kaygılarını onlarla da paylaşacağını söyledi.

1993 yılı Mayıs ayında, bir süre önce 'ateşkes' ilân etmiş olan PKK, bölgeye gönderdiği militanlarla, acemi eğitimi sonrası birliklerine teslim olmaya giden -yani silâhsız- 33 eri Bingöl-Elazığ Karayolu üzerinde otobüsten indirerek infaz etmişti. Kimilerinin 'karanlık senaryo' diye adlandırdığı o olay, şimdilerde artık 'Kürt sorunu' diye anılan ülkenin en ciddi sorununun barışçı yöntemlerle çözülmesini gündemden çıkarmıştı. Terör de teröre karşı yürütülen savaş da tırmandı o olaydan sonra...

'Teröre verilen 40 bin kayıp bilançosu'nda sayıca en kabarık dönem '33 er infazı' sonrasında yaşandı.

Yukarıda anlattığım Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ile görüşmem öyle çok eski bir tarihte yapılmadı. Geçtiğimiz hafta, 13 Temmuz Çarşamba gününün akşamında, İstanbul'daki Huber Köşkü'nde gördüm kendisiyle... Bulgaristan gezisine davet ettiği milletvekilleri arasında bulunan BDP'li Ahmet Türk'le, bir gün önce, yemin krizinin nasıl sona erdirilebileceği konusu etrafında uzunca bir görüşme yaptığı biliniyordu.

"Ahmet Türk ve Şerafettin Elçi gibi siyaset adamları deneyimli ve makul düşünebilen insanlar; onlara görev düşüyor" dedi Cumhurbaşkanı Gül.

Türkiye gerçekten zamanı peşinden koşturan bir ülke; bir günü diğerine uymayan, umutla yeisin birbirini izlediği... Huber Köşkü'nde, akşamın ileri bir saatinde yaptığımız görüşmede Cumhurbaşkanı Gül evet kaygılıydı, ortamı bulandıracak, yürekleri dağlayacak, ocaklara ateş düşürecek çapta bir olayın meydana gelebileceği endişesini taşıyordu; ancak aynı zamanda epeydir çekilen sıkıntıların, yerlerini, ülkeyi kanatlandıracak bir olumluluğa bırakacağına da inanıyordu...

Gül şunu da söyledi: "Eğer gelişmeler endişelerim istikametinde yaşanır mı, sebebi, anayasa değişikliği sürecinin baltalanmak istenmesidir..."

Biz bu görüşmeyi 13 Temmuz Çarşamba akşamı yaptık; 15 Temmuz Cuma günü öğle saatlerinde, PKK, Diyarbakır/Silvan'da pusuya yatıp 13 erin şehadetiyle sonuçlanan kanlı eylemini gerçekleştirdi. Daha önce ilân ettiği 'ateşkes' sürecinin son gününde, Abdullah Öcalan'ın 'eylemsizlik' durumunun uzayabileceğini açıklamasından sadece 24 saat sonra hem de...

İstenen, Bingöl'de öldürülen 33 erden sonra oluşan 1993 ortamına yeniden dönülmesiye, 13 erin şehit edilmesi o şartları süratle geriye getirebilir.

Peki de, aradan geçen onca yılda hiç mi akıllanılmadı?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)